

PRIROČNIK ZA UČITELJE ZA SPOZNAVANJE OKOLJA
ZA 2. RAZRED 9-LETNE OSNOVNE ŠOLE

ODKRIVAM SVOJE OKOLJE 2

Milena Petauer
Vlasta Prevolšek
Danica Šalej
Ana Vovk-Korže

Klett

ROKUS

ODKRIVAM SVOJE OKOLJE 2

Priročnik za učitelje za spoznavanje okolja 2

Avtorice: Milena Petauer, Vlasta Prevolšek, Danica Šalej, dr. Ana Vovk Korže

Urednici: Barbara Lemež, Jelka Pogačnik

Oblikovanje: Žare Kerin

Ilustracije: Bojan Sumrak, Damjana Brumec

Fotografije: Drago Mohar, Matevž Lenarčič, Andrej Blatnik, Janez Gregori, Tomi Trilar, Ciril Mlinar - Cic, Matija Gogala, Katarina Prosenc, Stane Klemenc, fotoarhiv Živalskega vrta Ljubljana, Fotodokumentacija Dela, Reuters Pictures Archive

Prelom: Janez Kotar

Lektoriranje: Darinka Koderman Patačko, Tina Kralj

Vse knjige in dodatna gradiva Založbe Rokus Klett
dobite tudi na naslovu www.knjigarna.com

© Založba Rokus Klett, d.o.o.

Za založbo: Rok Kvaternik

Brez pisnega dovoljenja založnika so prepovedani reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranitev v elektronski obliki. Tako ravnanje pomeni, razen v primerih od 46. do 57. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

Založba Rokus Klett, d.o.o.

Stegne 9b

1000 Ljubljana

Telefon: (01) 513 46 00

Telefaks: (01) 513 46 99

E-pošta: rokus@rokus-klett.si

<http://www.rokus-klett.si>

<http://www.knjigarna.com>

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

371.3:502/504(086.034.4)

ODKRIVAM svoje okolje 2. Priročnik za učitelje za spoznavanje okolja za 2. razred 9-letne osnovne šole [Elektronski vir] / Milena Petauer ... [et al.] ; ilustracije Bojan Sumrak, Damjana Brumec ; fotografije Drago Mohar ... [et al.]. - Ljubljana : Rokus Klett, 2007

Dostopno tudi na: <http://www.praktik.org>

ISBN 978-961-209-751-6

1. Petauer, Milena

231766784

Vsebina

1. O priročniku	5
2. Cilji učnega predmeta	6
3. Opis učbeniškega kompleta Odkrivam svoje okolje 2	7
3.1. Vsebinska in didaktična zasnova učbenika in delovnega zvezka	7
4. Podrobnejša razčlenitev vsebin v učbeniku in delovnem zvezku	8
5. Notranja zgradba vsebin v učbeniku in delovnem zvezku	44
6. Vsebina zgoščenke	114
7. Literatura	115

ODKRIVAM SVOJE OKOLJE 2 – Naslovi poglavij

1. Rastem in se spreminjam	44
2. Obiskujem likovni krožek	46
3. Kako različni smo	48
4. Tudi doma smo prijatelji	50
5. Varno v prometu	52
6. Od pšenice do potice	54
7. Jesen v gozdu	56
8. Kje so doma živali	58
9. Piha, piha veter	60
10. V okolici šole	62
11. Živim v Sloveniji	64
12. Tako je bilo nekoč	66
13. Čas teče	68
14. Praznični december	70
15. Zima je tu	72
16. Sneg se tali	74
17. Iz česa je kaj	76
18. Mešam snovi	78
19. Vsi smo del narave	80
20. Živim zdravo	82
21. Tok, tok, tok ... dežuje	84
22. Stojim, čepim, ležim	86
23. Opazujem stroje	88
24. Kuku, pomlad je tu	90
25. Iz malega raste veliko	92
26. Žrebiček in konj	94
27. Moje okolje	96
28. Za nočjo pride dan	98
29. Peljem se z avtobusom	100
30. Sejem pesek, prebiram fižol	102
31. Pojdi z menoj na travnik	104
32. Ga, ga, ga ... tu sem doma	106
33. Tudi jaz skrbim za okolje	108
34. Moj računalnik	110
35. Prišel je čas počitnic	112

1. O PRIROČNIKU

Priročnik je namenjen učinkoviti uporabi učbenika in delovnega zvezka *Odkrivam svoje okolje 2*. Po oblikovni zasnovi je zelo podoben priročniku za učitelje za 1. razred (*Odkrivam svoje okolje 1*). Napisale smo ga iste avtorice in pri tem upoštevale pripombe uporabnikov, to je učiteljev in profesorjev. Izkazalo se je, da je za praktično uporabo učbenika in delovnega zvezka zelo prikladen priročnik z natančnimi navodili, razdeljenimi po tematskih sklopih in posameznih vsebinah. Zato smo pričujoči priročnik zasnovali tako, da je učitelju v veliko pomoč in da v njem najde vse, kar potrebuje za delo v razredu. Dejavnosti, ki so navedene v učbeniku za posamezni tematski sklop, so opisane v tabeli v priročniku. Obsegajo 35 sklopov in vsak posebej je opremljen z naslovom učne enote, naslovom teme v učbeniku in delovnem zvezku ter orisan z operativnimi cilji iz učnega načrta.

Vsak tematski sklop v priročniku je sestavljen iz naslednjih delov:

- naslov tematskega sklopa z zaporedno številko;
- kratko besedilo, ki pojasnjuje bistvo sklopa;
- cilji učne teme, ki jih učenci spoznajo prek dejavnosti v posameznem tematskem sklopu;
- primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev – kaj lahko učenci naredijo in kakšna je pri tem vloga učitelja;
- vpogled v učbenik in delovni zvezek, tj. slika strani v učbeniku in delovnem zvezku;
- vodilne besede posameznega tematskega sklopa, ki naj bi jih učitelj še posebej poudaril;
- pripomočki, ki jih potrebujemo za obravnavo posameznega tematskega sklopa;
- medtematske povezave;
- poseben prostor za učiteljeve beležke.

2. CILJI UČNEGA PREDMETA

V okviru predmeta spoznavanje okolja 2 učenec nadgrajuje znanje o okolju. V ospredju je večplastnost, raznovrstnost in prepletenost dejavnikov, ki delujejo v naravnem in družbenem okolju. Poudarek je na spontanem otroškem raziskovanju bližnjega in širšega okolja ter odkrivanju prepletenosti in soodvisnosti med pojavi in procesi. Znanje, ki ga učenci pridobivajo iz neposrednih izkušenj v okolju ali prek medijev, se pri pouku razširja in pogloblja. Pri spoznavanju okolja so združene vsebine različnih znanstvenih področij: naravoslovnih, tehničnih in družboslovnih. Zasnovane so na temeljnih pojmi, ki jih nadgrajujemo vso triado.

V ospredju je dejavno spoznavanje okolja:

- spoznavanje dejstev in oblikovanje pojmov o naravnem in družbenem okolju;
- bogatitev osebnih izkušenj in razvijanje širšega spoznavnega področja o okolju;
- razvijanje spretnosti primerjanja, razvrščanja, urejanja, merjenja, zapisovanja podatkov, napovedovanja, sklepanja, eksperimentiranja in sporočanja;
- posebna pozornost je namenjena vzpodbujanju občutljivosti za dogajanje v naravnem in družbenem okolju, to je zavesti o pomembnosti človekovega premišljenega ravnanja v odnosu do njiju.

Ob učbeniku in delovnem zvezku bo učitelj lažje uresničil temeljne cilje pouka, ki so:

- spoznavanje sebe in drugih;
- oblikovanje spoznanja, da se ljudje in družba ves čas spreminjamo;
- odkrivanje in spoznavanje žive in nežive narave, njune raznovrstnosti, povezanosti in spremenljivosti;
- odkrivanje in spoznavanje značilnosti domače pokrajine in življenja človeka v njej;
- spodbujanje zavesti o tem, da človek spreminja okolje;
- razvijanje sposobnosti za samostojno raziskovalno delo;
- uvajanje v pridobivanje, obdelavo in uporabo podatkov in informacij z uporabo informacijske tehnologije;
- izdelava preprostih tehničnih predmetov;
- spoznavanje povezav med tehničnimi principi in naravoslovnimi zakonitostmi ter
- pridobivanje znanja in veščin grafičnega sporočanja.

Temeljni standardi predmeta spoznavanje okolja so zajeti v naslednjih tematskih sklopih:

- **Kdo smo in kako živimo**
- **Jaz in ti, vi in mi**
- **Jaz in moja šola**
- **Praznujemo**
- **Bilo je nekoč**
- **Jaz in narava**
- **Jaz in zdravje**
- **Pogledam naokrog**
- **Kaj zmorem narediti**

3. OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA ODKRIVAM SVOJE OKOLJE 2

3.1. Vsebinska in didaktična zasnova učbenika in delovnega zvezka

Vsebinska zasnova učbenika in delovnega zvezka temelji na:

- seznanjanju s temeljnimi pojavi, procesi in zakonitostmi v okolju in družbi, ki omogočajo učencu razvijati prostorske in časovne predstave;
- razvijanju učenčevih vsestranskih sposobnosti: logičnega in samostojnega razmišljanja, primerjanja, umeščanja procesov in pojavov v prostor in čas, razumevanja količinskih podatkov in sposobnosti pridobivanja novega znanja.

Vsebinska zasnova:

- vsebina učbenika in delovnega zvezka temelji na učnem načrtu in katalogu znanj za 2. razred 9-letne osnovne šole;
- izhaja iz dojetja 7-letnega otroka in se opira na okolje, ki ga obdaja in v katerem živi;
- razporeditev se drži resničnega zaporedja dogodkov v šolskem letu;
- naslovi učnih tem imajo sporočilno vlogo;
- slikovno gradivo je opremljeno z besedilom za usmerjanje opazovanja;
- novi pojmi so vključeni v besedilo učbenika;
- motivacijske dejavnosti povezujejo tematske sklope;
- učbenik in delovni zvezek sta osnova za poučevanje predmeta spoznavanje okolja 2.

Didaktična zasnova:

- učbenik in delovni zvezek sta po zahtevnosti prilagojena sposobnostim 7-letnika;
- v poglavja so vključene stvarne ponazoritve dogodkov, razmer in oseb iz vsakdanjega življenja;
- učbenik je zastavljen tako, da omogoča različne nivoje zahtevnosti v posameznem tematskem sklopu;
- besedilo se navezuje na predmete in vsebine prve triade;
- v posameznem vsebinskem sklopu so uporabljeni različni didaktični pristopi;
- poudarek je na dejavni vlogi učenca pri pouku, tako da znanje pridobiva s samostojno dejavnostjo in igrivostjo ob pomoči učitelja;
- vodilo učbenika je predpostavka, da sta uspešen učitelj in dober učbenik najpomembnejša motivacija za učenca;
- učbenik in delovni zvezek omogočata razvijanje učenčevih sposobnosti;
- gradivo spodbuja učenca k preprostim poskusom;
- učbenik in delovni zvezek izhajata iz osebnega stika učenca z različnimi življenjskimi okolji, ki jih pozna že od doma, v šoli pa se z njimi seznanja drugače;
- ob učbeniku in delovnem zvezku učenec raziskuje okolje in ga poglobljeno doživlja.

Oblikovna zasnova učbenika:

- vsebuje 35 vsebinskih sklopov (za vsak teden po enega);
- posamezni vsebinski sklop je prikazan na dveh straneh;
- na zgornjem levem robu strani v učbeniku je simbol v obliki kuverte, kjer so navedene dejavnosti;
- grafično-slikovni del dopolnjujejo kratka besedila in vodilne besede, ki jih učenec bere sam;
- "podaljšane" strani ob levem in desnem robu ali pa na sredini, naj bo spodaj ali zgoraj, so namenjene odkrivanju, prekrivanju in povezovanju informacij, razumevanju procesov in oblikovanju celote, ki je v okolju nepogrešljiva.

Oblikovna zasnova delovnega zvezka:

- naslovi tematskih sklopov v delovnem zvezku so enaki kot v učbeniku: vsebuje 35 vsebinskih sklopov, v vsakem so od dve do štiri naloge;
- simbol čukca spremlja vsako nalogo: ob njem so navedeni pripomočki in navodila za reševanje nalog (učenci ta simbol že poznajo iz delovnega učbenika Odkrivam svoje okolje 1);
- za delovni zvezek je značilna bogata in raznovrstna grafična oprema, ki temelji na sodobnih grafičnih pristopih in "multimedijski" zasnovanosti.

Tipi nalog:

- učenec pridobiva znanje z različnimi tipi nalog: barva, lepi, dopisuje, povezuje, išče razlike in podobnosti, samostojno opazuje in pripoveduje, posluša, izdelava sam;
- naloge se razlikujejo glede na zahtevnost (od preprostejših do bolj zahtevnih) in glede na način reševanja;
- vključene so vaje za diferenciacijo in individualizacijo (za bolj ustvarjalne učence).

Značilnosti delovnega zvezka:

- spodbuja učenca k samostojnemu nadgrajevanju znanja: naloge izhajajo iz vsakdanjega življenja, zato so blizu učenčevim izkušnjam, delovni zvezek pa ga spodbuja k dejavnosti pri pouku;
- razvija in krepi zanimanje učenca za raziskovalno delo, zahtevnost pa je prilagojena njegovi starosti;
- delovni zvezek ponuja številne možnosti za življenjsko učenje sicer strokovnih vsebin na podlagi raznovrstnih dejavnosti v delovnem zvezku;

- učitelj povezuje posamezna samostojna spoznanja učencev v nova;
- naloge in vaje vključujejo doumevanje prepletenosti naravnih in družbenih dejavnikov v okolju, kar vpliva na življenje ljudi, in oblikovanje spoštljivega odnosa do okolja;
- učbenik poskuša prek učnih tem privzgojiti razumevanje različnosti med ljudmi;
- naloge in vaje omogočajo, da učenec spreminjanje okolja doume kot posledico spreminjanja pokrajine in delovanja človeka;
- učenec oblikuje svojo predstavo o živem in neživem okolju, kar je razvidno tudi iz njegovega delovnega zvezka, ki ga vsak individualno opremi;
- naloge in vaje v delovnem zvezku učencu pomagajo razumeti zahtevnejše pojave v okolju;
- delovni zvezek je tudi popolna vsebinska in didaktična podpora učitelju: skupaj z učbenikom je nenadomestljiv pripomoček za uspešno poučevanje spoznavanja okolja.

4. PODROBNEJŠA RAZČLENITEV VSEBIN V UČBENIKU IN DELOVNEM ZVEZKU

Pri predmetu spoznavanje okolja je pomembno dejstvo, da bližnjo okolico spoznamo prej kot širšo, narekovalo tudi razporeditev učne snovi v učbeniku in delovnem zvezku. Ta je glede na tematske sklope v učnem načrtu razdeljena na 35 poglavij. Posamezno poglavje obsega dejavnosti enega šolskega tedna.

Iz preglednic so razvidni: razporeditev učnih enot po tednih, naslovi tem v učbeniku in delovnem zvezku, operativni cilji, ki izhajajo iz učnega načrta, in primeri dejavnosti, ki so navedeni tudi v učbeniku in pripomorejo k uresničevanju ciljev.

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
1.	<p>Moje otroštvo</p> <p>Obdobja človekovega življenja</p> <p>Vsako živo bitje enkrat umre</p>	<p>RASTEM IN SE SPREMINJAM</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedo, da so vsako leto starejši in zrelejši; • spoznajo različna obdobja človekovega življenja; • vedo, kdo je otrok in kdo odrasel; • spoznavajo, da smrt lahko nastopi v vsakem obdobju življenja; • spoznavajo pomen zdravega načina življenja. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primerjajo zdajšnje obdobje svojega življenja z obdobjem, ko so bili dojenčki; • opisujejo različna obdobja človekovega življenja: obdobje dojenčka, otroštvo, mladost in zrela leta; • prepoznajo različno stare osebe in ugotavljajo razlike med njimi; • spoznajo, da smrt lahko nastopi v katerem koli obdobju življenja; • pogovarjajo se o pomembnosti zdravega načina življenja, o zdravi oz. raznovrstni prehrani in pomembnosti gibanja.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
2.	<p>Organiziranost šole</p> <p>Šolski časopis</p> <p>Interesne dejavnosti</p>	<p>OBISKUJEM LIKOVNI KROŽEK</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo organiziranost šole: spoznajo vodstvo šole (ravnatelja/co); • vedo, da jih bo učilo vedno več učiteljev in učiteljic; • vedo, da ima šola svoj časopis, radio, svoje športno društvo; • razvijajo občutek pripadnosti svoji šoli. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiščejo ravnatelja ali ravnateljico in se pogovarjajo o organiziranosti šole; • berejo šolski časopis in se pozanimajo za njegovo ime; • sestavijo prispevek za šolski časopis; • pogovarjajo se z ustvarjalci šolskega radia; • vključijo se v interesno dejavnost na šoli; • izvedo, da jih bo učilo več učiteljev in učiteljic.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
3.	<p>Mi med seboj Vsi različni Ko bom velik, bom ...</p>	<p>KAKO RAZLIČNI SMO</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da smo ljudje različni; • razvijajo razumevanje različnosti; • spoznavajo in pozitivno doživljajo, da si tako otroci kot odrasli ne glede na spol svobodno izbiramo različne igre in igrače, vrste športa, zabave, prijatelje in prijateljice, poklic oz. delo; • pozitivno vrednotijo, da si lahko ljudje (moški in ženske, deklice in dečki) svobodno izbiramo različne vloge v življenju; • spoznavajo, da morajo biti vsem (ne glede na razlike) dani pogoji, da živimo človeka vredno življenje. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ugotavljajo, da se ljudje razlikujemo po spolu, barvi kože, govorimo različne jezike, smo lahko zdravi ali bolni itd.; • doumejo, da smo ljudje različni; • se pogovarjajo, da si ljudje svobodno izbiramo različne vloge v življenju; • z igro vlog ponazarjajo posamezne poklice.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
4.	<p>Igra in delo v družini</p> <p>Med seboj si pomagamo</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>TUDI DOMA SMO PRIJATELJI</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da ljudje, ki živijo ali delajo skupaj, vstopajo v določene medsebojne odnose (ljubezni, spoštovanja, skrbi, prijateljstva, sodelovanja ipd.); • vedo, da se rodimo kot moški ali ženske; • pozitivno vrednotijo delitev dela med družinskimi člani. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se pogovarjajo o igri, delu in razvedrilu doma; • ugotavljajo, da se je potrebno v družini dogovarjati in upoštevati drug drugega; • spoznavajo, da je pomembno, da si v družini delo razdelimo in si pomagamo; • vedo, da k dobremu počutju doma prispevajo tako starši kot tudi otroci.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
5.	<p>Varna hoja – učni sprehod</p> <p>Prometni znaki v okolici šole – izdelam sam</p> <p>Nevarnosti v prometu</p>	<p>VARNO V PROMETU</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo prometne znake, ki jih srečujejo na svoji poti v šolo, in znake, pomembne za vedenje pešcev in kolesarjev; • utrjujejo védenje o varni poti v šolo; • spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah; • vedo, da udeleženci v prometu pod vplivom alkohola, drog in zdravil ogrožajo tudi varnost drugih. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznavajo prometne znake v okolici šole; • razvrščajo prometne znake (znaki za nevarnost, prepoved itd.); • opisujejo nevarnosti v prometu; • ugotavljajo, da pod vplivom zdravil, alkohola in drog udeleženci v prometu ogrožajo varnost drugih.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
6.	<p>Na kmetiji – učni sprehod</p> <p>Hrana in izdelki</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>OD PŠENICE DO POTICE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da ljudje pridelujemo hrano; • spoznavajo, da ljudem stroji pomagajo pri sajenju, spravilu, ohranjanju in premešanju pridelka. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiščejo in opazujejo vrt, njivo; • izvedo, da ljudje hrano pridelujemo; • primerjajo delo na polju in na vrtu; • ugotovljajo, da si pri delu na velikih površinah ljudje pomagajo z različnimi stroji; • spoznajo, da pridelke predelamo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
7.	<p>Gozd – učni sprehod</p> <p>Gozdne rastline in živali</p> <p>Delo jeseni</p>	JESEN V GOZDU	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzročijo človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi; • spoznajo živa bitja in okolja, v katerih žive. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo in doživljajo gozd jeseni; • ugotavljajo spremembe v gozdu, ki jih povzroča vreme; • izvedo, da se nekatere spremembe v naravi redno ponavljajo; • spoznajo gozdne živali in rastline.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
8.	<p>Živali v različnih okoljih</p> <p>Živali okoli nas</p> <p>Živali po svetu</p>	<p>KJE SO DOMA ŽIVALI</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da so si nekatere živali in rastline podobne, druge pa se zelo razlikujejo; • spoznavajo, da v drugačnih okoljih žive drugačna bitja; • spoznavajo, da so pokrajine po svetu in pri nas različne. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo živali in njihovo življenje na različnih koncih sveta; • spoznavajo, da so pokrajine po svetu različne; • prepoznavajo razlike med živalmi, ki živijo v različnih okoljih; • doumejo odvisnost živali od okolja, v katerem živijo.
J E S E N S K E P O Č I T N I C E				
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
9.	<p>Kakšno je vreme – učni sprehod</p> <p>Veter in oblaki</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>PIHA, PIHA VETER</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo vremenske pojave: oblaki in veter; • povezujejo vremenske pojave; • spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo vreme in opisujejo svoja doživljanja; • spoznavajo in opisujejo veter in oblake; • povezujejo vreme in spremembe v naravi; • izvedo, da se živa bitja prilagodijo vremenskim spremembam.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
10.	<p>Okolica šole – učni sprehod</p> <p>Stavbe in njihov pomen</p> <p>Skrb za okolje</p>	<p>V OKOLICI ŠOLE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajo opisati uporabo zemljišč v okolici šole; • vedo, kdo skrbi za določena zemljišča in kako lahko sami prispevajo k urejenemu videzu okolice; • se znajo orientirati v šolskem okolišu; • spoznajo značilnosti domačega kraja ali soseske; • opazujejo in presojujejo, kako človek spreminja naravno okolje: avtocesta, jez, kmetijske površine, mostovi, predori, kamnolomi in drugo. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na učnem sprehodu opazujejo okolico šole; • opisujejo namembnost različnih zemljišč in objektov; • poimenujejo posamezne objekte in njihovo namembnost; • orientirajo se v bližnji okolici šole; • ugotavljajo, kdo skrbi za določena zemljišča; • urejajo okolico šole.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
11.	Moj domači kraj – učni sprehod Pokrajine v Sloveniji Utrjevanje	ŽIVIM V SLOVENIJI	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo značilnosti domačega kraja ali soseske; • opazujejo in presojujejo, kako človek spreminja naravno okolje: avtocesta, jez, kmetijske površine, mostovi, predori, kamnolomi in drugo; • spoznajo, da so pokrajine po svetu in pri nas različne. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisujejo značilnosti domačega kraja; • spoznavajo, da naravno okolje spreminja tudi človek; • se seznanijo s tem, da so slovenske pokrajine različne; • v peskovniku oblikujejo bližnjo okolico.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
12.	<p>Srečanje s starejšo osebo</p> <p>Predmeti skozi čas</p> <p>Časovni trak</p>	<p>TAKO JE BILO NEKOČ ...</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo različne vidike življenja ljudi v preteklosti in danes; • spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ob slikovnem gradivu in v pogovoru s starejšo osebo spoznavajo življenje nekoč; • primerjajo življenje v preteklosti z današnjim; • opazujejo razvoj predmetov skozi čas; • opisujejo stare predmete in ugotavljajo njihovo namembnost; • rišejo časovni trak tekočega meseca.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
13.	<p>Berem koledar</p> <p>Prazniki</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>ČAS TEČE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto; • spoznavajo koledar; • spoznavajo različne praznike, povezane s kulturno, versko in državotvorno tradicijo. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poimenujejo mesece v letu; • berejo koledar; • pogovarjajo se o pomenu praznikov.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
14.	Prazniki v decembru Novoletna voščilnica – izdelam sam Praznovanje	PRAZNIČNI DECEMBER	Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da imamo v Sloveniji vrsto praznikov (tako lokalnih kot državnih); • spoznajo različne praznike, povezane s kulturno, versko in državotvorno tradicijo; • spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto. 	Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • se pogovarjajo o praznikih, ki jih praznujemo v decembru; • doživljajo praznično razpoloženje; • načrtujejo dejavnosti v decembru; • izdelujejo voščilnice in novoletne okraske; • pripravljajo gradivo in pripomočke za delo ter po delu pospravijo.
N O V O L E T N E P O Č I T N I C E				
UČITELJEVE BELEŽKE:				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
15.	<p>Zimska pokrajina – učni sprehod</p> <p>Živali in rastline pozimi</p> <p>Ljudje se pripravimo na zimo</p>	ZIMA JE TU	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzročí človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo pokrajino pozimi; • spoznavajo značilnosti zime; • izvedo, kako se živali prilagodijo zimskim razmeram; • opisujejo, kako se ljudje pripravimo na zimo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
16.	<p>Voda v naravi</p> <p>Taljenje, zmrzovanje – poskusi</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>SNEG SE TOPI</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo snovi v različnih agregatnih stanjih (led, sneg in tekoča voda); • izvedo, da sta led in sneg voda v trdni obliki, da iz snega in ledu dobimo tekočo vodo, da voda lahko zmrzne. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblikujejo in gradijo iz snega; • spoznavajo trdo in tekoče stanje vode v naravi; • poimenujejo stanja vode; • ugotavljajo vzroke za spremembo stanja vode; • naredijo poskus in dojamajo pojma taljenje in zmrzovanje.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
17.	<p>Snovi v naravi – učni sprehod</p> <p>Lastnosti snovi</p> <p>Utrjevanje</p>	IZ ČESA JE KAJ	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo snovi, ki jih uporabljamo; • opisujejo in določajo lastnosti snovi. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se seznanijo z različnimi snovmi v okolju; • ugotavljajo, iz česa so predmeti; • opisujejo in določajo lastnosti snovi; • razvrščajo predmete glede na lastnosti in urejajo zbirke.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
18.	<p>Mešam snovi – poskusi</p> <p>Lastnosti sestavin in zmesi</p> <p>Mavčni odlitek – izdelam sam</p>	MEŠAM SNOVI	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> mešajo snovi in spoznavajo spreminjanje lastnosti; iz snovi oblikujejo telesa; uporabljajo različna gradiva (snovi), orodja in obdelovalne postopke ter povezujejo lastnosti gradiv z načini obdelave: preoblikujejo, režejo, spajajo; za delo se pripravijo in po delu pospravijo; vedo, da pri izdelavi nastanejo odpadki, za katere je potrebno poskrbeti. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> mešajo zmesi; opazujejo lastnosti sestavin in lastnosti snovi; ugotavljajo spreminjanje lastnosti; izdelajo mavčni odlitek; se zavedajo, da se morajo za delo pripraviti in potem pospraviti.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
19.	<p>Pogoji za življenje živih bitij</p> <p>Živa bitja so med seboj povezana</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>VSI SMO DEL NARAVE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, kaj potrebujejo sami in druga živa bitja za življenje in ohranjanje zdravlja; • spoznavajo, da živa bitja pri ohranjanju življenja iz okolja nekaj sprejemajo, to predelujejo in v okolje oddajajo. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvedo, kaj potrebujejo živa bitja za življenje; • spoznajo medsebojne povezave živih bitij; • se seznanijo s tem, da živa bitja iz okolja sprejemajo snovi, jih nekaj porabijo, preostanek pa izločijo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
20.	<p>Skrb za zdravje</p> <p>Bolezni in poškodbe</p> <p>Utrjevanje</p>	ŽIVIM ZDRAVO	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo, da se ljudje bolje počutijo, če so vedno telesno aktivni; • pridobivajo znanje, veščine in stališča, ki jim omogočijo skrbeti za lastno zdravje in zdravje drugih; • spoznajo pomen raznovrstne prehrane ter razvijajo družabnost, povezano s prehranjevanjem; • spoznajo, da hrana vsebuje sestavine, ki so nujno potrebne, da se telo giblje, raste in pravilno deluje. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se učijo zdravega načina življenja in varnosti pri vsakdanjem delu; • se seznanijo z raznovrstno hrano in njenim pomenom; • se pogovarjajo o otroških boleznih in poškodbah.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
21.	<p>Zvoki okrog nas</p> <p>Nastanek zvoka – poskusi</p> <p>Pojoci dež – izdelam sam</p>	<p>TOK, TOK, TOK ... DEŽUJE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo nastajanje in lastnosti zvoka; • vedo, da je uho čutilo za zvok; • spoznavajo sebe, kako se gibljejo in kako uporabljajo čutila. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznavajo različne glasove okrog sebe; • se naučijo, kako nastane zvok; • se seznanijo z značilnostmi zvoka; • izvedo, da je uho čutilo za zvok; • izdelajo glasbilo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
22.	<p>Kako se gibamo</p> <p>Ravnovesje – poskusi</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>STOJIM, ČEPIM, LEŽIM</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo sledove gibanja; • razumejo, da po sledi lahko sklepamo, kdo se je gibal in kako; • spoznavajo stanje ravnovesja; • znajo poimenovati značilna stanja mirovanja; • spoznajo pripomočke za gibanje; • znajo poimenovati pripomočke; • znajo napovedati posledice določenega ravnanja; • spoznavajo sebe, kako se gibljejo in kako uporabljajo čutila. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponazarjajo različne načine gibanja; • spoznajo stanja mirovanja; • predvidijo posledice določenega ravnanja; • spoznajo pripomočke za gibanje in jih poimenujejo; • s poskusi spoznajo stanja ravnovesja.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
23.	<p>Stroji so različni</p> <p>Gibanje strojev in sledi</p> <p>Utrjevanje</p>	OPAZUJEM STROJE	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo sledove gibanja; • spoznavajo gibanje tehničnih naprav in vozil ter njihovih delov; • vedo, da se gibajoča telesa lahko ustavijo; • znajo poimenovati značilna stanja mirovanja; • znajo predvideti posledice določenega ravnanja. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo gibanje strojev; • spoznajo in opazujejo sledove gibanja; • izvedo, da je stroj mogoče tudi izključiti.
ZIMSKE POČITNICE				
UČITELJEVE BELEŽKE:				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
24.	<p>Pomlad</p> <p>Rastline in živali</p> <p>Delo spomladi</p>	<p>KUKU, POMLAD JE TU</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzročijo človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi; • izkusijo, da rastline zrastejo iz semen, čebulic, gomoljev, potaknjencev. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo značilnosti pomladi in spremembe v naravi, ki jih povzročijo vreme; • opazujejo in opisujejo značilne pomladi; • spoznajo, da so živali prilagojene spremembam in se pripravljajo na svoj zarod; • se seznanijo s spomladanskimi opravili.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
25.	<p>Semena so različna</p> <p>Razvoj rastline</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>IZ MALEGA RASTE VELIKO</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izkusijo, da rastline zrastejo iz semen, čebulic, gomoljev, potaknjencev. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo različna semena in jih poimenujejo; • izvedo, da se rastline razvijajo iz semen, čebulic, gomoljev ali potaknjencev; • opazujejo kalitev in zapisujejo ugotovitve; • spoznajo, da rastline rastejo, se razvijajo in odmirajo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
26.	<p>Odrasla žival in mladiči</p> <p>Podobnosti in razlike</p> <p>Skrbim za paličnjake</p>	ŽREBIČEK IN KONJ	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, da se ljudje in živali rodijo, rastejo, imajo potomce, se postarajo in umrejo; • spoznavajo, da imajo živali potomce, ki navadno izhajajo iz dveh staršev; • spoznavajo, da so potomci podobni tako staršem kot med seboj, toda ne povsem. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvedo, da se živali skotijo ali izležejo iz jajca; • spoznajo, da se živali razvijajo, starajo in poginejo; • primerjajo odrasle živali in njihove mladiče; • spoznajo, da so mladiči podobni staršem, lahko pa se tudi razlikujejo od njih; • pripravijo gojilnico in opazujejo razvoj paličnjakov.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
27.	<p>Okolje me obdaja</p> <p>Slikovni simboli</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>MOJE OKOLJE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo različne načine prikazovanja geografskega okolja (peskovnik, zemljevid, globus); • znajo narediti preprosto legendo s slikovnimi simboli. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo okolje in poimenujejo sestavine pokrajine; • z glino oblikujejo geografsko okolje; • izdelajo preprosto legendo s slikovnimi simboli.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
28.	<p>Dan in noč</p> <p>Kako si sledijo dogodki</p> <p>Prej in potem</p>	<p>ZA NOČJO PRIDE DAN</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo zvezo med gibanjem sonca in dnevnim časom; • znajo opisati razliko med dnevom in nočjo; • spoznajo časovni potek dogodkov; • znajo urediti dogodke po časovnem zaporedju; • pravilno uporabljajo besede za opisovanje poteka dogodkov. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doživljajo in opazujejo čas dneva ter ga povezujejo z dejavnostjo; • pripovedujejo, kje je sonce ponoči; • opisujejo razliko med dnevom in nočjo; • razvrstijo dogodke v časovno zaporedje.
P R V O M A J S K E P O Č I T N I C E				
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
29.	<p>Obnašanje v različnih prevoznih sredstvih</p> <p>Vreme in promet</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>PELJEM SE Z AVTOBUSOM</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih; • utrjujejo vedenje o varni poti v šolo; • spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah; • izvedo, da udeleženci v prometu pod vplivom alkohola, drog in zdravil ogrožajo tudi varnost drugih. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrdijo znanje o varni poti v šolo; • spoznajo in poimenujejo prevozna sredstva; • spoznajo pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih; • spoznajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
30.	<p>Sestavine in zmesi</p> <p>Postopki ločevanja zmesi - poskusi</p> <p>Sita in cedila</p>	<p>SEJEM PESEK, PREBIRAM FIŽOL</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo postopke za ločevanje trdnih zmesi; • znajo opraviti in opisati ločevanje s sejanjem; • razumejo, da je velikost luknjic kriterij za ločevanje pri sejanju. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo postopke za ločevanje trdnih zmesi; • znajo opraviti in opisati ločevanje s sejanjem; • spoznajo, da je za ločevanje s sejanjem pomembna velikost luknjic.
P R V O M A J S K E P O Č I T N I C E				
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
31.	Travnik - učni sprehod Rastline in živali Delo poleti	POJDI Z MENOJ NA TRAVNIK	Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzroči človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi. 	Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • na učnem sprehodu opazujejo travniške rastline in živali; • prepoznajo in poimenujejo travniške rastline in živali; • spoznajo značilnosti poletja in spremembe v naravi; • se seznanijo z delom na travniku.
UČITELJEVE BELEŽKE:				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
32.	<p>Mlaka – učni sprehod</p> <p>Rastline in živali</p> <p>Utrjevanje</p>	GA, GA, GA ... TU SEM DOMA	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo živa bitja in okolja, v katerih žive; • spoznajo, da so živa bitja povezana med seboj in z neživo naravo; • spoznajo, da imajo živali potomce, ki navadno izhajajo iz dveh staršev. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na učnem sprehodu opazujejo stoječe vode ter živali in rastline ob vodi in v njej; • prepoznajo in poimenujejo rastline in živali ob vodi in v njej; • spoznajo razvoj žabe; • izvedo, da nekatere živali plavajo, druge letajo, drsijo ali skačejo.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
33.	<p>Smetišče ali kamnolom - učni sprehod</p> <p>Ločevanje odpadkov</p> <p>Tudi jaz skrbim za čisto okolje - čistilna akcija</p>	<p>TUDI JAZ SKRBIM ZA OKOLJE</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo, kako ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja, v katerem živijo; • spoznavajo, da so spremembe v okolju včasih za živali in rastline ugodne, včasih pa škodljive. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si na učnem sprehodu ogledajo smetišče ali kamnolom; • spoznajo, kako človek vpliva na naravo in jo spreminja; • spoznajo, da so spremembe v okolju za živa bitja lahko ugodne, včasih pa škodljive; • izvedo, da odpadke shranjujemo ločeno; • se naučijo, kako lahko sami pripomorejo k varovanju narave in urejenosti okolja.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
34.	<p>Vrste informacij</p> <p>Informacijska tehnologija</p> <p>Uporaba informacijske tehnologije</p>	MOJ RAČUNALNIK	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo različne načine širjenja informacij; • znajo shraniti in uporabiti podatke z uporabo preproste tehnologije. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo različne načine prenosa informacij; • uporabljajo preprosto tehnologijo, ki jim je dostopna; • prilepijo obrazek k posamezni informaciji.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

TEDEN	UČNA ENOTA	NASLOV TEME V DZ IN UČBENIKU	OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI
35.	<p>Urejanje podatkov</p> <p>Tabela in histogram</p> <p>Utrjevanje</p>	<p>PRIŠEL JE ČAS POČITNIC</p>	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvijajo sposobnosti urejanja podatkov (uporaba simbolov); • znajo oblikovati preproste preglednice za vpisovanje podatkov; • razvijajo sposobnosti za grafično sporočanje v naravoslovju in tehniki. 	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opazujejo sliko, dopolnijo tabelo in narišejo histogram; • berejo histogram; • izdelajo preprosto tabelo; • izvedo, kaj pomenijo posamezni simboli.
<p>UČITELJEVE BELEŽKE:</p>				

5. Notranja zgradba vsebin v učbeniku in delovnem zvezku

1. RASTEM IN SE SPREMINJAM

stran 4/4

Življenje ljudi, živali in rastlin, skratka vseh živih bitij, se prične z rojstvom. Vsako živo bitje je bilo rojeno, živi in bo nekega dne umrlo. Celo drevo, ki je živelo na stotine let, bo nekega dne morda izruval veter in bo umrlo. Vsa živa bitja gredo v življenju skozi več obdobij. Rastejo, se razvijajo in pri tem spreminjajo ter enkrat umrejo. Učenci se seznanijo s človeškim življenjem, za katero je značilnih več obdobij: rojstvo, obdobje dojenčka, otroštvo, mladost, zrela leta, starost in smrt. Smrt nastopi, ko telo preneha delovati. Ljudje umirajo zaradi najrazličnejših vzrokov: zaradi bolezni, starosti ali pa njihovo smrt povzroči nesreča. Kadar kdo umre, smo žalostni, potrti, nesrečni. Vsa ta čustva so del naravnega procesa, ki mu pravimo žalovanje.

Učenci spoznavajo, da so obdobja človekovega življenja različno dolga in da ima vsako obdobje določene značilnosti in odgovornosti.

Cilji učne teme:

Učenci:

- vedo, da so vsako leto starejši in zrelejši;
- spoznajo različna obdobja človekovega življenja;
- vedo, kdo je otrok in kdo odrasel;
- spoznavajo, da smrt lahko nastopi v vsakem obdobju življenja;
- spoznavajo pomen zdravega načina življenja.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- primerjajo zdajšnje obdobje svojega življenja z obdobjem, ko so bili dojenčki;
- opisujejo različna obdobja človekovega življenja: obdobje dojenčka, otroštvo, mladost in zrela leta;
- prepoznajo različno stare osebe in ugotavljajo razlike med njimi;
- spoznajo, da smrt lahko nastopi v katerem koli obdobju življenja;
- pogovarjajo se o pomembnosti zdravega načina življenja, o zdravi oziroma raznovrstni prehrani in pomembnosti gibanja.

• Primerjajo zdajšnje obdobje svojega življenja z obdobjem, ko so bili dojenčki.

Učitelj se z učenci vnaprej dogovori, da v šolo prinesejo fotografije iz obdobja, ko so bili dojenčki in malčki. Z vprašanji jih spodbuja, da prepoznavajo značilnosti posameznih obdobij ter ugotavljajo razlike in podobnosti v primerjavi s sedanostjo. Kaj so tedaj jedli? S kakšnimi igračami so se igrali? Kako je s tem danes?

Učitelj lahko dejavnost razširi na življenje otrok drugod po svetu. Pomaga si s slikovnim gradivom ali z videoposnetki.

V delovni zvezek učenci prilepijo fotografijo otrok od drugod po svetu.

• Opisujejo različna obdobja človekovega življenja: obdobje dojenčka, otroštvo, mladost in zrela leta.

Ob slikovnem gradivu, ki ga pripravi učitelj ali pa ga prinesejo sami, učenci spoznavajo posamezna obdobja človekovega življenja. Učitelj lahko delo organizira po skupinah, tako da vsaka skupina išče (izrezuje, obkroži ipd.) določeno obdobje človekovega življenja. Učitelj učence spodbuja in jih usmerja, da na podlagi pripravljenega slikovnega gradiva pripovedujejo o značilnostih in razlikah med posameznimi obdobji človekovega življenja.

Učenci opisujejo posamezna življenjska obdobja tudi na podlagi svojih izkušenj: opisujejo na primer življenje brata najstnika, pripovedujejo o življenju babice, dedka itd.

Ob učbeniku učenci poimenujejo ljudi v različnih starostnih obdobjih. Pri tem ugotavljajo, kdo je starejši in kdo mlajši.

V delovnem zvezku k ustreznim slikam pripišejo poimenovanja za posamezna obdobja človekovega življenja.

• Prepoznajo različno stare osebe in ugotavljajo razlike med njimi.

Učenci ob slikovnem gradivu prepoznavajo, kdo je otrok in kdo odrasel. Pri pogovoru o odraslosti lahko učence opozorimo, da ni natančno določene meje med otroštvom in odraslostjo ter da se ta spreminja. Lahko navedemo katerega od razlogov, na primer: bolezen staršev (utegne se zgoditi, da otrok skrbi zanju), revščina (otrok mora zaslužiti, da lahko družina preživi) in podobno.

• **Spoznajo, da smrt lahko nastopi v katerem koli obdobju življenja.**

Ko govorimo o smrti, jo obravnavamo kot sestavni del življenja, kot nekaj, kar neizogibno nastopi v življenju vsakega bitja. Izhajamo lahko iz smrti rastlin (roža v vazi oveni, v zemlji se posuši ipd.), prenesemo pojem na živali (pes pogine) in tako pridemo do človeka. Poiščemo najrazličnejše razloge za smrt (bolezen, starost, različne nesreče ipd.).

Najverjetneje je kateri od učencev poznal koga, ki je umrl, in bo o tem voljan pripovedovati: o razlogih za smrt, občutkih ob tem in o žalovanju. Vendar le, če sam tako želi.

Vsekakor pa učencem povemo, da lahko tistemu, ki žaluje, pokažemo, da nam ni vseeno zanj, da se z njim pogovarjamo, mu prisluhnemo in da prijatelja ali znanca, kadar je potr, poskušamo potolažiti.

• **Pogovarjajo se o pomembnosti zdravega načina življenja, o zdravi oziroma raznovrstni prehrani in pomembnosti gibanja.**

Učitelj se z učenci pogovori o kakovosti življenja, pa tudi o posledicah različnih zasvojenosti (kajenje, pitje alkohola, uživanje drog).

V delovnem zvezku učenci pobarvajo trditve, ki opisujejo zdrav način življenja.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: rojstvo, življenje, dojenček, malček, otroštvo, mladost, odraslost, zrela leta, smrt, zdravo življenje.

Pripomočki: slikovno gradivo, plakati, videokasete.

Medtematska povezava: Kako različni smo, Tudi doma smo prijatelji, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Živim zdravo, Vsi smo del narave, Tako je bilo nekoč ...

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vstop v šolo spremeni otrokovo življenje in vpliva na vso družino. Sčasoma učenec v šoli spozna nove obraze, pravila učenja, odkriva nov svet, uspešno oblikuje medsebojne odnose, postaja samostojnejši. Postopoma se vključuje v delo v razredu, spozna pa tudi druge dejavnosti na šoli, obiskuje knjižnico in različne dejavnosti, ki si jih izbere sam. Učitelj ga pri delu nenehno usmerja, predvsem pa spodbuja. Življenje in delo v šoli spoznava tudi ob različnih prireditvah in tekmovanjih ali pa o njih izve prek šolskega radia, glasil in različnih obvestil na oglasnih deskah. S pogovorom o šoli in dogajanju v njej, s skrbnim urejanjem učilnice, hodnikov in drugih prostorov ter z razvijanjem in bogatenjem medsebojnih stikov vzbudimo v učencih pripadnost šoli.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo organiziranost šole: spoznajo vodstvo šole (ravnatelja/ico);
- vedo, da jih bo učilo vedno več učiteljev in učiteljic;
- vedo, da ima šola svoj časopis, radio, svoje športno društvo;
- razvijajo občutek pripadnosti svoji šoli.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- obišejo ravnatelja ali ravnateljico in se pogovarjajo o organiziranosti šole;
- berejo šolski časopis in se pozanimajo za njegovo ime;
- sestavijo prispevek za šolski časopis;
- pogovarjajo se z ustvarjalci šolskega radia;
- vključijo se v interesno dejavnost na šoli;
- izvedo, da jih bo učilo več učiteljev in učiteljic.

• **Obiščejo ravnatelja ali ravnateljico in se pogovarjajo o organiziranosti šole.**

Učenci pripravijo vprašanja o organiziranosti šole in o delu ravnatelja ali ravnateljice, ki ga oziroma jo nato obišejo. Ta jim spregovori tudi o drugih dejavnostih na šoli (interesnih dejavnostih, tekmovanjih, prireditvah) in obenem pokaže nekaj fotografij in zapisov iz šolske kronike. Ob koncu pogovora učitelj pomaga urediti novo vedenje v obliki miselnega vzorca.

• **Berejo šolski časopis in se pozanimajo za njegovo ime.**

V učilnico povabimo urednika šolskega časopisa. Ta učencem pokaže nekaj izvodov in jim opiše, kako nastane časopis. Učenci si ga ogledajo in se seznanijo z vsebino.

V učbeniku si ogledajo sliko otrok, ki listajo šolske časopise.

• **Sestavijo prispevek za šolski časopis.**

Učenci sestavijo prispevek za šolski časopis. Na primer: predstavijo se ali pa odgovarjajo na določeno vprašanje in zapišejo kratke odgovore (o počutju, o tem, kaj jim je všeč, ipd.).

• **Pogovarjajo se z ustvarjalci šolskega radia.**

Obiščejo ustvarjalce oddaj šolskega radia, spoznajo način dela in pripravo oddaj. Izvedo, kako lahko sodelujejo pri tem.

Če šola nima šolskega radia, lahko s pomočjo učitelja sami pripravijo kratko predstavitev šole, učitelj pa jih posname s kasetnikom ali z videokamero.

• **Vključijo se v interesno dejavnost na šoli.**

Ogledajo si razstavljen izdelke učencev (likovni in kiparski izdelki, lutke itd.) in ugotavljajo, kdaj oziroma kje so jih učenci izdelali. Izvedo, da učenci obiskujejo različne interesne dejavnosti (likovna, lutkovna, športna dejavnost, pevski zbor, računalništvo, čebelarstvo) in da si jih izbirajo v skladu s svojimi nagnjenji.

Ogledajo si prerez šolskih prostorov v učbeniku ter ugotavljajo in opisujejo, kaj učenci počno pri posameznih dejavnostih.

Učenci v delovni zvezek zapišejo ime in naslov šole, ki jo obiskujejo. Prerišejo ali prilepijo znak šole in ga opišejo. Predmete, ki jih potrebujejo pri posameznih interesnih dejavnostih, povežejo z ustreznimi dejavnostjo. Zapišejo poimenovanje dejavnosti, ki jo obiskujejo. Pobarvajo kvadratke za dejavnosti, v katere so se vključili njihovi sošolci. Izdelajo preglednico interesnih dejavnosti na svoj razred.

- Izvedo, da jih bo učilo več učiteljev in učiteljic.

Učenci izvedo, da en sam učitelj ne poučuje vseh predmetov in ne vodi vseh dejavnosti. Zato se bodo v šoli srečevali in delali še z drugimi učitelji in učiteljicami.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: interesne dejavnosti na šoli, želje, nagnjenja, šolski časopis, šolski radio, prispevek.

Pripomočki: različni izdelki interesnih dejavnosti, šolski časopis.

Medtematska povezava: Kako različni smo, Tudi doma smo prijatelji, Moj računalnik.

Diferenciacija: Učenci označijo pravilne trditve, ki se navezujejo na to, zakaj obiskujejo šolsko knjižnico.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Ljudje se med seboj razlikujemo po zunanosti, po starosti, po spolu, po različnih čustvenih odzivih, pa tudi po željah, nagnjenjih, sposobnostih. Učenci spoznajo, da videz človeka ni odvisen od njegovih nagnjenj, želja, osebnih lastnosti, sposobnosti. Pomembno je, da pri tem nismo omejeni in da si lahko svobodno izbiramo prijatelje, dejavnosti in nenazadnje, ko smo odrasli, poklic. Učencem s privajanjem različnih socialnih veščin pomagamo pri medsebojnem sporazumevanju in sklepanju prijateljstev, kar pripomore tudi k oblikovanju učenčeve pozitivne samopodobe. Pri tem razvijamo strpen odnos do drugačnosti ter spodbujamo njeno sprejemanje.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo, da smo ljudje različni;
- razvijajo razumevanje različnosti;
- spoznajo in pozitivno doživljajo, da si tako otroci kot odrasli ne glede na spol svobodno izbiramo različne igre in igrače, vrste športa, zabave, prijatelje in prijateljice, poklic oziroma delo;
- pozitivno vrednotijo, da si lahko ljudje (moški in ženske, deklice in dečki) svobodno izbiramo različne vloge v življenju;
- spoznajo, da morajo biti vsem (ne glede na razlike) dani pogoji, da živimo človeka vredno življenje.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- ugotavljajo, da se ljudje razlikujemo po spolu, barvi kože, govorimo različne jezike, smo lahko zdravi ali bolni in podobno;
- doumejo, da smo ljudje različni;
- se pogovarjajo, da si ljudje svobodno izbiramo različne vloge v življenju;
- z igro vlog ponazarjajo posamezne poklice.

• Ugotavljajo, da se ljudje razlikujemo po spolu, barvi kože, govorimo različne jezike, smo lahko zdravi ali bolni in podobno.

Z različnimi igrami, ki jih poznajo že iz prvega razreda, učenci ugotavljajo razlike in podobnosti med seboj.

- Ena od možnosti je razvrščanje v skupine po določenih kriterijih. Ob različnih kriterijih (npr. deklica - deček; dolgi lasje - kratki lasje; nosi hlače - nosi krilo; ima rad solato - ne mara solate; rad hodi v hribe - ne mara hoditi v hribe; zna voziti kolo - ne zna voziti kolesa), ki jih oblikuje učitelj, kasneje pa tudi učenci, se učenci razvrščajo v dve skupini.

- Druga možnost je zabavna igra, poimenovana osebni opis: dva učenca se med seboj natančno opazujeta, kako je kdo oblečen, kakšno pričesko ima, kakšne copate ipd. Vse zunanje značilnosti si poskušata zapomniti. Obrneta se s hrbtom drug proti drugemu, spremenita tri stvari na sebi, se vnovič obrneta drug proti drugemu in ugotavljata spremembe. Igra razvija sposobnosti vidnega zaznavanja, pomnjenja ter zabave.

- Lahko se igramo tudi igrice, pri kateri moramo odkriti ime določene osebe: eden od učencev, ki igra vlogo detektiva, zapusti učilnico, drugi se dogovorijo in izberejo znano osebo s področja športa, glasbe ali pa kar sošolca iz razreda. Učenec detektiv zastavlja vprašanja in tako postopoma odkriva osebo. Sošolci mu odgovarjajo z da ali ne. Primeri vprašanj: Ali je oseba ženskega spola? Ali je dober športnik? Ali ima svetle lase?

• Doumejo, da smo ljudje različni.

Učitelj usmerja pogovor o tem, da se ljudje med seboj razlikujemo po velikosti, barvi kože, obliki oči, po tem, kakšen jezik govorimo, in podobno.

V učbeniku si ogledajo sliko otrok in se pogovorijo o podobnostih in razlikah med njimi, učenci pa lahko tudi sami iščejo podobnosti in razlike med seboj.

V delovnem zvezku opišejo zunanost dečka in deklice.

• Pogovarjajo se, da si ljudje svobodno izbiramo različne vloge v življenju.

Učitelj usmerja pogovor o tem, da imamo ljudje različna nagnjenja in v skladu z njimi razvijamo svoje sposobnosti. Glede na to so se tudi oni vključili v različne interesne dejavnosti na šoli in zunaj nje. O tem so se že pogovarjali pri prejšnjem tematskem sklopu.

V delovni zvezek zapišejo, koliko učencev iz razreda obiskuje glasbeno šolo.

• **Z igro vlog ponazarjajo posamezne poklice.**

Učenci si ogledajo videoposnetke, ki prikazujejo različne poklice.

Pomagajo si z ilustracijami v učbeniku in poimenujejo različne poklice, pripovedujejo, kakšno delo opravljajo osebe na sliki in kaj morajo znati. Spoznavajo, da je za različne poklice potrebno različno znanje.

Z igro vlog ali s pantomimo učenci ponazarjajo posamezne poklice.

V delovni zvezek narišejo, kateri poklic bi radi opravljali, ko bodo odrasli.

Pogled v učbenik:

3 KAKO RAZLIČNI SMO

SEM TEMNE POKICE IN GOVORIM BRISLANO. **KO BOM VELIKA, SMO ČISTARICA.** **VEŠE SO MI DOLEGI LASJE.** **JAZ SEM NAJNAJLJUBI IN RAB PLEŠEK.**

ENI SMO OROŠTILJIV, STRAH NAS JE, VEČALJEN SMO. SE NE BOJESIMO, KAR SMO SI ZASTAVILI. DRUGI PA SO POPOLNOMA OROŠTILJIVI: VEČSAR SE NE BOJATA, NE JEZUJO SE, SE JIM PA NE TOPE.

NOVINARKA, FRIZER, SLIKAR, ZDRAVNIKA, KUVAR.

KO BOM VELIKA, BOM ...

KO BOM VELIKA, BOM ...

LAJŠJE SI ODOBIMO RAZLIČNE POKLICE. SMI BI NARABILI RABN BOLAŽI Z LADNAMI, DRUGI SPONČVALI SVET, TRETJA SE BRINJALJO Z DVANJMI, ČETRTI PA VIZUJI BITE, AVTOBODILE ALI DOLOGO STODRALI. VSAKO REŠO OPRAVLJAMO OROŠOVNO.

Pogled v delovni zvezek:

3 KAKO RAZLIČNI SMO

1. OPEŠ ZVANAJOŠT BEČKA IN BEČELJE.

BARVA LASI: BARVA OČI: BARVA KOŽI: OBLAČILA: GLASBILU: DOSEK IN BEČELJA STA PRIJATELJA. OROŠKIJETA NAČIŠNI OROŠOVNI SKELI, SKUPAJ PA NODITA V _____ SVOLO.

2. KOLIKO TVARNI SOŠOLCEV OROŠUJE GLASBENO ŠOLOP

DOŠA: BEČELJE: SKUPAJ:

3. DOBRO SI DOLEGI DOŠOLECE IN JIM NAČIŠTI PO DOLEŽI IN BARVI LASI. 1 ✓ JE 1 OČENEC.

DOLEŽNA LASI	DOŠATI LASJE	DOŠENJE DOLEGI LASJE	DOŠLO LASJE
BARVA LASI			
SVETLI LASJE			
BLAVNI LASJE			
ENNI LASJE			

4. NARABO SERE, KO BOM VELIK, VEKLA, BOM _____

Vodilne besede: podobnost, različnost, drugačnost, spol, želje, nagnjenja, poklic, delo, znanje.

Pripomočki: slikovno gradivo, videokasete.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Obiskujem likovni krožek, Tudi doma smo prijatelji.

Diferenciacija: Učenci razvrstijo sošolce po dolžini in barvi las ter izpolnijo razpredelnico.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Že v zgodnji otroški dobi otroci čutijo potrebo po druženju z drugimi. Ta se pozneje v otroštvu še poveča. V vsakdanjem življenju se otroci srečujejo z najrazličnejšimi ljudmi. Eni so popolni neznanci, druge ljudi poznajo z ulice ali iz trgovine, s tretjimi preživljajo del časa.

Doma pa živijo v družinski skupnosti, v kateri se oblikujejo medsebojni odnosi, ki vplivajo na otrokovo osebnost. Medsebojne odnose v družini sproti uravnavamo, ne le s tolaženjem drug drugega, temveč s spodbujanjem, ne le s sodelovanjem ali poučevanjem, temveč s strpnim pogovorom in izmenjavanjem stališč. Učence spodbujamo k temu, da pozitivno vrednotijo cilje delitve dela v družini in imajo spoštljiv odnos do izbire dejavnosti drugih članov.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da ljudje, ki živijo ali delajo skupaj, vstopajo v določene medsebojne odnose (ljubezni, spoštovanja, skrbi, prijateljstva, sodelovanja ipd.);
- vedo, da se rodimo kot moški ali ženske;
- pozitivno vrednotijo delitev dela med družinskimi člani.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- se pogovarjajo o igri, delu in razvedrilu doma;
- ugotavljajo, da se je potrebno v družini dogovarjati in upoštevati drug drugega;
- spoznavajo, da je pomembno, da si v družini delo razdelimo in si pomagamo;
- vedo, da k dobremu počutju doma prispevajo tako starši kot tudi otroci.

• Pogovarjajo se o igri, delu in razvedrilu doma.

Učence spodbudimo, da pripovedujejo o preživljanju prostega časa doma. Usmerjamo jih z vprašanji. Na primer: Kaj so počeli včeraj popoldne? Kaj so delali oče in mama, brat ali sestra?

• Ugotavljajo, da se je potrebno v družini dogovarjati in upoštevati drug drugega.

Z igro vlog ponazorijo, kako se v družini dogovarjajo o porazdelitvi dela, nakupih, preživljanju prostega časa družine ali posameznika. Spoznavajo, da v družini veljajo določena pravila in dogovori, ki jih spoštujejo vsi družinski člani.

• Spoznavajo, da je pomembno, da si v družini delo razdelimo in si pomagamo.

Ob slikovnem gradivu, ki ga izbere učitelj, učenci ugotavljajo, katera dela doma lahko opravijo sami, pri katerih potrebujejo pomoč in zakaj.

Ogledajo si fotografije v učbeniku in se o njih pogovarjajo.

V delovnem zvezku pobarvajo smiselne dvojice in sličice, na katerih je prikazano delo, ki ga opravljajo doma.

• Vedo, da k dobremu počutju doma prispevajo tako starši kot tudi otroci.

Z igro vlog ponazorijo nekaj prizorov, ki se odigravajo doma in ob katerih se dobro počutijo. Tiste, ki želijo, spodbudimo, da pripovedujejo tudi o dogodkih, ko jim je bilo manj prijetno in so bili žalostni. Pogovarjamo se o tem, kako lahko sami prispevajo k dobremu počutju doma.

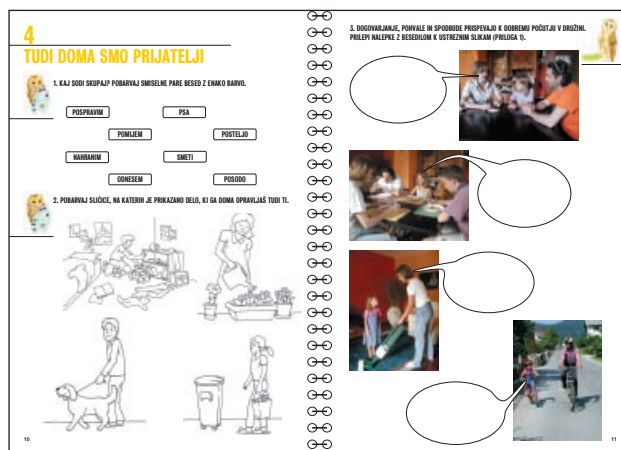

V delovnem zvezku si učenci ogledajo ilustracije, opisujejo dogodke in k slikam nalepijo nalepke (priloga 1) z ustreznim besedilom, ki pripomore k dobremu razpoloženju v družini.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: družina, družinski člani, pravila, dogovori, medsebojni odnosi, delitev dela, dobro počutje.

Pripomočki: slikovno gradivo.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Kako različni smo.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Učence moramo pripraviti na samostojno vključevanje v promet, zato je prometna vzgoja pomembna vse šolsko leto. Postati mora vsakdanji del učenčevega življenja. Učenci se vsak dan vključujejo v promet in srečujejo tako s prednostmi kot tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Do približno desetega leta starosti še ne znajo in ne morejo samostojno sodelovati v prometu, zato potrebujejo pomoč, nasvete, vodenje in nadzor odraslih. Takšna priprava je edini način, da si pridobijo ustrezno znanje, izkušnje in načela, ki jih bodo spremljali vse življenje, predvsem pa se bodo le tako naučili varnega obnašanja v prometu. Seveda tudi to ni dovolj. Učencem mora pomagati vsa okolica, zlasti starši. Spodbujamo jih k opazovanju in jim pojasnjujemo svoje ravnanje in ravnanje drugih.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo prometne znake, ki jih srečujejo na svoji poti v šolo, in znake, pomembne za vedenje pešcev in kolesarjev;
- utrjujejo védenje o varni poti v šolo;
- spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah;
- vedo, da udeleženci v prometu pod vplivom alkohola, drog in zdravil ogrožajo tudi varnost drugih.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- prepoznavajo prometne znake v okolici šole;
- razvrščajo prometne znake (znaki za nevarnost, prepoved itd.);
- opisujejo nevarnosti v prometu;
- ugotavljajo, da pod vplivom zdravil, alkohola in drog udeleženci v prometu ogrožajo varnost drugih.

• Prepoznavajo prometne znake v okolici šole.

Učenci prepoznavajo prometne znake na učnem sprehodu v okolici šole. Učenje naj bo čim bolj sproščeno, naravno, nazorno, vendar naj učenci pri tem doumejo, da je promet resna stvar.

Na učnem sprehodu jim lahko opišemo tudi izkušnje, ki jih odrasli že imamo: o slabi vidljivosti v deževnem vremenu ali megli, presojanju hitrosti vozil ter ocenjevanju oddaljenosti in podobno. Učenci naj svoje ravnanje tudi ubesedijo. Na primer: Stoj. Pogledam na levo. Pogledam na desno.

Kadar učenci napravijo napako, jih ne ošteevamo, ampak skupaj z njimi ugotovimo, kaj je bilo narobe in kako bi bilo prav. Pogovorimo se tudi o tem, kakšne bi utegnile biti posledice napačnega ravnanja.

• Razvrščajo prometne znake (znaki za nevarnost, prepoved itd.).

Po učnem sprehodu učenci sami izdelajo prometne znake, za katere potrebujejo trši karton, leseno paličico, plutovinast zamašek, flomastre in škarje. Učitelj se z njimi vnaprej dogovori, katere bodo napravili. Nato razvrščajo prometne znake v skupine; znaki za nevarnost, prepoved, obvestilo, obveznost, čeprav od njih na tej starostni stopnji še ne zahtevamo, da si to zapomnijo. Gre bolj za postopno uvajanje zaznavanja in opazovanja prometnih znakov glede na njihovo obliko in barvo. Razvrščanje prometnih znakov naj bo omejeno na prometne znake iz šolskega okolja. Tudi v učbeniku si učenci ogledajo prometne znake, jih opisujejo in ugotavljajo, kako je ob njih potrebno ravnati.

Prometne znake v delovnem zvezku pobarvajo in obkrožijo tiste, ki opozarjajo na nevarnost. Pri tem jih usmerja učitelj.

• Opisujejo nevarnosti v prometu.

V učbeniku si učenci ogledajo sliko določenega prometnega dogodka in fotografije o nevarnostih v prometu. Učitelj se z njimi pogovarja o razmerah in dejanjih, ki se lahko končajo z nesrečo. Učenci opisujejo slike. Skupaj ugotavljajo vzroke in posledice določenega ravnanja.

• Ugotavljajo, da pod vplivom zdravil, alkohola in drog udeleženci v prometu ogrožajo varnost drugih.

Učenci se seznanijo z dejstvom, da je uživanje alkohola, drog in zdravil nevarno, da s tem vozniki ogrožajo tako svojo varnost kot tudi varnost drugih udeležencev v prometu. Če imamo možnost, v učilnico povabimo zdravnika, ki bo učencem povedal več o nevarnih posledicah zlorabe alkohola, zdravil in drog.

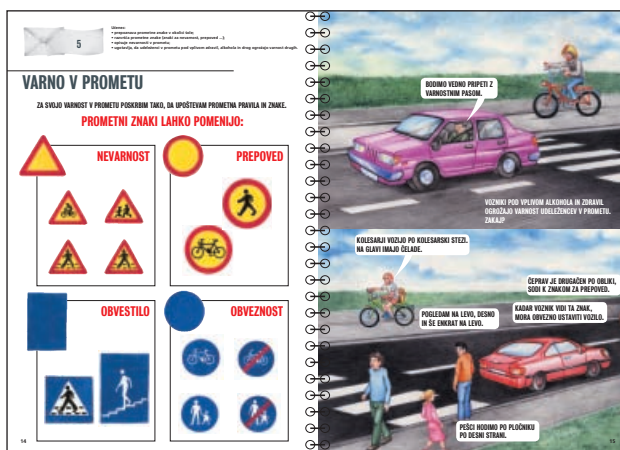
Učenci v časopisih poiščejo slike in sestavke o nesrečah. Pogovarjajo se o njihovih vzrokih.

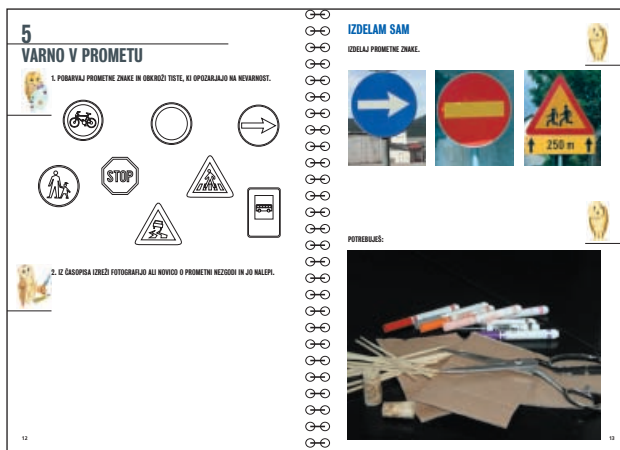
Fotografijo ali novico o prometni nezgodi nalepijo v delovni zvezek.

Učitelj lahko učno uro popestri z različnimi zgoščenkami in videofilmi o prometu.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: promet, prometni znak, nevarnost, prepoved, obvestilo, obveznost, prometna pravila, prometna nesreča.

Pripomočki: različni pripomočki, ki prikazujejo prometne znake ali razmere v prometu, videokasete o prometu.

Medtematska povezava: Obiskujem likovni krožek, Peljem se z avtobusom, Zima je tu.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Najprej je človek lovil divje živali, ribaril ali pa nabiral rastline in njihove plodove in se selil. Pozneje je začel hrano pridelovati tudi sam in si uredil stalna bivališča. Udomačil je živali in gojil rastline. Pridelal je dovolj hrane zase, včasih pa še za prodajo. Danes hrane ne pridelujemo več vsi, ampak le določena skupina ljudi na večjih urejenih površinah (njive, vrtovi, sadovnjaki, vinogradi ...). Obdelovalne površine obdelujejo z različnimi stroji in uporabljajo tudi umetna gnojila in zaščitna sredstva.

Hrana je lahko rastlinskega ali živalskega izvora. Zaužijemo surovo ali pa kuhano. Večina hrane je hitro pokvarljiva, zato jo predelamo. S tem ji podaljšamo uporabnost.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da ljudje pridelujemo hrano;
- spoznavajo, da ljudem stroji pomagajo pri sajenju, spravilu, ohranjanju in premeščanju pridelka.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- obišejo in opazujejo vrt, njivo;
- izvedo, da ljudje hrano pridelujemo;
- primerjajo delo na polju in na vrtu;
- ugotavljajo, da si pri delu na velikih površinah ljudje pomagajo z različnimi stroji;
- spoznajo, da pridelke predelamo.

• Obiščejo in opazujejo vrt, njivo.

Učenci obišejo kmetijo in si ogledajo obdelovalne površine. Gospodar jim opiše delo na kmetiji, pripomočke, orodje in način njegove uporabe. Spoznajo pridelke, ki jih pridelujejo na kmetiji, ter živali, ki jih redijo v hlevu.

• Vedo, da ljudje hrano pridelujemo.

Z učenci se pogovarjamo, katero hrano lahko kmetje sami pridelajo doma in katero morajo kupiti v trgovini. Če je šola v kmetijskem okolju, naj učenci na podlagi svojih izkušenj pripovedujejo o pridelavi hrane. Dejavnost lahko razširimo z obiskom tržnice in pogovorom s prodajalci. Učenci si ogledajo fotografije v učbeniku in jih opisujejo. Spoznajo, da nam hrano dajejo rastline in živali.

Učenci rešijo križanko v delovnem zvezku.

• Primerjajo delo na polju in na vrtu.

Na tablo pritrdimo ilustracijo polja in vrta, učenci pa prinesejo slike orodij in strojev in jih razvrščajo glede na to, ali jih uporabljamo pri delu na vrtu ali na polju. Slike pritrdijo k ustrezni ilustraciji.

• Ugotavljajo, da si pri delu na velikih površinah ljudje pomagajo z različnimi stroji.

Učenci poimenujejo in opisujejo stroje, ki jih ljudje potrebujemo pri delu na poljih. Pomagajo si lahko s slikovnim gradivom. Ugotavljajo, zakaj ljudje na velikih površinah uporabljajo stroje.

Učenci dopolnijo ilustracijo.

• Spoznajo, da pridelke predelamo.

Učenci si ogledajo slike v učbeniku in opisujejo, katere pridelke smo predelali v izdelke oziroma polizdelke. Učenci še sami naštevajo primere. Prinesejo lahko prazno embalažo različnih izdelkov in pripravijo razstavo. Lahko se igrajo tudi trgovino.

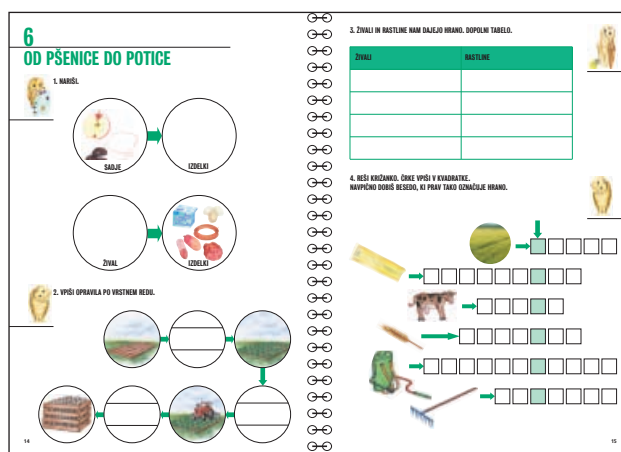

Učenci dopolnijo ilustracije v delovnem zvezku.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: pridelki, izdelki, stroji, orodja, obdelovalne površine, pridelovati, predelovati.

Pripomočki: slikovno gradivo, prazna embalaža.

Medtematska povezava: Vsi smo del narave, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj.

Diferenciacija: Učenci zapišejo, katero hrano dajejo rastline in katero živali.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Gozdovi so širna območja, poraščena predvsem z drevjem. Rastejo povsod, kjer je dovolj vode za rast dreves. Gozdovi so dom mnogim drugim rastlinam in živalim, ki v njih najdejo tudi hrano.

Najvišjo plast gozda sestavljajo vrhovi in krošnje, nato sledi življenje med debli, plast grmov in grmičevja, še nižje so zelišča, praproti in trave, nato pa mahovi in glive, ki rastejo na gozdnih tleh. Življenje pa je tudi pod zemljo, v prsti. Poleg večjih živali, kot so srne, lisice in veverice, živi pod listjem, v drevesnem lubju in gozdnih tleh še na tisoče majhnih bitij.

V gozdovih zmerno toplega podnebnega pasu spomladi poženejo novi listi, poleti cvetovi ter jeseni plodovi in semena. Listi listnatih dreves se obarvajo in nato odpadejo. Pozimi narava počiva, listavci so goli. Spremembam v naravi pa se prilagajajo tudi živali.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzroči človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi;
- spoznajo živa bitja in okolja, v katerih žive.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo in doživljajo gozd jeseni;
- ugotavljajo spremembe v gozdu, ki jih povzročata vreme;
- izvedo, da se nekatere spremembe v naravi redno ponavljajo;
- spoznajo gozdne živali in rastline.

• Opazujejo in doživljajo gozd jeseni.

Učence peljemo na učni sprehod v gozd. V gozdu posedejo na tla, zaprejo oči in ga doživljajo z več čutili hkrati. Poslušajo petje ptic, oglašanje živali, šelestenje listja. Ko odprejo oči, opazujejo drevesa in liste v jesenskih barvah. Opozorimo jih tudi na obliko in velikost listov. Ogledajo si življenje v posameznih slojih. Učenci lahko opazujejo dve drevesi iste vrste, pozorni pa naj bodo tudi na razlike med starimi in mladimi drevesi. Posamezne liste, plodove in sadeže lahko tudi naberejo in odnesejo v učilnico. Opozorimo jih, da so lahko plodovi in sadeži tudi neužitni oziroma strupeni.

Ko opazujejo živali v odpadlem listju oziroma na gozdnih tleh, si pomagajo s povečevalnim steklom in baterijsko svetilko. Ko učenci posvetijo s svetilko, se živali hitro skrijejo pred svetlobo in vidijo jih, ko bežijo.

Učenci si ogledajo ilustracijo gozda, poiščejo deset napak na njej in jih prečrtajo.

• Ugotavljajo spremembe v gozdu, ki jih povzročata vreme.

Učitelj usmerja pogovor o tem, da listje listnatih dreves jeseni spremeni barvo in odpade. Živali menjavajo dlako in perje ter se pripravljajo na zimo.

• Izvedo, da se nekatere spremembe v naravi redno ponavljajo.

Učenci vedo, da obstajajo letni časi. Spodbujamo jih, da sami pripovedujejo o značilnostih posameznega letnega časa oziroma o jeseni. Povedo naj, katera opravila opravljamo jeseni, kako smo oblečeni, katere spremembe opazimo v naravi. Pogovarjamo se tudi, da se dnevi krajšajo, noči so hladnejše, ponoči pogosto nastane slana.

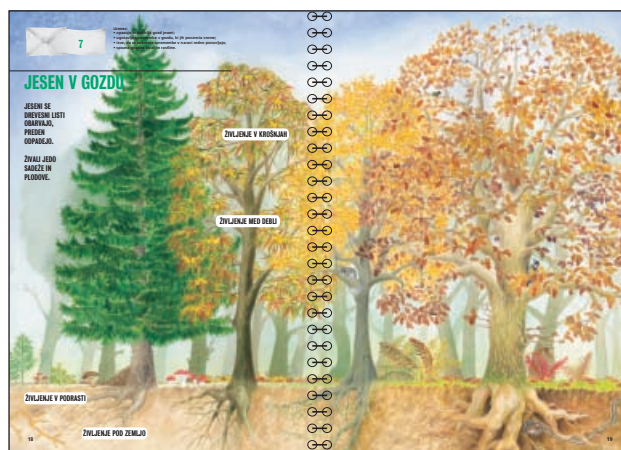
• Spoznajo gozdne živali in rastline.

Učenci si ogledajo slike v učbeniku in poimenujejo nekatere gozdne živali in rastline. Ugotovijo tudi, katere rastline in živali so že videli, katere so jim podobne, kje živijo, kako se hranijo. Učenci lahko prinesejo v razred tudi slikovno gradivo, ga dopolnijo s svojimi ilustracijami, drevesnimi listi, sadeži in plodovi ter pripravijo razstavo.

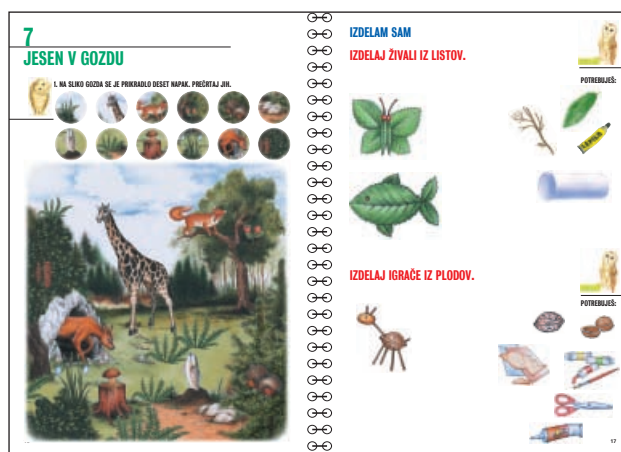

Učenci v gozdu naberejo drevesne liste in iz njih izdelajo živali. Izdelajo lahko tudi igrače iz plodov. Pri tem uporabijo orehove lupine, koščice marelic ali breskev ter karton, ki ga ustrezno pobarvajo.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: gozd, gozdne živali in rastline, plodovi, sadeži, užitno, strupeno.

Pripomočki: drevesni listi, vejice, lepilo, orehove lupine, koščice marelic in breskev, lepenka, povečevalno steklo, baterijska svetilka.

Medtematska povezava: Kje so doma živali, Zima je tu, Vsi smo del narave, Kuku, pomlad je tu, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Ga, ga, ga ... tu sem doma, Pojdi z menoj na travnik.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vsi ljudje potrebujemo dom. Prav tako tudi rastline in živali potrebujejo svoj življenjski prostor.

V najrazličnejših življenjskih okoljih po svetu, od planinskih vrhov do morskih globin, se živali in rastline hranijo, razmnožujejo, dihajo in se prebijajo skozi življenje. Tako se v procesu naravnega razvoja združbe rastlin in živali prilagajajo velikim razlikam v temperaturi, količini padavin, vrsti prsti, spremembam, ki jih prinašajo letni časi, in drugim dejavnikom. Med njimi se vzpostavlja zapletena prehranjevalna veriga, v kateri so rastline hrana rastlinojedim živalim, te pa mesojedim. Druga drugi dajejo tudi zatočišče in dom.

Naravna življenjska območja mnogih živali in rastlin se danes čedalje bolj krčijo zaradi gradnje mest in naselij, prometnih povezav, letališč, industrijskih objektov, trgovin, športnih in zabavišnih parkov. Tako uničujemo rastline, preganjamo živali, ki so pred tem dolga tisočletja živele v skladnem naravnem ravnovesju.

Na lokalni, državni in mednarodni ravni obstajajo organizacije, ki se spopadajo z nevarnostmi, ki ogrožajo naravo. Če ne bomo obvarovali svojega planeta, se bodo možnosti za življenje na Zemlji zelo zmanjšale.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da so si nekatere živali in rastline podobne, druge pa se zelo razlikujejo;
- spoznavajo, da v drugačnih okoljih žive drugačna bitja;
- spoznavajo, da so pokrajine po svetu in pri nas različne.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo živali in njihovo življenje na različnih koncih sveta;
- spoznavajo, da so pokrajine po svetu različne;
- prepoznajo razlike med živalmi, ki živijo v različnih okoljih;
- doumejo odvisnost živali od okolja, v katerem živijo.

• Opazujejo živali in njihovo življenje na različnih koncih sveta.

Na videoposnetkih, v slikovnem gradivu, na fotografijah in v učbeniku si učenci ogledajo različna življenjska okolja (deževni pragozd, savano, puščavo, gore, morje, polarni pas ...) ter spoznavajo živali, ki živijo na posameznih območjih.

K pouku lahko prinesejo različne igrače v obliki živali in skupaj z učiteljem pripravijo razstavo.

Učenci uporabijo (prilogo 2) in prilepijo tiste živali, ki so jih že videli, ter z modro barvico povežejo tiste, ki so si podobne.

• Spoznavajo, da so pokrajine po svetu različne.

Učenci najprej opišejo značilnosti domače pokrajine, ki jih poznajo. Nato opišejo pokrajine, ki so jih videli na potovanjih s starši ali na videoposnetkih, filmih, fotografijah. Pokrajine lahko tudi primerjajo med seboj in nekatere poimenujejo. Iz slikovnega gradiva si lahko vsak učenec izbere eno pokrajino in jo opiše (kako živijo ljudje tam, kaj delajo, ali opazi podobnosti z domačo pokrajino, kaj mu je najbolj všeč ipd.).

• Prepoznajo razlike med živalmi, ki živijo v različnih okoljih.

Učenci spoznajo živali iz različnih življenjskih okolij, kot so mlaka, travnik, gozd, ribnik, in jih primerjajo med seboj. Izvedo, kako živali dihajo, kako se premikajo, kakšne in kako velike so. Nekatere živali lahko tudi ulovijo ter jih razvrščajo po različnih kriterijih. Pazijo, da jih ne poškodujejo, in jih nato vrnejo v njihovo okolje.

Učenci narišejo življenjsko okolje, v katerem živijo določene živali. Poslušajo zgoščenko in skušajo prepoznati glasove določenih živali.

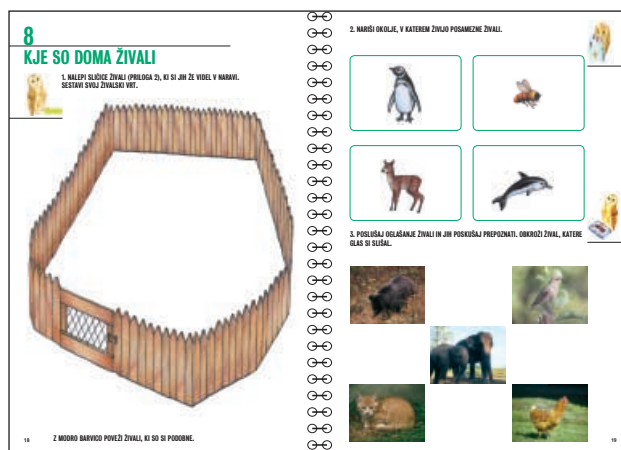
• Doumejo odvisnost živali od okolja, v katerem živijo.

Živali so odvisne od svojega okolja, v katerem najdejo tako hrano kot prostor, kjer lahko v miru poskrbijo za zarod. Prilagajati se morajo vremenskim spremembam in letnim časom. Učenci sami ugotavljajo, kako so živali odvisne od okolja.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: kopenska in vodna žival, življenjsko okolje.

Pripomočki: videokasete, slikovno gradivo, fotografije, razglednice.

Medtematska povezava: Jesen v gozdu, Zima je tu, Vsi smo del narave, Kuku, pomlad je tu, Pojdi z menoj na travnik, Ga, ga, ga ... tu sem doma, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vreme je trenutno stanje v ozračju na določenem kraju. Spreminja se lahko v zelo kratkem časovnem obdobju. Vsakodnevne spremembe vremena imajo velik vpliv na človekovo življenje in delo. Pomembno vplivajo tudi na naše počutje.

Veter je gibanje zraka nad zemeljskim površjem, od območja visokega zračnega pritiska proti območju z nizkim zračnim pritiskom. Razlikujemo ga glede na smer, hitrost in temperaturo zraka. Imenujemo ga po smeri, iz katere piha. Severni veter torej piha s severa proti jugu. V nekaterih pokrajinah pa imajo vetrovi tudi posebna imena (npr. burja, jugo).

Vetrovi premikajo tudi oblake in spreminjajo njihovo obliko. Oblaki so sestavljeni iz drobnih vodnih kapljic in ledenih kristalčkov, ki nastanejo predvsem zaradi ohlajanja zraka. Razlikujejo se po barvi, obliki in višini, na kateri se zadržujejo. Po njih lahko tudi sklepamo, kakšno bo vreme. Visoko na nebu lahko opazimo kot pero lahke oblake, ki jih imenujemo perjasti oblaki ali cirusi. Malo nižje se zadržujejo beli kopasti oblaki, ki jih imenujemo kumulusi. Plastovite oblake, ki jih je več pozimi kot poleti in ponoči kot podnevi, imenujemo stratusi. Deževni, temni oblaki ali nimbi so nizki in iz njih tudi dežuje.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo vremenske pojave, oblake in veter;
- povezujejo vremenske pojave;
- spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo vreme in opisujejo svoja doživljanja;
- spoznavajo in opisujejo veter in oblake;
- povezujejo vreme in spremembe v naravi;
- izvedo, da se živa bitja prilagodijo vremenskim spremembam.

• Opazujejo vreme in opisujejo svoja doživljanja.

Na učnih sprehodih ob različnih vremenskih razmerah učenci zaznavajo vremenska stanja z vsemi petimi čutili in občutja med seboj primerjajo. Pripovedujejo lahko svoja doživetja v različnih vremenskih razmerah. V učbeniku si ogledajo zemljevid Slovenije z vremenskimi znaki in ponovijo simbole.

Učenci izpolnijo tedensko preglednico z vremenskimi simboli. Izdelajo lahko preglednice za različne letne čase in jih primerjajo med seboj.

• Spoznavajo in opisujejo veter in oblake.

Na učnem sprehodu v vetrovnem dnevu učenci ugotavljajo, kje veter piha bolj in kje manj, kje je zavetrje, ali je veter topel ali hladen. Ugotavljajo tudi, iz katere smeri piha veter in kako ga imenujemo. Smer vetra lahko določajo tudi s preprostimi poskusi (na palico privežejo rutico, spuščajo balon ali zmaja, pihajo milne mehurčke, izdelajo vetrnico). Opazujejo tudi, kaj veter upogiba, premika.

Učenci pobarvajo vrvice zmajev, ki jih spuščajo, in obkrožijo predmete, ki jih veter lahko premakne. Na učnem sprehodu opazujejo oblake in jih opisujejo. V njih lahko prepoznajo obraze, ki so veseli, resni ali žalostni. Lahko imajo okrogla lica, velike oči ipd. Ugotavljajo, v kateri smeri se premikajo oblaki, kakšne barve so itd. Iz opazovanja oblakov lahko sklepajo tudi, kakšno bo vreme.

• Povezujejo vreme in spremembe v naravi.

Učenci vedo, da se spreminja vreme, s tem tudi letni časi, vse to pa vpliva na rastline, živali in ljudi. Učenci sami poiščejo povezave med vremenom in spremembami v naravi. Na primer: kadar dežuje, prilezejo deževniki na površje. Opozorimo jih tudi na vidljivost ob različnih vremenskih razmerah. Na primer: kadar dežuje ali je megleno, je vidljivost slaba, zato moramo biti v prometu zelo pazljivi.

• Izvedo, da se živa bitja prilagodijo vremenskim spremembam.

Letni časi in vreme vplivajo na rastline in živali, pa tudi na človeka. Po drugi strani pa si z opazovanjem rastlin in živali že stoletja pomagamo pri napovedovanju vremena. Vračanje lastovk pomeni, da prihaja poletje. Odprt cvet bodeče neže pomeni, da bo vreme lepo. Učenci naj se spomnijo še pregovorov o vremenu in poskušajo ugotoviti, ali je res, kar pravijo.

Učenci že od rojstva postopno spoznavajo bližnjo okolico. Najprej spoznavajo svet okrog doma, pa pot do vrtca, trgovine, sorodnikov. Ob vstopu v šolo spoznavajo tudi okolico šole. Skratka, v domačem kraju sprva prepoznavajo vse tisto, kar je zanje pomembno ali pa zanimivo, drugačno. Mi pa jih spodbujamo, da opazujejo vse dejavnike v okolici šole. Poimenujejo in opisujejo objekte in njihovo namembnost.

Učence navajamo na to, da se v bližnji okolici šole uspešno orientirajo. Pogosto so jim v oporo posamezne stavbe ali pa prevladujoče oblike površja. Opozorimo jih tudi na spremembe, ki jih povzroča človek. Urejanje pločnika, asfaltiranje cest, preurejanje stavb, oranje travnate površine so hitro opazne spremembe. Večje spremembe v okolju (gradnja novih objektov in infrastrukture) pa so dolgotrajnejše.

Z učenci se pogovarjamo tudi o urejenosti šolske in bližnje okolice. Zanj skrbi vrtnarji, komunalni in prometni delavci, gradbinci, nanjo pa vpliva tudi vsak posameznik s svojim ravnanjem.

Učence spodbujamo h kritičnemu razmišljanju o skrbi za okolje.

Cilji učne teme:

Učenci:

- znajo opisati uporabo zemljišč v okolici šole;
- vedo, kdo skrbi za določena zemljišča in kako lahko sami prispevajo k urejenemu videzu okolice;
- se znajo orientirati v šolskem okolišju;
- spoznajo značilnosti domačega kraja ali soseske;
- opazujejo in presojujejo, kako človek spreminja naravno okolje: avtocesta, jez, kmetijske površine, mostovi, predori, kamnolomi in drugo.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- na učnem sprehodu opazujejo okolico šole;
- opisujejo namembnost različnih zemljišč in objektov;
- poimenujejo posamezne objekte in njihovo namembnost;
- orientirajo se v bližnji okolici šole;
- ugotavljajo, kdo skrbi za določena zemljišča;
- urejajo okolico šole.

• Na učnem sprehodu opazujejo okolico šole.

Na učnem sprehodu učenci opazujejo okolico šole, spoznavajo različne objekte in značilnosti površja. Pri tem moramo poskrbeti za varnost, zlasti v večjih naseljih, mestih in ob prometnih poteh.

• Opisujejo namembnost različnih zemljišč in objektov.

Učenci opisujejo namembnost različnih zemljišč in objektov. Izberejo si posamezni objekt, o njem pripovedujejo, ga opisujejo. Opisujejo tudi zemljišča v okolici šole in ugotavljajo, čemu so namenjena.

• Poimenujejo posamezne objekte in njihovo namembnost.

Učenci poimenujejo posamezne objekte na slikovnem gradivu ali videoposnetkih. Ugotavljajo, čemu so namenjeni. Če podobne objekte opazijo tudi v okolici šole, ugotavljajo, v čem se ti razlikujejo.

• Orientirajo se v bližnji okolici šole.

Na učnem sprehodu v okolici šole učenci opisujejo prehojeno pot. Njihovo pozornost usmerimo k opazovanju pomembnejših objektov. Nato učenci vadijo opisovanje drugih krajših poti, ki so jih prehodili v okolici šole.

V učilnici pa učenci opisujejo poti do cilja, ki ga izberejo sami ali pa jim ga določi učitelj. Poimenujejo objekte, mimo katerih bi šli na poti.

V labirintu v delovnem zvezku učenci pobarvajo pot dečka in deklice do doma in ugotavljajo, ali lahko na poti obiščeta knjižnico in oddata pismo na pošti. Risbo dopolnijo z določenimi objekti.

• Ugotavljajo, kdo skrbi za določena zemljišča.

Ob učbeniku učenci opisujejo uporabo zemljišč. Okolico šole na ilustraciji primerjajo z okolico šole, ki jo obiskujejo. Ugotavljajo spremembe v okolju in kdo skrbi za njegovo urejenost. Pripovedujejo, kaj so opazili ali doživeli.

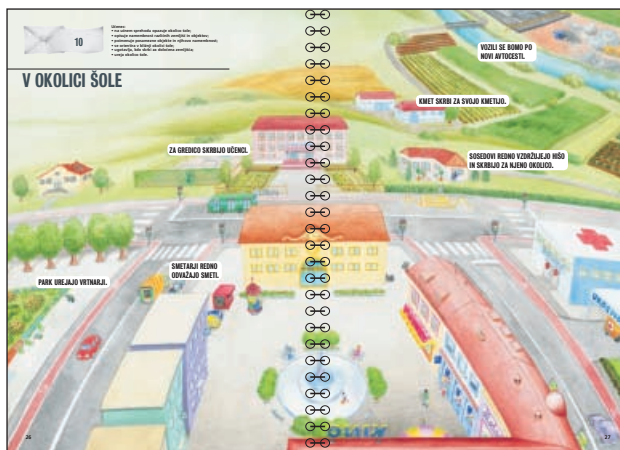
• **Urejajo okolico šole.**

Učence navajamo, da tudi sami pripomorejo k urejenemu videzu okolice. Večkrat na leto očistimo okolico šole. Pri tem zaradi varnosti uporabljamo rokavice in palice z ostro konico ali kleščami za pobiranje smeti oziroma odpadkov.

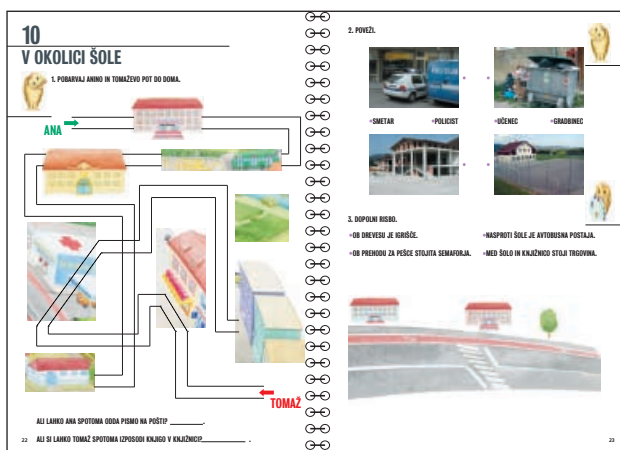

Učenci v delovnem zvezku povežejo ilustracije, ki prikazujejo skrb za okolje, z imeni oseb, ki to delo opravljajo.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: okolica, objekt, stavba, smer, naravnost, nasproti, mimo.

Pripomočki: slikovno gradivo, videokaseta, rokavice, palica za pobiranje odpadkov.

Medtematska povezava: Tudi doma smo prijatelji, Živim v Sloveniji, Moje okolje, Tudi jaz skrbim za okolje, Vsi smo del narave.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Domače okolje bolj ali manj poznamo, kljub temu pa je veliko zanimivih stvari, ki nas pritegnejo. Veliko je dejavnikov, ki so preoblikovali in še vedno preoblikujejo pokrajino. Vsekakor pa so najbolj opazne tiste spremembe, ki jih je povzročila tekoča voda in ki jih povzročajo ljudje. Če opazujemo pokrajino kot geograf, smo pozorni na vse naravne in družbene dejavnike v določenem okolju. Iščemo spremembe v okolju in ugotavljamo, katere so pozitivne in katere imajo več negativnih posledic. Po naravnih in družbenih značilnostih se pokrajine med seboj razlikujejo. Tako ima tudi Slovenija raznovrsten mozaik pokrajin. Slovenski geografi so zasnovali členitev na štiri osnovne pokrajinske tipe. Ti so: alpski, panonski, dinarski in sredozemski.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo značilnosti domačega kraja ali soseske;
- opazujejo in presojujejo, kako človek spreminja naravno okolje: avtocesta, jez, kmetijske površine, mostovi, predori, kamnolomi in drugo;
- spoznavajo, da so pokrajine po svetu in pri nas različne.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opisujejo značilnosti domačega kraja;
- spoznavajo, da naravno okolje spreminja tudi človek;
- se seznanijo s tem, da so slovenske pokrajine različne;
- v peskovniku oblikujejo bližnjo okolico.

• Opisujejo značilnosti domačega kraja.

Dejavnost lahko izvedemo tako, da vsak učenec pove po eno poved o domačem kraju. Opisi se lahko nadaljujejo oziroma nadgrajujejo. Tako ugotovimo, kaj v kraju učenci najbolj poznajo. Na učnem sprehodu pa usmerimo pozornost učencev tudi na manj pomembne podrobnosti. V razredu lahko zbirajo tudi različno slikovno gradivo o domačem kraju in pripravijo razstavo.

V delovni zvezek prilepijo razglednico ali fotografijo svojega kraja ali bližnje okolice ter zapišejo, katere zanimivosti svojega kraja bi pokazali in opisali prijatelju.

• Spoznavajo, da naravno okolje spreminja tudi človek.

V domačem kraju se dogajajo tudi spremembe, naj bo v daljšem ali krajšem časovnem obdobju. Učenci lahko povprašajo starše, kaj se je v zadnjih letih spremenilo v njihovi bližnji okolici. Tudi na slikovnem gradivu prepoznajo spremembe in jih opisujejo. S pomočjo učitelja presojujejo, kaj in za koga se je kaj izboljšalo ali poslabšalo.

Učenci označijo pravilne trditve, ki se nanašajo na to, kako je človek spremenil pokrajino.

• Seznanijo se s tem, da so slovenske pokrajine različne.

Učencem na videoposnetkih in slikovnem gradivu prikažemo, da se slovenske pokrajine med seboj razlikujejo. Ogleljajo si tudi ilustracijo z realnimi fotografijami v učbeniku. Učenci pripovedujejo, katere pokrajine oziroma kraje so obiskali s starši, kje so bili na počitnicah, kje jim je bilo najbolj všeč in zakaj.

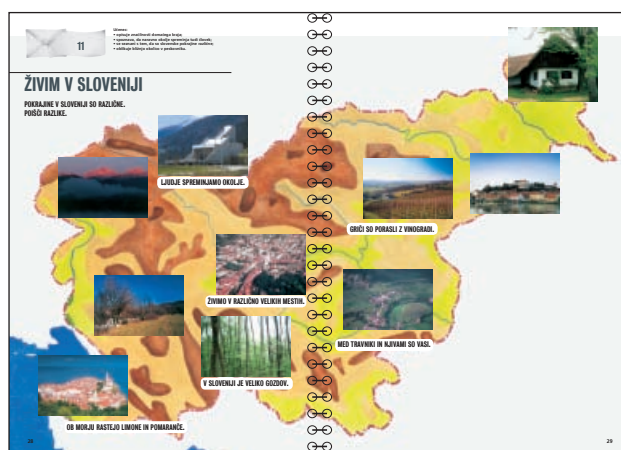

Primerjajo fotografiji Primorske in panonske Slovenije ter zapišejo razlike.

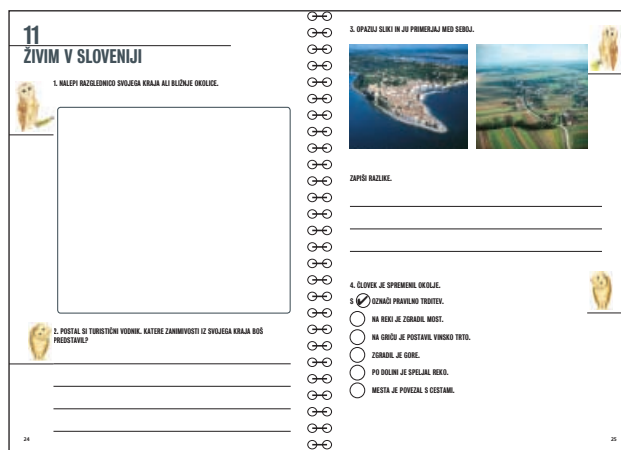
• Oblikujejo bližnjo okolico v peskovniku.

V peskovniku oblikujejo bližnjo okolico. Oblikujejo lahko tudi svoj domišljjski ali sanjski domači kraj ali pa katero slovensko pokrajino.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: kraj, okolica, pokrajina, vas, mesto, naselje, ulica, cesta, reka, vzpetina.

Pripomočki: videokasete, slikovno gradivo, peskovnik.

Medtematska povezava: V okolici šole, Tako je bilo nekoč ..., Moje okolje, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Eden bistvenih pogojev za razumevanje nenehnega spreminjanja, za sposobnost povezovanja dogodkov in nenazadnje za razumevanje preteklosti je uvajanje učencev v časovne predstave. Posamezne časovne dogodke učenci spoznavajo čim bolj preprosto, ob primerih. Življenje v preteklosti spoznavajo tudi prek različnih virov, ki so ključnega pomena za razumevanje in odkrivanje človekove preteklosti: prek ustnega izročila starejših oseb, starih predmetov, fotografij, videoposnetkov, filmov, muzejev ipd. Nekdanje življenje primerjajo z današnjim. Učenci odkrivajo vzroke in posledice sprememb. Življenje v preteklosti spoznavajo kot drugačno in ne kot pomanjkljivo.

Pri učencih skušamo vzbuditi pozitiven odnos do zgodovine in smisel za ohranjanje bogate kulturne dediščine in tradicije.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo različne vidike življenja ljudi v preteklosti in danes;
- spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- ob slikovnem gradivu in v pogovoru s starejšo osebo spoznavajo življenje nekoč;
- primerjajo življenje v preteklosti z današnjim;
- opazujejo razvoj predmetov skozi čas;
- opisujejo stare predmete in ugotavljajo njihovo namembnost;
- rišejo časovni trak tekočega meseca.

• Ob slikovnem gradivu in v pogovoru s starejšo osebo spoznavajo življenje nekoč.

Z učenci obiščemo ali povabimo katero od starejših oseb, da jim pripoveduje o življenju nekoč. Učencem pomagamo pri oblikovanju vprašanj in jih tako s spodbudo postopno uvajamo v začetke zgodovinskega raziskovanja.

Dejavnost popestrimo s slikovnim gradivom ali z zbirko starih predmetov.

• Primerjajo življenje v preteklosti z današnjim.

Ogledajo si slikovno gradivo v učbeniku in primerjajo življenje v preteklosti z današnjim. Še sami navedejo kakšen primer. Lahko ga narišejo, zapišejo in podobno.

Učenci v delovnem zvezku prečrtajo igrače, ki jih dandanes ne moremo kupiti v trgovini.

Obkrožijo predmet, ki ne sodi v skupino preostalih predmetov. Utemeljijo, zakaj.

Oblačila pospravijo na ustrezen prostor, v skrinjo ali v omaro. Primerjajo oblačila nekoč in danes.

• Opazujejo razvoj predmetov skozi čas.

Učenci opazujejo razvoj različnih predmetov, na primer razvoj avtomobilov, igrač skozi čas, razvoj knjige, razvoj likalnika itd. Zbirajo slikovno gradivo (fotografije, slike, igrače itd.), opisujejo in primerjajo njihov razvoj.

Sami in s pomočjo učitelja iščejo, kaj bodo opazovali, primerjali.

• Opisujejo stare predmete in ugotavljajo njihovo namembnost.

Pri tej dejavnosti se lotimo pravega malega zgodovinskega raziskovanja. Učenci v šolo prinašajo različne stare predmete. O predmetu učenci nekaj povedo. Kako se predmet imenuje? Kje so ga dobili? Za kaj so ga uporabljali? Koliko je predmet star? Iz česa je narejen? Kako?

Ime starega predmeta, ki so ga prinesli v šolo, zapišejo v delovni zvezek.

• Rišejo časovni trak tekočega meseca.

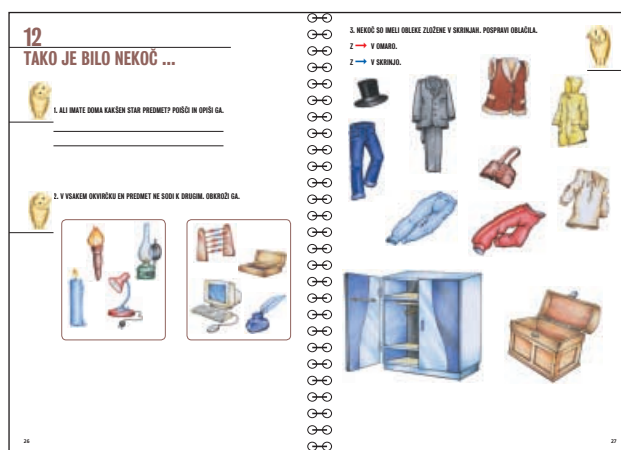
Učenci sproti izdelujejo časovni trak posameznega meseca. Na časovni trak zapišejo ali narišejo pomembne, zanimive, nenavadne, smešne dogodke. Pri opisovanju časovnega traku uporabljajo in utrjujejo časovne izraze.

Učenci lahko pripravijo tudi razstavo, ki se navezuje na dejavnosti pri tej temi in ki si jo lahko ogledajo tudi drugi učenci in delavci na šoli.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: nekoč, preteklost, sedanjost, staro.

Pripomočki: slikovno gradivo, videokasete, stari predmeti.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Čas teče, Praznični december.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Čas lahko merimo na različne načine. V preteklosti so ljudje merili čas oziroma obdobje enega leta od ene poplave do druge, od ene setve do druge in podobno. Na podlagi pomembnejših opažanj v naravi je nastal koledar. Koledar je sestavljen iz mesecev, tednov in dni. Napove nam praznike, lunine mene ter druge astronomske dogodke. Vpliva tudi na življenje ljudi in nam pomaga pri tem, kdaj slaviti, delati, se igrati, obiskovati šolo, držati se dogovorjenih rokov in podobno.

Z nastajanjem koledarja so povezana tudi različna praznovanja, ki so sestavni del našega življenja. Glede praznovanj naj učenci spoznajo, da jih ljudje že od nekdaj spoštujemo in po svoje častimo, saj veliko prispevajo k smiselnosti življenja. Prazniki so vedno posebno doživetje, imajo posebno vrednost. Obeležimo jih s takimi dejavnostmi učenk in učencev, ki so sprejemljive za vse, torej upoštevamo možnost različnega doživetja in različnih razlag.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto;
- spoznavajo koledar;
- spoznavajo različne praznike, povezane s kulturno, versko in državotvorno tradicijo.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- poimenujejo mesece v letu;
- berejo koledar;
- pogovarjajo se o pomenu praznikov.

• Poimenujejo mesece v letu.

Učitelj na tablo zapiše imena mesecev, učencem pa razdeli samolepilne lističe, na katere zapišejo rojstni datum in svoje ime. Lističe nato pritrdijo pod ustrezen mesec na tabli. Učenci nato ugotavljajo, v katerem mesecu praznuje največ učencev, v katerem mesecu najmanj, v katerem mesecu nima nihče rojstnega dne, kdaj ima rojstni dan kateri njihov sošolec itd. Učenci v tem starostnem obdobju vedo in znajo zapisati datum svojega rojstva.

• Berejo koledar.

Učenci po vnaprejšnjem dogovoru z učiteljem prinesejo v šolo različne koledarje. Koledarje opisujejo, primerjajo med seboj, jih razvrščajo in uredijo razstavo.

Dejavnost poteka v dvojicah. Učenci se orientirajo na koledarju. Najprej poiščejo rojstni datum ali izhajajo iz datuma "današnjega" dne. Oglejajo si razporeditve mesecev, tednov, dni na koledarju. Na koledarju berejo imena mesecev, štejejo mesece, ugotavljajo, kateri mesec je tretji v letu in podobno. Opozorimo jih na uporabo različnih barv na koledarju, se pravi na barvno označevanje praznikov in dela prostih dni. Učenci lahko na koledarju pokažejo in povedo datume rojstnih dni staršev, bratcev, babic, datume, povezane z raznimi dogodki, s praznovanjem in podobno. Lahko tudi vadijo različne zapise datumov. Primer: Danes smo 12. decembra 2001. Danes je torek, 11. decembra. Danes smo 11. 12. 2001.

Ogledajo si ilustracijo v učbeniku in odgovorijo na vprašanja.

V delovni zvezek nalepijo žepni ali kakšen drug koledar in izpolnijo zahtevano nalogo.

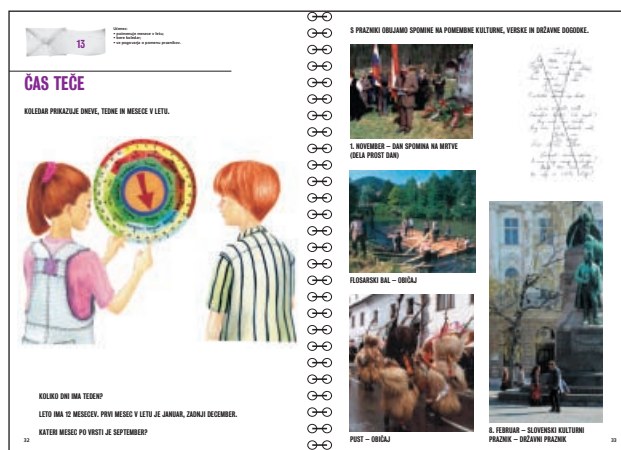
• Pogovarjajo se o pomenu praznikov.

Učitelj se z učenci pogovarja o praznikih vse šolsko leto, ponavadi pred prihajajočim praznikom. Učenci spoznajo različne praznike (državne, kulturne, verske, take, ki so povezani z ohranjanjem in obujanjem starih običajev, itd.) in načine njihovega praznovanja. Ob slikah v učbeniku pripovedujejo o praznikih, načinu praznovanja in doživetjih, povezanih s tem. Učenci prinašajo v šolo tudi različno slikovno in drugo gradivo.

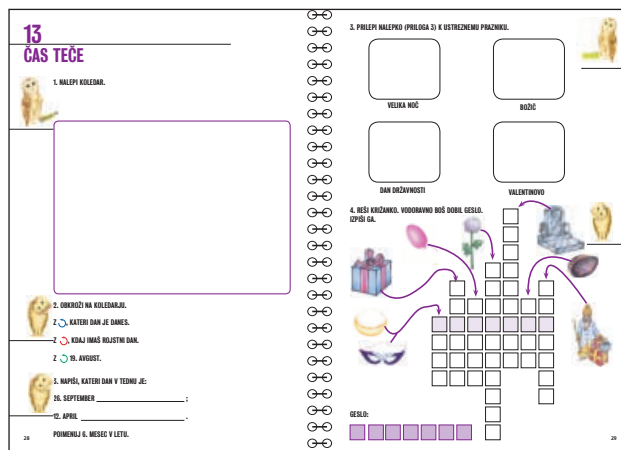

V delovni zvezek nalepijo nalepko (priloga 3) k ustreznemu prazniku in rešijo križanko.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: dan, mesec, leto, datum, letni časi, dela prost dan, državni praznik, verski praznik, slovenski kulturni praznik, krajevni praznik, ljudski praznik, šega, običaj.

Pripomočki: različni koledarji, samolepilni lističi, slikovno gradivo.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Tudi doma smo prijatelji, Tako je bilo nekoč ..., Praznični december, Za nočjo nastopi dan, Čas je za počitnice.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Po vsem svetu so dnevi v letu, ki so namenjeni praznovanju. Ljudje se veselimo teh dni, saj obogatijo življenje in vezi med nami, nam ga olajšajo in osmislijo. Večina praznovanj je povezana z verskimi in drugimi verovanji, dogodki v državni zgodovini ali pa posebnimi dnevi v življenju človeka. Vsak praznik in praznovanje imata določen pomen. December je čas vznemirjenj in pričakovanj, veselja in radosti. Prične se s 6. decembrom, na god sv. Miklavža, enega najbolj priljubljenih svetnikov, ki simbolizira prijaznost, dobroto, zaščito, tolažbo in darove. Nato pride na vrsto daljna priprava na božič, adventni čas, čas pričakovanja in veselja, čas, poln šeg, verovanj ter priprav na sam božični dan, 25. december, praznik miru na Zemlji, praznik ljubezni in razmišljanja. Za njim pride državni praznik 26. december - dan samostojnosti. Praznovanja pa se zaokrožijo s prazničnim silvestrovanjem, ko s pisanim ognjem in pokanjem raket (po nekdanjem verovanju naj bi tako pregnjali zle duhove) pričakujemo novo leto. Ljudje se v tem času vključujemo v posebne oblike sporazumevanja, druženja, sodelovanja. Doma in v šoli načrtujemo praznovanje, se nanj pripravljamo, ustvarjamo čim bolj sproščeno in prijetno razpoloženje.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da imamo v Sloveniji vrsto praznikov (tako lokalnih kot državnih);
- spoznajo različne praznike, povezane s kulturno, versko in državotvorno tradicijo;
- spoznavajo in uporabljajo časovne izraze, kot so dan, teden, mesec, leto.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- pogovarjajo se o praznikih, ki jih praznujemo v decembru;
- doživljajo praznično razpoloženje;
- načrtujejo dejavnosti v decembru;
- izdelujejo voščilnice in novoletne okraske;
- pripravljajo gradivo in pripomočke za delo ter po delu pospravijo.

• Pogovarjajo se o praznikih, ki jih praznujemo v decembru.

Učenci s koledarja preberejo, kateri prazniki so v decembru, in se o njih pogovarjajo. Ugotovijo, ali praznujejo v tem času tudi kateri lokalni praznik. Ob slikah in knjigah o praznikih ugotavljajo njihove značilnosti in pomen. Pripovedujejo o svojih izkušnjah in doživetjih. Učenci bodo popolnoma razumeli in sprejeli le osebna praznovanja.

• Doživljajo praznično razpoloženje.

Poskrbimo za čim bolj prijetno in sproščeno razpoloženje med učenci. Ob poslušanju glasbe, različnih igrinah, ogledu filmov, risank, branju zgodb, pripravi preproste hrane in pogrinjkov ter krašenju in urejanju prostorov bodo učenci začutili praznično razpoloženje.

• Načrtujejo dejavnosti v decembru.

Učenci opisujejo fotografije v učbeniku in ugotavljajo, kako si ljudje ustvarimo prijetno praznično razpoloženje, ne le v prostorih, ampak tudi zunaj, na prostem. Pogovarjamo se, katerih dejavnosti se bomo lotili v mesecu decembru, in izdelamo načrt.

V delovnem zvezku izdelajo vsak svoj decembrski koledar.

• Izdelujejo voščilnice in novoletne okraske.

Učenci izdelajo praznične voščilnice in novoletne okraske.

Pomagajo si z navodili v delovnem zvezku in izdelajo novoletno voščilnico in dišečo obešanko. Na prazno voščilnico učenci prilepijo trak iz valovite lepenke. Nato trikrat pregubajo barvni papir in izrežejo polovico smrečice. Izrezano smrečico razgrnejo in dobijo niz smrečic. Okrasek prilepijo nad rob iz valovite lepenke. Izdelajo še dišečo obešanko, gibljivček. Učenci prinesejo semena, posušene krljce ali kolobarje sadja, klinčke, cimet. Na vejo pritrdijo nize, sestavljene iz tega gradiva. Nato veje obesijo v učilnici.

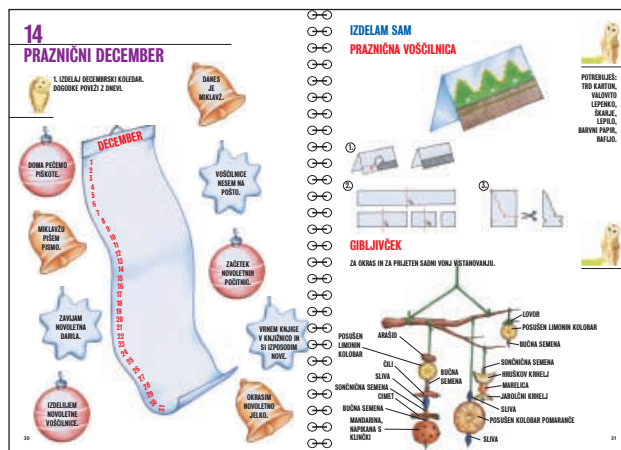
• Pripravljajo gradivo in pripomočke za delo ter po delu pospravijo.

Učenci si pripravijo gradivo in pripomočke za delo. Vedo, da je potrebno po delu pospraviti.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: praznik, praznovanje, Miklavž, božič, novo leto, razpoloženje.

Pripomočki: slikovno gradivo, knjige, videokasete, koledar, škarje, lepilo, valovita lepenka, karton, barvni papir, veja, kolobarji in krlhji suhega sadja, cimet, klinčki, semena, zgoščenke.

Medpredmetna povezava: Kako različni smo, Tudi doma smo prijatelji, Tako je bilo nekoč ..., Čas teče.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Na severni zemeljski polobli je zima hladen čas s kratkimi dnevi in dolgimi nočmi. Pokrajina je lahko pokrita s snegom in narava počiva. Rast rastlin skoraj zamre, za živali pa postane življenje mnogo težje, ker se morajo spopadati s pomanjkanjem hrane in nizkimi temperaturami. Preživeti morajo, dokler ne pride toplejše vreme. Tudi človek pomaga živalim, tako da jih krmi. Nekatere živali zimski čas prespijo ali predremlejo in tako prihranijo energijo. Pri tem se njihovo telo ohladi in je le malo toplejše od temperature okolja. Nekatere ptice pa odletijo v toplejše kraje, kjer so življenjske razmere ugodnejše. Tudi ljudje se pripravimo na zimo, v kletih si priskrbimo ozimnico, stanovanja ogrevamo, oblačimo se topleje ...

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzroči človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo pokrajino pozimi;
- spoznavajo značilnosti zime;
- izvedo, kako se živali prilagodijo zimskim razmeram;
- opisujejo, kako se ljudje pripravimo na zimo.

• Opazujejo pokrajino pozimi.

Učenci doživljajo lepoto zasnežene pokrajine in pripovedujejo o svojih doživetjih na snegu. Pogovarjajo se o zimskih športih in igrah ter o nevarnostih ledu in snega. Še posebej jih opozorimo na nevarnosti v prometu ter pri hoji na podelenelih površinah. Pogovarjamo se tudi o varovanju zdravja pred prehladi in drugimi boleznimi.

Učenci lahko v razred prinesejo slikovno gradivo z motivi zimske pokrajine in uredijo razstavo.

• Spoznavajo značilnosti zime.

Učitelj seznanja učence z dejstvom, da so pozimi dnevi najkrajši, da so se rastline in živali na zimo pripravile. Skupaj opisujejo, kako, katere živali zimo predremlejo, prespijo, katere ptice odletijo v toplejše kraje.

V skrivanki učenci poiščejo besede, ki označujejo značilnosti zime, in pobarvajo pravilni odgovor.

• Izvedo, kako se živali prilagodijo zimskim razmeram.

Mnoge živali zimo predremlejo ali prespijo. Hrano črpajo iz podkožne maščobe. Druge pa pozimi čutijo pomanjkanje hrane, zato jim pomagamo. Pticam lahko hrano nastavimo na okenske police ali postavimo ptičjo krmilnico. Paziti moramo na to, da mačke ne bodo mogle do njih. Učenci lahko sami izdelajo tudi ptičjo pogačo. Kako jo napraviti, so se naučili že prejšnje šolsko leto. Tudi lovci živalim pozimi pomagajo, tako da jim hrano dajo v krmišča.

Živali se pred mrazom zavarujejo tako, da jim zraste gostejša dlaka, gostejše perje. Imajo tudi varovalno barvo.

Učenci povežejo imena živali z ustrežno trditvijo.

• Opisujejo, kako se ljudje pripravimo na zimo.

Učenci vedo, da se tudi ljudje pripravimo na zimo. V kletih shranimo ozimnico, topleje se oblačimo, obuvamo, stanovanja ogrevamo.

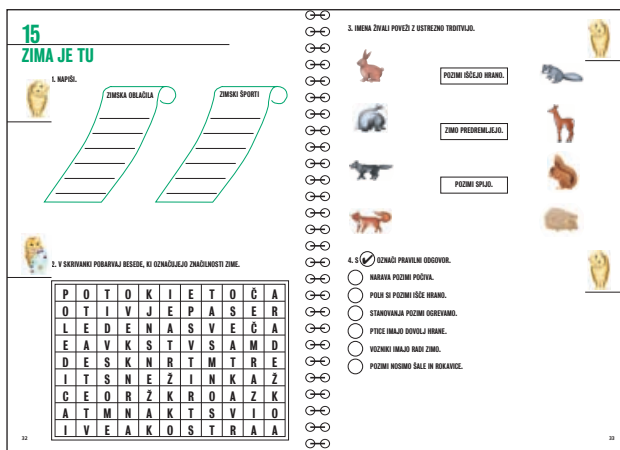

V delovnem zvezku učenci napišejo besede, ki označujejo zimska oblačila in zimske športe.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: zima, sneg, led, zimski športi, ozimnica, varovalna barva.

Pripomočki: slikovno gradivo.

Medtematska povezava: Jesen v gozdu, Kje so doma živali, Kuku, pomlad je tu, Vsi smo del narave, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Ga, ga, ga ... tu sem doma, Pojdi z menoj na travnik.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Večina snovi je v trdnem, tekočem ali plinastem stanju ali v stanju med temi tremi stanji. Toda voda je edina snov, ki je učencem blizu, z njo imajo največ izkušenj, zato jo zlahka uporabimo za spoznavanje lastnosti tekočin, za spoznavanje prehajanja iz tekočega v trdno stanje ter iz tekočega v plinasto stanje in obratno. V tem starostnem obdobju se omejimo predvsem na spoznavanje dveh agregatnih stanj - trdnega in tekočega. Od učencev sicer ne moremo pričakovati, da bi doumeli vse podrobnosti. Zato je delo učitelja namenjeno odkrivanju, kaj učenci že vedo in katere lastnosti pripisujejo različnim agregatnim stanjem. Spoznavanje njihovih dojemaj je pomembno tako za učitelja kot za učence. Šele nato lahko učitelj postavi strategijo nadaljnega učenja. Različni poskusi v tem poglavju pa so zasnovani tako, da učence spodbujajo k izražanju, premišljevanju in sprejemanju svojih razlag.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo snovi v različnih agregatnih stanjih (led, sneg in tekoča voda);
- vedo, da sta led in sneg voda v trdni obliki, da iz snega in ledu dobimo tekočo vodo, da voda lahko zmrzne.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- oblikujejo in gradijo iz snega;
- spoznavajo trdno in tekočo obliko vode v naravi;
- poimenujejo stanja vode;
- ugotavljajo vzroke za spremembo stanja vode;
- naredijo poskus in dojamajo pojma taljenje in zmrzovanje.

• Oblikujejo in gradijo iz snega.

Dejavnost izvedemo, ko zapade sneg. Učenci imajo že sami veliko idej za igre na snegu in znajo presenetiti z domiselnostjo, včasih pa pride prav tudi namig odraslih. Gradijo in oblikujejo snežene može in tudi druge živalske podobe, hišice, gradove, tunele, igluje, ovire, čez katere bodo skakali, valijo in izdelujejo kepe.

• Spoznavajo trdno in tekočo obliko vode v naravi.

Na učnem sprehodu opazujejo vodo v različnih pojavnih oblikah (reka, jezero, mlaka ...) in agregatnih stanjih (voda kot tekočina, ledene sveče, sneg, led ...).

• Poimenujejo stanja vode.

Ob učbeniku poimenujejo vodo v različnih pojavnih oblikah in različnih agregatnih stanjih. Prinašajo slikovno gradivo, uredijo razstavo.

V delovnem zvezku zapišejo, kako imenujemo različna stanja vode.

• Ugotavljajo vzroke za spremembo stanja vode.

Z različnimi nalogami za opazovanje in poskusi na prostem učenci ugotavljajo vzroke za spremembo stanja vode. Primeri: opazujejo taljenje snežink na dlani, ugotavljajo, zakaj kaplja od ledene sveče, zakaj je luža zmrznila in podobno.

• Naredijo poskus in dojamajo pojma taljenje in zmrzovanje.

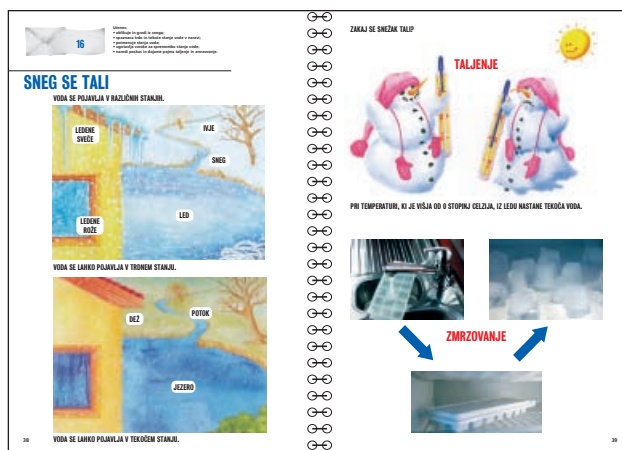

Učenci opravijo poskus taljenja in zmrzovanja in svoje ugotovitve oziroma opažanja zapišejo v delovni zvezek. Učenci opisujejo pojave. Opisujejo in primerjajo lastnosti ledu in tekoče vode. Učence navajamo na postavljanje predpostavk oziroma na to, da razmišljajo o tem, kaj se bo zgodilo. Spodbujamo jih, da pri poskusih uporabljajo pripomočke in ugotovitve zapisujejo. Na primer: termometer (izmerijo temperaturo, zapišejo podatke). Poskus usmerjamo z vprašanji. Na primer: Poglej, do kod sega led v kozarcu. Se je višina, do katere sega, dvignila ali znižala? Meniš, da je zdaj, ko je zmrznjena, v plastenki več ali manj vode?

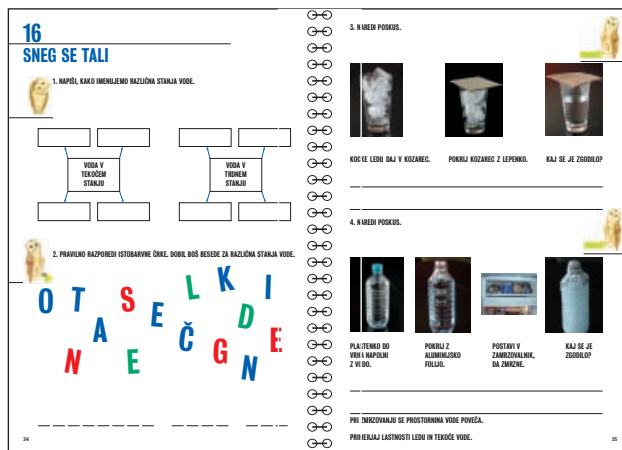
Delo lahko organiziramo v štirih skupinah. Na primer: dve skupini opravita poskus taljenja, dve poskus zmrzovanja. Učenci poročajo o ugotovitvah. Rezultate ugotovitev po skupinah primerjajo med seboj.

Obstaja mnogo poskusov, ki se navezujejo na taljenje in zmrzovanje. Napravimo jih lahko več.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: tekočina, led, sneg, ivje, ledene rože, potok, jezero, mlaka, morje, trdno stanje, tekoče stanje, taljenje, zmrzovanje.

Pripomočki: plastenka, voda, kocke ledu, lepenka, aluminijaska folija, termometer, zmrzovalnik.

Medtematska povezava: V okolici šole, Zima je tu, Iz česa je kaj.

Diferenciacija: Učenci pravilno razporedijo istobarvne črke in izpišejo besede za različna stanja vode.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Obdaja nas vse polno snovi. Med njimi kamen, papir, železo, voda, plastika, olje, prst itd. Snovi so lahko trdne in jih imenujemo trdnine. Take snovi so na primer kamen, les, led ali železna palica. Trdnine imajo tudi svojo obliko in se skozi ne moremo premikati.

Snovi so lahko tekoče. Take so na primer voda, olje, sirup in zrak. Nekatere tekočine lahko spremenimo v kapljice in jih imenujemo tudi kapljevine. Kapljevine so na primer voda, bencin, olje, alkohol. Tekočine nimajo lastne oblike. Prilagodijo se obliki skodelice oziroma posode, jame ali cevi, v kateri so. Skozi tekočine se lahko premikamo. Druge tekočine pa so plini. Plin je na primer vodna para. Tekočine se od trdnin razlikujejo po tem, da tečejo, se prelivajo in večinoma mešajo. Učenci z opazovanjem spoznavajo različne snovi okrog nas, z eksperimentiranjem pa spoznavajo tudi nekatere lastnosti snovi.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo snovi, ki jih uporabljamo;
- opisujejo in določajo lastnosti snovi.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- se seznanijo z različnimi snovmi v okolju;
- ugotavljajo, iz česa so predmeti;
- opisujejo in določajo lastnosti snovi;
- razvrščajo predmete glede na njihove lastnosti in urejajo zbirke.

• Seznanijo se z različnimi snovmi v okolju.

Učenci v učilnici opazujejo predmete okoli sebe in ugotavljajo, iz kakšnih snovi so narejeni. Poimenujejo snovi. Snovi in telesa lahko učenci spoznavajo tudi na učnem sprehodu (zbirajo kamne, odpadle liste, predmete iz lesa ...) in urejajo naravoslovne zbirke.

• Ugotavljajo, iz česa so predmeti.

Ogledajo si ilustracijo dnevne sobe v učbeniku in poimenujejo, iz česa so predmeti na sliki. Pogovor dopolnijo s svojimi primeri. Ugotavljajo, da so lahko enaki predmeti iz različnih snovi. Sedežna garnitura v dnevni sobi je lahko na primer iz tekstila, usnja, lesa. Učenci sami navajajo podobne primere.

V delovni zvezek učenci narišejo predmete iz različnih snovi, ki nas obdajajo.

• Opisujejo in določajo lastnosti snovi.

Lastnosti snovi oziroma predmetov učenci spoznavajo izkustveno. Na primer: volno primejo, zvijajo, trgajo in podobno, in tako spoznavajo njene lastnosti. Kamen primejo, potečkajo, si ga naslonijo k obrazu ali na roko, vržejo ob tla, udarijo ob drug kamen, rišejo z njim itd. Na podoben način ugotavljajo lastnosti drugih snovi. Primeri: steklo (gladko, trdo, lomljivo, prozorno ...), kamen (drobljiv, težak, trd ...), kovina (gladka, trda, težka, hladna, upogljiva ...). Ugotavljajo, kaj vse lahko s snovmi počnejo. Na primer: papir mečkajo, trgajo, režejo itd.

Rešijo nalogo v delovnem zvezku.

• Razvrščajo predmete glede na njihove lastnosti in urejajo zbirke.

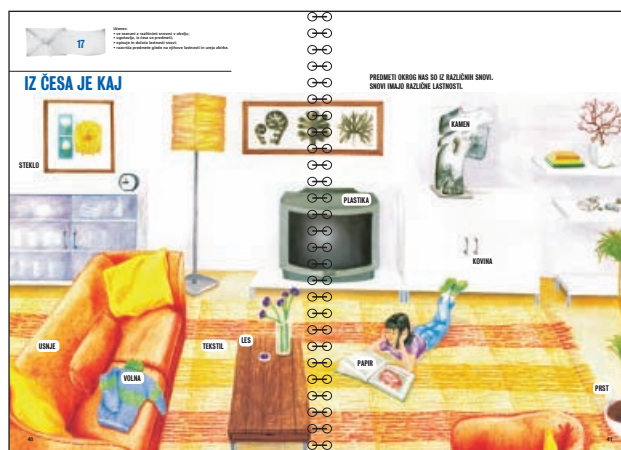
Na podlagi lastnosti snovi razvrščajo predmete okrog sebe.

Zbirajo kamne, rišejo vzorce kamnov. Učence spodbujamo k natančnemu opazovanju, tudi s povečevalnim steklom.

Učenci rišejo s kamni na šolskem dvorišču ali igrišču in ugotavljajo, kakšne sledi puščajo posamezne kamnine.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

17 IZ ČESA JE KAJ

1. KAJER JE PRAZEN PROSTOR, NARIŠI PREDMET, IZ ČESA JE NARJEN.

STERLO	LES	KOVINA	PAPIR	PLASTIKA	TEKSTIL

2. KAJ LANKO POČES S PREDMETI? POVEŽ!

MEKANI -
 LONINI -
 BEČNI -
 DRABNI -
 ZILANI -

3. RIŠEN VZOREK KAMNIV.

1. V OKOLICI SOLE IN DOLNA POŠIŠI RAZLIČNE KAMNE.
 2. IZBERI KAMEN Z ZANIMIVIM VZORCOM.
 3. KAMEN ZMOŽI Z VODO, DA BODO BARVE BOLJ IZNAZITE.
 4. PRENOSI VZOREC.

DE VZOREC OPAZUJEŠ S POVEČEVALNIKOM STERILNA, GA VIŠO NATIČNJEJE.

4. RIŠEN S KAMNI.

1. V OKOLICI SOLE IN DOLNA POŠIŠI RAZLIČNE KAMNE.
 2. NA DVORIŠČU PRED SOLO RIŠI Z KAMNI.
 3. ISKUSI: ALI JE MOGOČE RIŠATI Z VEČINI KAMNI? KAKŠNE SLEBI POŠAJLO ZA BARVO?

Vodilne besede: snov, kovina, kamen, les, plastika, tekstil, zemlja, tekočina, trdnina, gladko, hrapavo, lomljivo, krhko, mehko.

Pripomočki: vzorci kamnin, povečevalno steklo, risalni pripomočki.

Medtematska povezava: V okolici šole, Vsi smo del narave, Moje okolje, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Snovi med seboj mešamo. Iz več sestavin dobimo novo snov, ki jo imenujemo zmes ali mešanica. V nekaterih zmesih prepoznamo prvotne sestavine, vidijo se delčki sestavin, ki se med seboj razlikujejo po barvi, obliki, velikosti. Včasih so delci, ki sestavljajo zmes, tako majhni, da jih ne moremo več videti. Lahko pa sestavine nekaterih zmesi med seboj reagirajo. Tako nastanejo nove snovi. Takrat snovi ni mogoče prepoznati preprosto, ampak z zapletenimi poskusi. Zmes, torej nova snov, ki nastane z mešanjem sestavin, ima drugačne lastnosti kot sestavine. Spremeni se barva, okus, vonj, količina, gostota. Tako zmes s povsem novimi lastnostmi uporabljamo v druge namene.

Cilji učne teme:

Učenci:

- mešajo snovi in spoznavajo spreminjanje lastnosti;
- iz snovi oblikujejo telesa;
- uporabljajo različna gradiva (snovi), orodja in obdelovalne postopke ter povezujejo lastnosti gradiv z načini obdelave: preoblikujejo, režejo, spajajo;
- za delo se pripravijo in po delu pospravijo;
- vedo, da pri izdelavi nastanejo odpadki, za katere je potrebno poskrbeti.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- mešajo snovi;
- opazujejo lastnosti sestavin in lastnosti zmesi;
- ugotavljajo spreminjanje lastnosti;
- izdelajo mavčni odlitek;
- vedo, da se morajo za delo pripraviti in po delu pospraviti.

• Mešajo snovi.

Učenci naredijo več poskusov. V učbeniku so opisani trije.

Pri prvem poskusu učenci zmešajo sok ali sirup z vodo.

Pri drugem poskusu učenci iz različnega sadja naredijo sadno solato. Sadje operejo, olupijo, narežejo na koščke in zmešajo v skledi.

Pri zadnjem pa zgnetejo moko in vodo v gladko testo - zmes.

Učenci lahko sami predvidijo, katere lastnosti se bodo spremenile, katere ostanejo enake, kakšna bo zmes, ali se sestavine med seboj mešajo.

• Opazujejo lastnosti sestavin in lastnosti zmesi.

Učenci opazujejo lastnosti sestavin, ki jih mešajo, in lastnosti zmesi. Ugotovitve beležijo.

Učence seznanimo s tem, da so sestavine posameznih zmesi, ki jih kupimo, zapisane na embalaži. Povemo ali pokažemo jim nekaj primerov.

• Ugotavljajo spreminjanje lastnosti.

Učenci primerjajo lastnosti sestavin in zmesi in ugotavljajo spremembe. Opozorimo jih, da se nekatere lastnosti sestavin spremenijo, druge pa ostanejo enake. Tudi zmesi lahko ohranijo enake ali pa dobijo druge lastnosti.

V delovnem zvezku si ogledajo ilustracijo in poimenujejo sestavine obloženega kruhka.

Sestavine zapišejo.

V tabeli označijo lastnosti sestavin in zmesi.

• Izdelajo mavčni odlitek.

Učenci izdelajo mavčni odlitek - obesek. Mavec usipajo v vodo in zmešajo v gladko tekočo zmes. Zmes vlijejo v kalup, s svinčnikom naredijo na vrhu luknjico in pustijo, da se posuši. Nato odlitek vzamejo iz kalupa in ga poslikajo oziroma pobarvajo. Skozi luknjico napeljejo še usnjeno vrvico. Pri delu si lahko pomagajo z navodili in fotografijami v učbeniku.

• Vedo, da se morajo za delo pripraviti in po delu pospraviti.

Učenci pripravijo gradivo in pripomočke za delo. Delovni prostor ustrezno zaščitijo. Vedo, da morajo po opravljenem delu pospraviti.

Pogled v učbenik:

18

MEŠAM SNOVI

SNOVI LANKO MEŠAMO MED SEBOM. PRI TEM DOBIMO NOVO SNOV, KI JO IMENUJEMO ZMES ALI PISČANICA.

SESTAVINA + SESTAVINA → ZMES

SADNA SOLATA JE SESTAVljena IZ VEČ SESTAVIN.

DESEK JE S PRINAJEM LOČIL LISTE OD BOROVIČ.

— BELA — BREZBARVNA — BELO
MOKA — SIVKA — MOKRA — BIKARNO
— MEKLA — TEKČKA — TESTO

LASTNOSTI SESTAVIN SO LANKO ENAKE ALI DRUGAČNE KOT LASTNOSTI ZMESI.

Pogled v delovni zvezek:

18

MEŠAM SNOVI

1. IZ KATERIH SESTAVIN NARODNO OROŠENI KRIVKI? NAPIŠI JIH.

2. S KRIVČEM (X) OZNAČI USTREČNO LASTNOST V TABELI.

LASTNOSTI	ČOKOLADA V PRAMU	MELEKO	ČOKOLADNO MELEKO
TEKČOČE			
SIVNO			
MOKRO			
BELO			

KATERI DVIN LASTNOSTI ČOKOLADNO MELEKO NI MA, NATA PA JI KAKŠNOV SESTAVIN?

IZDELAM SAM OBESEK IZ MAVCA

POTREBUJES: VODO, MAVEC, VODNE BARVICE, ČOPIČ, TILČO, KALUPE.

1. ZMEŠAJ VODO IN MAVEC V ČOPIČU. PRIDAJI TILČO.

2. ZMES VILA V KALUP. S SYMBOLOM NARNO LUKALICO. PRIDAJI, DA SE POSUŠI.

3. MAVČI ODUTEK POBARVAJ.

4. SEKO LUKALICO NAPELJA ISUŠENO VODNO.

Vodilne besede: sestavina, zmes, lastnost, velikost, oblika, okus.

Pripomočki za delo: sadni sirup, voda, sadje, moka, mavec, nož, kozarec, posoda, žlička, kalup, vodene barvice, čopič, usnjena vrstica.

Medtematska povezava: Sneg se topi, Iz česa je kaj, Živim zdravo, Sejem pesek, prebiram fižol.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vsa živa bitja so iz snovi, kot so voda, kisik, dušik in ogljik. Dobijo jih iz okolja, jih preoblikujejo v svojem telesu in porabijo za življenje in rast. Za rast, pravilno delovanje, gibanje in razmnoževanje potrebujejo energijo, ki jo dobijo s hrano. Energija potuje od sonca skozi rastline k živalim. Večina rastlin vsrka sončno svetlobo z zeleno snovjo, klorofilom. Z energijo sončeve svetlobe si s kemičnim postopkom, fotosintezo, delajo hrano. Pri tem nastaja kisik, ki ga živa bitja potrebujejo za življenje. Poleg hrane potrebujejo živa bitja za življenje tudi tekočino oziroma vodo in zrak.

Živali ne morejo proizvajati hrane same, tako kot rastline. Zato morajo jesti rastlinsko in živalsko hrano. Ko hrano zaužijemo, se v telesu predela, neuporabne in neprebavljive stvari pa izločimo ali iztrebimo iz telesa. Skozi kožo izločamo tudi znoj, v katerem so raztopljene soli in neuporabne snovi. Poleg hrane živa bitja za življenje potrebujejo tudi tekočino oziroma vodo in zrak.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, kaj potrebujejo sami in druga živa bitja za življenje in ohranjanje zdravja;
- spoznavajo, da živa bitja pri ohranjanju življenja iz okolja nekaj sprejemajo, predelujejo in v okolje oddajajo.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- izvedo, kaj potrebujejo živa bitja za življenje;
- spoznajo medsebojne povezave živih bitij;
- se seznanijo s tem, da živa bitja sprejemajo iz okolja snovi, jih nekaj porabijo, preostanek pa izločijo.

• Izvedo, kaj potrebujejo živa bitja za življenje.

Z učenci se pogovarjamo, kaj potrebujejo rastline, živali in človek za obstoj, delovanje, gibanje, rast. Naredimo lahko poskus, tako da v tri lončke posadimo krešo ali pšenico. Ko kreša zraste že nekaj centimetrov, na en lonček povežemo kartonasto škatlo ali ga postavimo v omaro, tako da nima dovolj svetlobe. Drugega lončka nekaj dni ne zalivamo, za tretji lonček pa normalno skrbimo. Učenci lahko že sami napovedo posledice.

Z učenci se pogovarjamo o tem, zakaj moramo jesti in piti, kako smo se počutili, ko smo bili žejni, lačni in podobno.

Učenci z razporeditvijo črk ugotovijo, kaj živa bitja potrebujejo za življenje.

• Spoznajo medsebojne povezave živih bitij.

Učitelj usmerja pogovor o tem, da si rastline same pridelajo hrano. Z rastlinami se hranijo rastlinojede živali, medtem ko mesojede živali jedo druge živali. Poznamo pa tudi živali, ki jedo tako rastlinsko kot živalsko hrano. Učenci naj sami naštevajo rastlinojede, mesojede in vsejede živali.

Učenci obkrožijo hrano, ki jo dobimo iz narave.

• Seznanijo se s tem, da živa bitja sprejemajo iz okolja snovi, jih nekaj porabijo, preostanek pa izločijo.

Učenci si ogledajo ilustracijo v učbeniku, ki prikazuje, kaj iz okolja sprejemamo in kaj oddajamo.

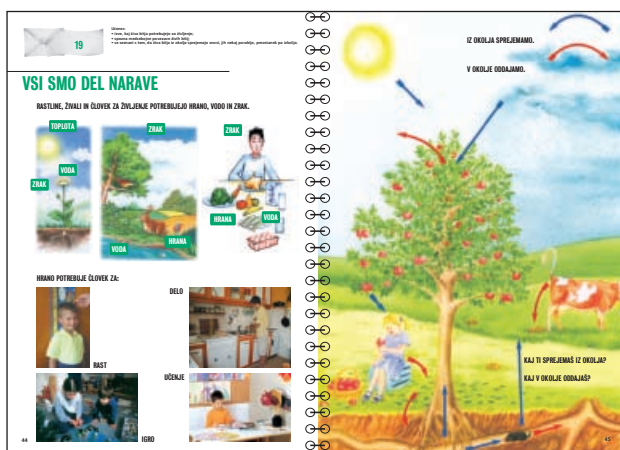
Z različnimi poskusi učenci spoznajo, da živa bitja iz okolja sprejemajo snovi, jih nekaj porabijo, preostanek pa izločijo.

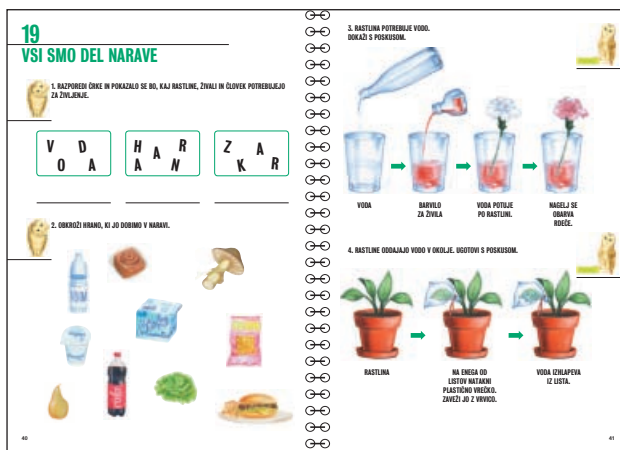
Poskus naredijo tako, da v obarvano vodo dajo nagelj, zvonček ali vrtnico. Cvet se bo obarval. Drugi poskus naredijo tako, da na list rastline ali lončnice nataknejo prozorno polivinilasto vrečko in jo zavežejo z vrvico. Vrečka se bo orosila. Podoben poskus lahko naredijo, če vrečko zavežejo na svojo roko.

Pogovarjamo se tudi o tem, da imajo učenci doma svoje živali, ki jih hranijo. Živali pa izločajo iztrebke, zato jim morajo čistiti kletke, ribam pa menjavati vodo.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: oddajanje, sprejemanje, izločanje, iztrebljanje, dihanje, znojenje.

Pripomočki: prozorni lončki, barvilo za živila, nagelj, zvonček ali vrtnica, polivinilaste vrečke, vrvica.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Kje so doma živali, Piha, piha veter, Živim zdravo, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Z redno telesno dejavnostjo, zdravo prehrano in osebno higieno lahko sami veliko pripomoremo k zdravju. Pomembno je, da razumemo delovanje telesa, da vemo, kako skrbimo zanj, kako ohranimo telesno in duševno zdravje, kako preprečimo bolezni in poškodbe, in kaj storimo, ko se pojavijo znaki bolezni.

Hrana je vir telesne energije, prav tako je pomembna za rast, razmnoževanje in obnavljanje tkiv. Osnovne sestavine hrane so ogljikovi hidrati, maščobe in beljakovine. Vsako živilo je mešanica osnovnih sestavin, vsebuje pa tudi vitamine, rudninske snovi ter vodo in vlaknine. Zelo malo je živil, v katerih je le ena osnovna sestavina. Ogljikovi hidrati in maščobe so glavni viri telesne energije, beljakovine pa so nujne za rast in obnavljanje tkiv. S pestro in raznovrstno prehrano dobi telo uravnoteženo količino vseh osnovnih sestavin hrane.

Zdrava prehrana vsebuje veliko živil, bogatih z vitamini (sadje in zelenjava), in le malo takih, ki vsebujejo veliko sladkorja (bonboni, pecivo).

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da se ljudje bolje počutijo, če so telesno aktivni;
- pridobivajo znanje, veščine in stališča, ki jim omogočijo skrbeti za lastno zdravje in zdravje drugih;
- spoznajo pomen raznovrstne prehrane ter razvijajo družabnost, povezano s prehranjevanjem;
- spoznajo, da hrana vsebuje sestavine, ki so nujno potrebne, da se telo giblje, raste in pravilno deluje.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- se učijo zdravega načina življenja in varnosti pri vsakdanjem delu;
- se seznanijo z raznovrstno hrano in njenim pomenom;
- se pogovarjajo o otroških boleznih in poškodbah.

• Učijo se zdravega načina življenja in varnosti pri vsakdanjem delu.

Z učenci se pogovarjamo, kaj lahko sami naredimo za ohranjanje svojega zdravja in zdravja drugih. Gremo lahko na sprehod, ki ga izkoristimo za telesno gibanje in vaje za krepitev telesa. Opozorjamo jih tudi na pogoste nesreče oziroma poškodbe otrok (padec, zlom, opekline). Za zdravo življenje je potrebna tudi pravilna prehrana. Hraniti se moramo redno in jesti počasi in v miru. Ob prehranjevanju razvijamo tudi družabnost. V razredu si lahko učenci pripravijo pogrinjke in tako pojedjo malico. Poudarek pa posvetimo tudi osebni higieni.

V delovnem zvezku učenci narišejo, kaj so jedli za posamezni obrok. Poudariti moramo, da so otroci, ki nimajo redne prehrane, tudi občutljivejši za okužbe in bolj utrujeni. Učenci povežejo ilustracije, ki prikazujejo zdravo življenje, in rešijo rebus.

• Seznanijo se z raznovrstno hrano in njenim pomenom.

Učenci opišejo svoje počutje takrat, kadar so lačni ali žejni. Naštejejo vrste svoje najljubše hrane in povedo, zakaj jo imajo radi. Nato se pogovarjajo o tem, da so v hrani sestavine, ki so nujno potrebne za rast in pravilno delovanje organizma. Zato mora biti prehrana pestra, da z njo dobimo vse omenjene sestavine. Predvsem moramo uživati veliko zelenjave in sadja, pa tudi hrano, ki vsebuje veliko ogljikovih hidratov, manj pa mesa, maščob in sladkorja. Učence opozorimo, da sladkarije ne smejo biti glavni vir hrane, ampak samo občasni dodatek, kajti preveč sladkarij škoduje tudi zobem. Pomagamo si z ilustracijami v učbeniku. Z učenci lahko izdelamo tudi plakat o zdravi prehrani.

V delovnem zvezku učenci povežejo tiste ilustracije, ki prikazujejo zdravo življenje.

• Pogovarjajo se o otroških boleznih in poškodbah.

Pogovarjamo se o boleznih, ki so jih učenci že preboleli. Vsak izostanek od pouka zaradi bolezni lahko izrabimo za pogovor o bolezenskih znakih, načinu infekcije in zdravljenju. V razredu lahko učenci zaigrajo obisk pri zdravniku ali zobozdravniku.

Pod vodstvom učitelja lahko obišejo tudi zdravstveno ustanovo.

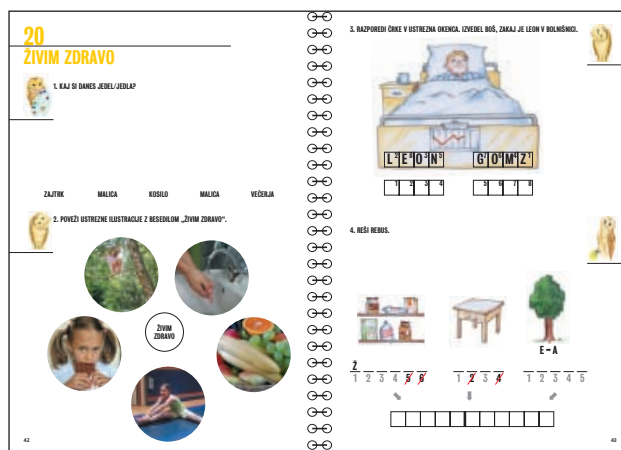

Učenci razporedijo črke v delovnem zvezku in tako ugotovijo, zakaj je Leon v bolnišnici.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: zdravje, pravilna prehrana, osebna higiena, telesna dejavnost, sadje, zelenjava, počitek, bolezen.

Pripomočki: slikovno gradivo, plakat.

Medtematska povezava: Od pšenice do potice, Vsi smo del narave, Stojim, čepim, ležim, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Zvok je valovanje zraka. Tega premikanja ne moremo čutiti, zaznajo pa ga naša ušesa, naši možgani pa ga spremenijo v zvoke, ki jih lahko razpoznamo. Svet je poln različnih zvokov. Slišimo jih povsod. Prek zvoka spremljamo dogajanje okrog nas in v našem telesu. Najbolj pomemben zvok, ki ga oddaja naše telo, je glas naših glasilk. Z glasom se sporazumevamo med seboj, našo govorico sestavljajo zvoki. Zvoke oddajajo tudi živali. Po zvoku, ki ga oddajajo, jih lahko prepoznavamo. Tudi naravne pojave spremljajo različni zvoki: škrebjanje dežja, šelestenje listja, valovanje morja in podobno. Pozorni smo na zvoke v prometu, tovarni. Zvoki so lahko za naše uho prijetni ali pa neprijetni, včasih celo škodljivi.

Učenci že zelo zgodaj oblikujejo svoje razlage. Treba jim je ponuditi možnosti za izkustveno učenje, da bodo na podlagi začetnih predstav oblikovali nove, opuščali zmotne in se učili o zvoku v okviru pouka naravoslovja, pri slovenskem jeziku in glasbeni vzgoji. S poskusi se bodo učenci podrobneje seznanili z zvočnimi pojavi in skušali na preprostih primerih odkriti nekaj zakonitosti v svetu zvoka. Pri tem si bodo pomagali s preprostimi pripomočki. Tako se bodo seznanili tudi z osnovami znanstvenega raziskovanja.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo nastajanje in lastnosti zvoka;
- vedo, da je uho čutilo za zvok;
- spoznavajo sebe, kako se gibljejo in kako uporabljajo čutila.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- prepoznavajo različne glasove okrog sebe;
- se naučijo, kako nastane zvok;
- se seznanijo z značilnostmi zvoka;
- izvedo, da je uho čutilo za zvok;
- izdelajo glasbilo.

• Prepoznavajo različne glasove okrog sebe.

Učenci odkrivajo zvoke okoli sebe z različnimi dejavnostmi.

Lahko na primer sedijo pri miru, zaprejo oči in prisluhnejo zvokom. Opisujejo in narišejo predmete ali osebe, ki oddajajo zvoke.

Prisluhnejo različnim zvokom v okolju in rešijo nalogo v delovnem zvezku.

Učitelj učence spodbuja, da tudi sami povzročajo zvok z različnimi deli svojega telesa. Lahko pojejo, cepetajo, tleskajo s prsti, ploskajo. Oponašajo glasove živali, predmetov, na primer brnenje avtomobila, tiktakanje ure itd. Ugotavljajo, koliko različnih zvokov lahko posnemajo.

Ogledajo si ilustracije v učbeniku in posnemajo zvoke, ki jih ponazarjajo slike.

• Naučijo se, kako nastane zvok.

Zvok nastane, kadar kakšna stvar zatrese zrak in pri tem povzroči majhne valove (nihanje), ki se širijo navzven. Ko zvok potuje po zraku, se širi v nevidnih valovih, podobnih valovanju po vodi.

Učenci nastajanje zvoka spoznavajo s preprostimi poskusi.

Prvi poskus

Učenci veliko vedro do polovice napolnijo z vodo.

V vodo spustijo okrogel kamenček.

Opazujejo, kaj se zgodi z vodno gladino. Narišejo, kar vidijo.

Potek zvočnega valovanja lahko ponazorimo tudi z naslednjim poskusom.

Drugi poskus

Učenci postavijo v vrsto štiri frnikole.

Peto frcnejo tako, da udari prvo v vrsti. Ta zadene naslednjo in tako naprej. Energija se iz prve kroglice prenaša do zadnje frnikole, ki se odkotali, ko prejme energijo.

• Seznanijo se z značilnostmi zvoka.

Zvoki imajo različne značilnosti: lahko so visoki, nizki, globoki, glasni, tihi, zoprni, cvileči itd. Z učenci se pogovarjamo o značilnostih zvoka in o tem, kdo ga oddaja.

Na podlagi naloge v delovnem zvezku opravijo poskus in ugotavljajo značilnosti zvokov, ki jih slišimo ob udarjanju po kozarcih.

• Izvedo, da je uho čutilo za zvok.

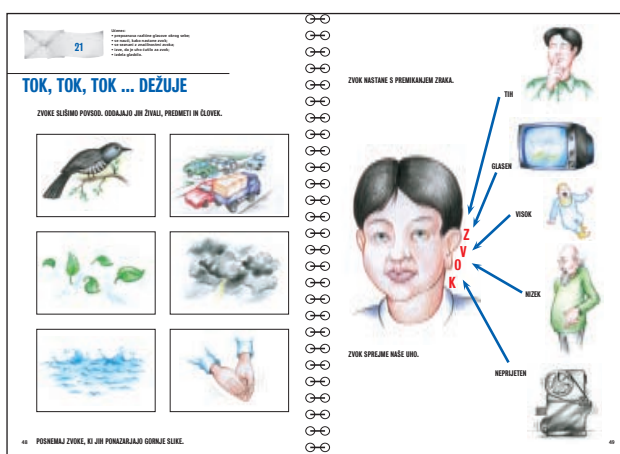
Učenci izvedo, da zvok zaslišimo, ko doseže uho, prepoznajo pa ga naši možgani. Izvedo, da zvok potrebuje nekaj časa, preden pride od zvočila do sprejemnika. Da se zvok širi, je potrebna določena snov, zrak, širi pa se tudi po vodi in drugih snoveh. Poznamo več vrst zvokov: ton, zven, pok, šum, hrup itd.

• Izdelajo glasbilo.

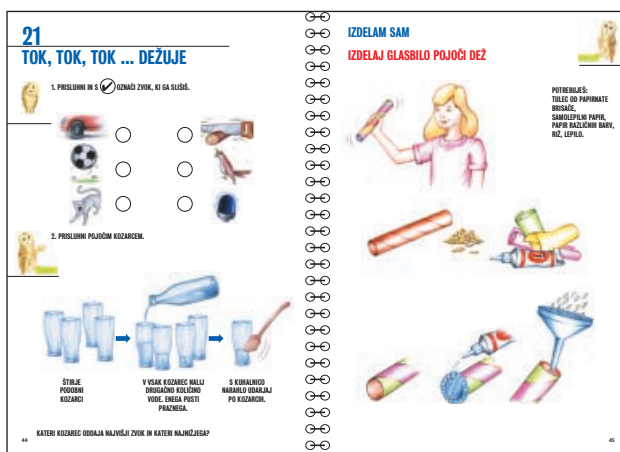

Na podlagi navodil v delovnem zvezku učenci izdelajo preprosto glasbilo, imenovano pojoči dež. Za delo potrebujejo: kartonast tulec papirnatih brisač, samolepilni papir različnih barv, riž, lij (ni nujno potreben) in lepilo. Ko so glasbila narejena, igrajo nanje in primerjajo njihov zven med seboj.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: zvok, tišina, glas, šepet, hrup, šum, zven, uho, čutilo, odmev, glasba, glasbilo.

Pripomočki: vedro, voda, frnikole, kozarci, kuhalnica, kartonast tulec, samolepilni papir, lepilo, riž.

Medtematska povezava: Kako različni smo, Varno v prometu, Živim zdravo, Peljem se z avtobusom.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Gibanje pomeni spreminjanje prostorskih relacij. Telo se lahko giblje v celoti glede na okolico. Lahko pa se gibljejo le deli telesa. Pogosto niti ne zaznamo, da se prav vse okrog nas giblje in da se gibljemo tudi sami. Nekatere vrste gibanja so počasne, da jih komaj zaznamo, druge spet hitre, bliskovite. Besede, s katerimi izražamo gibanje, so: hoja, plezanje, umikanje, spuščanje, kroženje, kipenje, drsenje, migetanje, vrtenje, stiskanje, ustavljanje.

Vsa živa bitja in tudi telesa so lahko v ravnovesju. To je točka, ko predmeta ali stvari ni potrebno podpreti ali obesiti. To točko imenujemo težišče, kjer je navidezno zbrana vsa teža telesa. Telo ali predmet je lahko v stabilnem, nevtralnem ali labilnem ravnovesju, odvisno od lege njegovega težišča. Predmet je stabilen, če ima nizko težišče in veliko osnovno ploskev.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo sledove gibanja;
- razumejo, da po sledi lahko sklepamo, kdo se je gibal in kako;
- spoznavajo stanje ravnovesja;
- znajo poimenovati značilna stanja mirovanja;
- spoznajo pripomočke za gibanje;
- znajo poimenovati pripomočke;
- znajo napovedati posledice določenega ravnanja;
- spoznavajo sebe, kako se gibljejo in kako uporabljajo čutila.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- ponazarjajo različne načine gibanja;
- spoznajo stanja mirovanja;
- predvidijo posledice določenega ravnanja;
- spoznajo pripomočke za gibanje in jih poimenujejo;
- s poskusi spoznajo stanja ravnovesja.

• Ponazarjajo različne načine gibanja.

Z igro na igrišču učenci ponazarjajo različne načine gibanja (skačejo, plešejo, se plazijo, vrtijo). Učenci posnemajo še gibanje živali in rastlin v vetru. Opozorimo jih, da gibanje na mokrem, v pesku in snegu pušča sledi.

Na podlagi orisov v delovnem zvezku učenci ponazarjajo gibanje tigra. Pogovorimo se, kakšni so njegovi gibi, v kakšni legi je njegovo telo, kadar se giblje počasi ali ko teče. Posnemajo lahko še druge živali.

• Spoznajo stanja mirovanja.

V učilnici ali telovadnici učenci preizkušajo lego telesa v mirovanju. Ugotavljajo, da lažje stojijo ob opori, na celem stopalu. Preizkusijo pa tudi mirovanje sede, leže, čepe, kleče, na rokah. Ugotovijo, da je mirovanje včasih lažje, drugič pa bolj zahtevno.

• Predvidijo posledice določenega ravnanja.

Ob pogovoru, konkretnih primerih in opazovanju učenci predvidijo posledice določenega ravnanja oziroma preizkušajo, v kateri legi ne moremo mirovati.

• Spoznajo pripomočke za gibanje in jih poimenujejo.

Učenci se gibljejo s pripomočki, na primer z drčo, gugalnico, rolko, skirojem, kolesom. Spomnimo jih še na sani, smuči. Gibanje primerjajo in opisujejo. Primerjajo pa tudi gibanje s pripomočki in brez njih.

Ugotovijo, da pripomočki za gibanje omogočijo hitrejšo in lažje premikanje. Opozorimo jih na varnost pri tem: prav je, da dele telesa zaščitimo pred poškodbami.

• S poskusi spoznajo stanja ravnovesja.

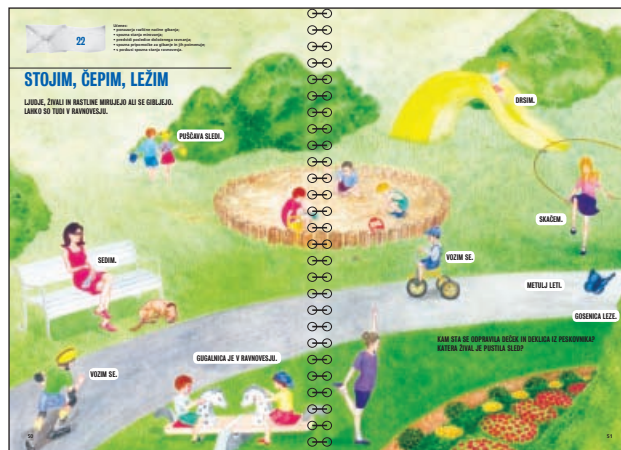
Pogovarjamo se, kdaj je človek, žival, rastlina, pa tudi predmet v ravnovesju. Pri tem si lahko pomagamo s preprostimi poskusi. Na primer: zvezek počasi potiskamo čez rob mize in spremljamo, kdaj je padel na tla in zakaj. Stanja ravnovesja lahko ugotavljamo in opisujemo tudi ob ilustraciji v učbeniku.

Učenci na igrišču preizkušajo, kako uravnovesiti gugalnico. Izberejo si po nekaj soščolcev, ki so enako težki, težji ali pa lažji od njih. O svojem opažanju sproti pripovedujejo.

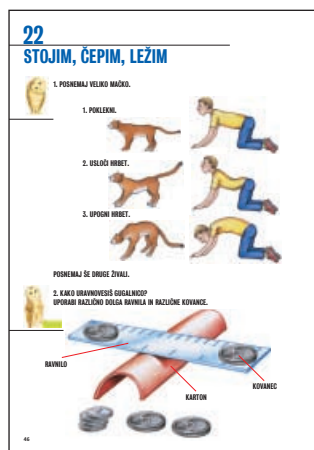

V učilnici učenci naredijo poskus, kako uravnesiti gugalnico, ki je narejena iz ravnila in polovice kartonastega valja. Na ravnilo polagajo kovance. Položijo lahko več kovancev različnih velikosti. Učenci lahko v naprej predvidijo stanje ravnovesja. Poskus lahko izvajajo še z različno dolgimi ravnili. V delovni zvezek narišejo, kdaj je gugalnica v ravnovesju.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: gibanje, mirovanje, ravnovesje.

Pripomočki: pripomočki za gibanje, gugalnice, različno dolga ravnila, kartonast valj, različni kovanci.

Medtematska povezava: Živim zdravo, Opazujem stroje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Stroji in naprave nam v vsakdanjem življenju delo olajšajo, nekaterih del pa brez njih ne bi mogli opraviti. Drevesa ne moremo posekati z golimi rokami, s sekiro in z žago pa to naredimo brez težav. Z računalnikom lahko v zelo kratkem času izračunamo toliko računov, da bi zanje sicer potrebovali celo več mesecev. Stroje napajamo z energijo, silo pa lahko povečamo s preprostimi napravami oziroma vzvodi, škripci.

Nekatere naprave so majhne, preproste (odpirač, škarje), stroji pa veliki, zapleteni (žerjav, buldožer). Lahko premikajo in dvigujejo predmete, ki jih sami ne bi mogli.

Poudarek pri delu z učenci je na opazovanju naprav in strojev, razstavljanju igrač in preprostih tehničnih predmetov na posamezne dele in eksperimentiranju z njimi ter na opazovanju prenosa gibanja, gibanja delov in gibanja celote.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo sledove gibanja;
- spoznavajo gibanje tehničnih naprav in vozil ter njihovih delov;
- vedo, da se gibajoča telesa lahko ustavijo;
- znajo poimenovati značilna stanja mirovanja;
- znajo predvideti posledice določenega ravnanja.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- spoznajo gibanje strojev;
- spoznajo in opazujejo sledove gibanja;
- izvedo, da je stroj mogoče tudi izključiti.

• Spoznajo gibanje strojev.

Učenci obišejo bližnje gradbišče ali njegovo okolico in opazujejo različne naprave oziroma stroje. Ugotavljajo, kako se gibljejo posamezni deli, kako se giblje naprava v celoti, kako se gibanje prenaša. Gibanje primerjajo in posnemajo.

Pouk nadaljujemo v razredu, kjer učenci opazujejo gibanje igrač v celoti in gibanje njihovih delov.

Igrače razstavljajo in opisujejo posamezne dele ter povezavo med njimi. Učenci opazujejo tudi delovanje preprostih tehničnih pripomočkov in primerjajo prvotno stanje z gibanjem, na primer pri škarjah ali kleščah.

V delovnem zvezku povežejo različno postavljene predmete v ustrezne pare.

• Spoznajo in opazujejo sledove gibanja.

Ob ilustraciji v učbeniku poimenujejo stroje, naprave in orodja, ki jih delavci potrebujejo za delo. Ugotavljajo in opisujejo sledi, ki jih puščajo. Spoznanja povežejo z ugotovitvami, ki so jih dobili na obisku gradbišča. Iz sledi razberejo smer gibanja, položaj predmeta, časovno zaporedje dogajanja. Sledi so lahko stopenjske (stopinje človeka, živali) in zvezne (sledi gume, gosnice). Pogovorimo se o tem, da k sledem ne prištevamo le odtisov na tleh, ampak tudi iztrebke, pomečkano travo, odvržene predmete.

Učenci v delovnem zvezku narišejo sledi.

• Izvedo, da je stroj mogoče tudi izključiti.

Učence seznanimo s tem, da stroje in naprave lahko vključimo in izključimo. Učitelj pokaže nekaj primerov, na primer vključi in izključi televizijski sprejemnik. Po končanem delu stroje in naprave vselej izključimo. Učence opozorimo na skrb za varnost in usposobljenost za upravljanje z delovnimi stroji.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: gibanje, sled, smer, kroženje, vrtenje, spuščanje, potiskanje, dviganje, prenašanje, delovni stroji, naprave in pripomočki.

Pripomočki za delo: naprave, škarje, klešče.

Medtematska povezava: Stojim, čepim, ležim, Moj računalnik.

UČITELJEVE BELEŽKE:

21. marca, na prvi spomladanski dan, sta noč in dan enako dolga. To je spomladansko enakonočje. Vsak naslednji dan bo daljši, noč pa krajša. Spomladansko sonce čedalje močneje segreva zrak, vodo in tla. Na obronkih gozdov se začenejo prebujati rastline in živali, ki so čez zimo počivale pod zemljo. V gozdu med listjem se z lista na list premikajo pajki in lovijo prve mušice. Stonoge in polži strgajo uvelo listje, si polnijo želodce in gnojijo gozdna tla. Iz zemlje pokukajo zvončki in podlesne vetrnice, na prisojnih travnikih trobentice in vijolice. Pod drevesnim lubjem se pretakajo rastlinski sokovi. Nabrekli listni in cvetni popki so pripravljene, da vzbrstijo in vzcvetijo. Naloga rastlin in živali, ki so preživele zimo, je pomnožiti svoje vrste. Samci in samice se iščejo, družijo v pare, pripravljajo kotišča in spletajo gnezda.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzroči človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi;
- izkusijo, da rastline zrastejo iz semen, čebulic, gomoljev, potaknjencev.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- spoznajo značilnosti pomladi in spremembe v naravi, ki jih povzročijo vreme;
- opazujejo in opisujejo znanilce pomladi;
- spoznajo, da se živali prilagodijo spremembam in se pripravljajo na svoj zarod;
- se seznanijo s spomladanskimi opravili.

• Spoznajo značilnosti pomladi in spremembe v naravi, ki jih povzročijo vreme.

Učitelj usmerja pogovor o tem, da večina rastlin začne rasti spomladi, medtem ko pozimi počivajo v obliki semen, čebulic ali raznih korenin. Listavci pa poženejo novo listje. Živali se pripravljajo na parjenje. Pri vsem tem pomembno vlogo igra temperatura in dolžina dneva. Učenci pripovedujejo, kako doživljajo pomlad.

Učenci označijo ilustracije, ki prikazujejo značilnosti pomladi. Naredijo tudi poskus, tako da vzamejo tri vejice z brsti in jih dajo v kozarec z vodo. Prvi kozarec postavijo na toplo in suho, drugega na hladno in tretjega v temo. Opazujejo in utemeljujejo spremembe in jih po enem tednu narišejo.

• Opazujejo in opisujejo znanilce pomladi.

Na učnem sprehodu opazujejo prve znanilce pomladi, jih vohajo, nekatere pa lahko tudi naberejo in prinesejo v razred. Z vonjem in barvo cveta rastline privabljajo svoje opraevalce, ki prenašajo cvetni prah na druge cvetove. Učenci lahko sami ali z igro vlog opisujejo posamezne pomladne znanilce. Povedo tudi, zakaj so se odločili za izbrano rastlino.

Učenci narišejo in opišejo znanilca pomladi, ki jim je najbolj všeč, ter iz papirja zgubajo cvet zvončka.

• Spoznajo, da se živali prilagodijo spremembam in se pripravljajo na svoj zarod.

Ko se dnevi daljšajo, je dejavnih vse več živali. Urejajo si domovanja, da bodo pripravljena za mladiče. Ptice selivke, ki so zimo preživele v toplejših krajih, se vračajo v rojstno okolje, da se pridružijo pticam stalnicam pri pripravljanju gnezd. Poleg malih domačih živali so za opazovanje primerne ptice. Opazujemo jih lahko celo v središču mesta. Če učenci opazujejo gnezda, jih moramo opozoriti, da jih tudi varujejo. Pri tem so pozorni na to, iz česa so gnezda napravljena. Živali z nestalno telesno temperaturo se prebudijo iz zimskega spanja, saj se njihova telesna temperatura zaradi segrevanja okolja poviša.

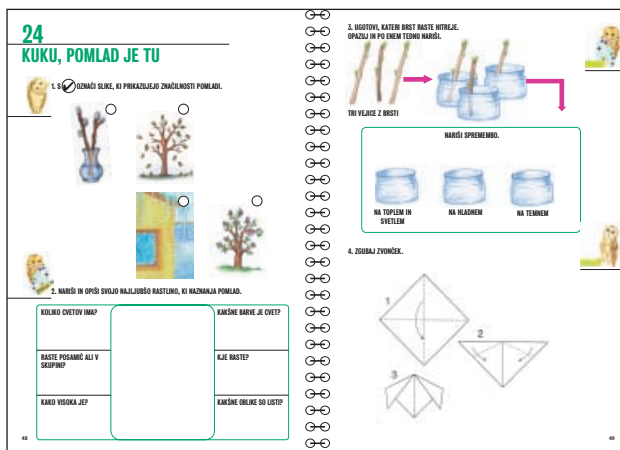
• Seznanijo se s spomladanskimi opravili.

Z učenci se pogovarjamo, katera dela opravljamo v stanovanju, na vrtu, travniku in na poljih ter kaj delajo kmetje. Obiščemo lahko park in opazujemo vrtnarje pri urejanju zelenih površin. Učenci si ogledajo fotografije v učbeniku, ki prikazujejo delo spomladi.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: pomlad, popek, brst, ast, toplota, zarod, ptice selivke.

Pripomočki: vejice brstov, kozarci.

Medtematska povezava: Jesen v gozdu, Kje so doma živali, Zima je tu, Vsi smo del narave, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Ga, ga, ga ... tu sem doma, Pojdi z menoj na travnik.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vsa živa bitja imajo potomce, torej se razmnožujejo. Večina rastlin za to oblikuje cvetove, v katerih nastajajo semena. Semena pa zrastejo v nove rastline. Kroženje od semen do rastlin in cvetov ter spet nazaj do semen se nenehno ponavlja. V semenih je rezervna hrana in vse potrebno, da se razvije nova rastlina. Hrana daje energijo za začetek rasti stebela, listov in korenin.

Seme potrebuje vlago, toploto in kisik, da zraste v novo rastlino. Ta postopek imenujemo kalitev, ki se začne tako, da seme vsrka vodo. Zarodek začne rasti in požene korenino skozi semensko lupino. Kmalu poženejo še klična lista in steblo.

Nekatere rastline pa se razmnožujejo s čebulicami, gomolji, koreniki ali potaknjenci. Čebulice, gomolji in korenike so podzemna stebela, medtem ko so lahko potaknjenci deli stebela, korenin ali lista.

Cilji učne teme:

Učenci:

- izkusijo, da rastline zrastejo iz semen, čebulic, gomoljev, potaknjencev.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo različna semena in jih poimenujejo;
- izvedo, da se rastline razvijejo iz semen, čebulic, gomoljev ali potaknjencev;
- opazujejo kalitev in zapisujejo ugotovitve;
- spoznajo, da rastline rastejo, se razvijajo in odmirajo.

- **Opazujejo različna semena in jih poimenujejo.**

Učenci prinesejo v razred različna semena. Opazujejo velikost, barvo in obliko semen. Nekatera semena so zelo majhna, zato jih lahko opazujejo s povečevalnim steklom. Semena tudi poimenujejo, razvrščajo, lahko pripravijo tudi zbirke.

- **Izvedo, da se rastline razvijejo iz semen, čebulic, gomoljev ali potaknjencev.**

Opiramo se na učbenik in usmerjamo pogovor o tem, da se rastline razvijejo tudi iz čebulic, gomoljev in potaknjencev. Učencem pokažemo čebulo ali krompir, ki sta odgnala. Učenci naj opišejo, kaj bo nastalo.

Učenci sami naštejejo še rastline, ki se razvijejo iz čebulic, gomoljev in potaknjencev. V razredu ima lahko tudi vsak učenec svoj potaknjencec in skrbi zanj.

- **Opazujejo kalitev in zapisujejo ugotovitve.**

Učenci naredijo poskus kaljenja fižola. Pivnik zvijejo in ga dajo v kozarec za marmelado. Med pivnik in kozarec vtaknejo nekaj fižolov in vlijejo v kozarec malo vode. Potem kozarec postavijo na okensko polico. Opazovali bodo, kako fižol nabrekne, kako počni zunanja lupina in se pokaže poganjek s korenino. Korenina raste navzdol, poganjek pa navzgor. Korenina požene še drobne koreninice, rastlina pa razvije liste. Fižol raste.

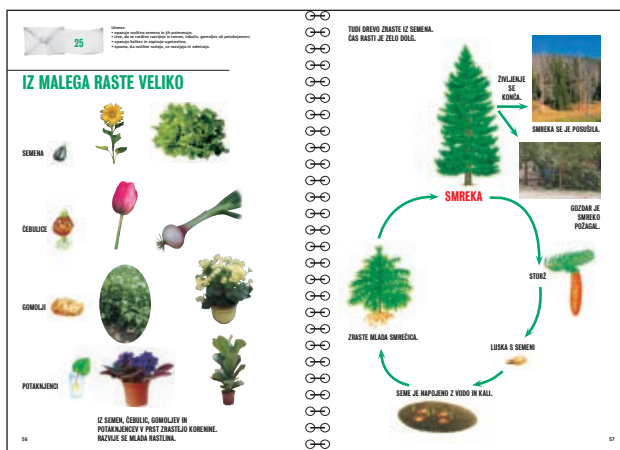
Učenci naj bodo pozorni na spremembe na rastlini in jih zapišejo. Zapišejo tudi čas spremembe in po enem mesecu opazovanja rastlino narišejo.

Učenci lahko posadijo, posejejo ali potaknejo tudi katero drugo rastlino in jo opazujejo vse leto.

- **Spoznajo, da rastline rastejo, se razvijajo in odmirajo.**

Učenci si v učbeniku ogledajo ilustracijo razvoja smreke in spoznajo, da iz semena zraste smrečica, se razvija in odmre. Lahko se tudi posuši, jo požaga človek, uniči veter ali požar. Tako učence navajamo, da spremljajo spreminjanje narave. Naravno okolje pa lahko spreminja tudi človek, s tem ko izsekava gozdove, izsušuje močvirja, gradi ceste in s tem uničuje nekatere rastline in živali.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: seme, čebulica, gomolj, potaknjenc, razmnoževanje, kalitev, rast, razvoj.

Pripomočki: različna semena, gomolji, čebulice, potaknjenci, povečevalno steklo, pivnik, kozarec za marmelado, fižol.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Žrebiček in konj, Od pšenice do potice, Vsi smo del narave, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Vsako živo bitje živi svoje življenje, ki se prične z rojstvom. Živali se rodijo oziroma skotijo, izležejo, izvalijo, nato rastejo, imajo potomce, se postarajo in umrejo oziroma poginejo. Potomci navadno izhajajo iz dveh staršev. Nekateri mladiči so podobni svojim staršem, na primer mladiči kuščarja, kače ali želve, ker je njihovo telo že dobro razvito. Mladiči nekaterih živali pa se od svojih staršev zelo razlikujejo, barva kože je drugačna, so goli, brez določenih delov telesa in živijo drugače kot odrasle živali. Takšne so na primer žabe in žuželke. Njihov videz je odvisen od tega, kako in kje živijo in odraščajo. Celotna dva potomca istih staršev nista povsem enaka. Starši ponavadi skrbijo za potomce, so pa tudi izjeme. Skoraj vse žuželke na primer ležejo jajčeca, zarod pa prepustijo usodi.

Učenci naj opazujejo in primerjajo čim več živalskih vrst, in sicer v gojilnicah ali v njihovih življenjskih okoljih.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, da se ljudje in živali rodijo, rastejo, imajo potomce, se postarajo in umrejo;
- spoznavajo, da imajo živali potomce, ki navadno izhajajo iz dveh staršev;
- spoznavajo, da so potomci podobni tako staršem kot med seboj, toda ne povsem.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- izvedo, da se živali skotijo ali izležejo iz jajca;
- spoznajo, da se živali razvijajo, starajo in poginejo;
- primerjajo odrasle živali in njihove mladiče;
- spoznajo, da so mladiči podobni staršem, lahko pa se tudi razlikujejo od njih;
- pripravijo gojilnico in opazujejo razvoj paličnjakov.

• Izvedo, da se živali skotijo ali izležejo iz jajca.

Učenci na podlagi knjig, slikovnega gradiva ter videoposnetkov ugotavljajo, da se večina živali izleže iz jajc ali pa se skotijo. Spoznajo, da vsa jajca niso enako velika, pa tudi ne enakih barv in oblik. V učbeniku si ogledajo razvoj laboda.

• Spoznajo, da se živali razvijajo, starajo in poginejo.

Učencem omogočimo izkušnje z življenjskim ciklusom različnih živih bitij. Živali naj opazujejo v gojilnicah ali pa gojilnice pripravijo sami. Za ta poskus so primerne živali s kratko življenjsko dobo.

• Primerjajo odrasle živali in njihove mladiče.

Učenci na podlagi slikovnega gradiva, videoposnetkov in v naravi opazujejo odrasle živali in njihove mladiče. Iščejo podobnosti in razlike (barva kože, dlaka). Ogledajo si lahko fotografije v učbeniku.

• Spoznajo, da so mladiči podobni staršem, lahko pa se tudi razlikujejo od njih.

Učenci naštevajo primere, kateri mladiči so podobni odraslim živalim in kateri se od njih razlikujejo. Razlike in podobnosti opisujejo.

• Pripravijo gojilnico in opazujejo razvoj paličnjakov.

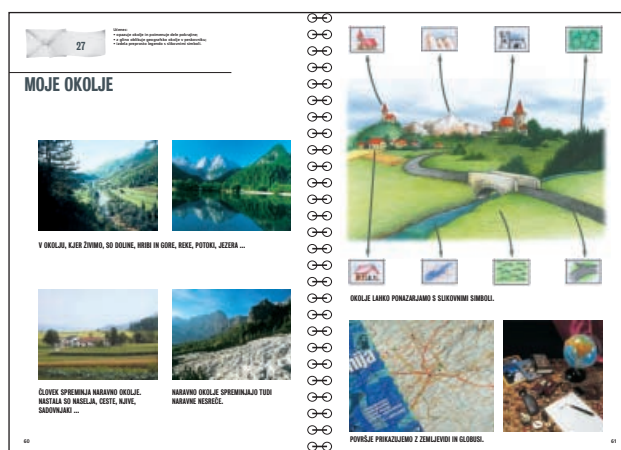
Učenci si v učilnici pripravijo gojilnico in opazujejo razvoj paličnjakov.

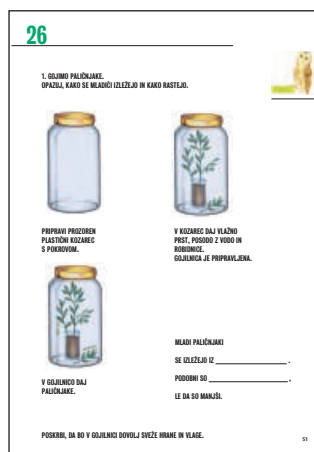
Učenci pripravijo prozoren kozarec s pokrovom, na katerem so luknjice za dovod zraka. V kozarec dajo vlažno prst in manjšo posodo z vodo ter robidovje. Nato dajo v gojilnico odrasle paličnjake. Opazujejo njihov razvoj. Poskrbeti morajo, da je v gojilnici vedno dovolj sveže hrane in vlage.

Pri delu si lahko pomagajo z navodili in slikami v delovnem zvezku. Dopolnijo povedi.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: starši, potomci, odrasla žival, mladič, podobnost, jajce, zarod, izleči se, izvaliti se, skotiti se.

Pripomočki: slikovno gradivo, videokasete, posoda, prst, voda, robidovje, paličnjaki.

Medpredmetna povezava: Rastem in se spreminjam, Kako različni smo, Iz malega raste veliko, Kuku, pomlad je tu, Ga, ga, ga ... tu sem doma.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Če znamo dobro opazovati, bomo v pokrajini opazili številne naravne in družbene pojave. Vedno moramo biti pozorni na dogajanje pred seboj, opazovati moramo na levi, desni in pogledati tudi nazaj. S temeljitim in pozornim opazovanjem se lahko učenci veliko naučijo in spoznajo številne značilnosti pokrajine. Pomembno je tudi, da se znamo orientirati, da znamo poiskati glavne strani neba ter da znamo brati zemljevid. Zemljevidi prikazujejo zemeljsko površje in objekte na ravni ploskvi in v pomanjšanem merilu. Opremljeni so s simboli oziroma kartografskimi znaki. Zemljevid je nenadomestljiv pripomoček pri opazovanju in proučevanju pokrajine, na potovanjih, izletih. Seveda pa je uporaba zemljevida drugačna, če smo v pokrajini, ki jo poznamo in nam je blizu, kot takrat, kadar pokrajine ne poznamo. Pomanjšani model Zemlje pa imenujemo globus.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo različne načine prikazovanja geografskega okolja (peskovnik, zemljevid, globus);
- znajo narediti preprosto legendo s slikovnimi simboli.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo okolje in poimenujejo sestavine pokrajine;
- z glino oblikujejo geografsko okolje;
- izdelajo preprosto legendo s slikovnimi simboli.

- **Opazujejo okolje in poimenujejo sestavine pokrajine.**

Učenci opisujejo površje domače pokrajine. Naštevajo doline, planote, nižine, gorovja, reke ter opisujejo, kje so naselja, vasi ali mesta, ceste itd. Učenci imajo v slikovnem gradivu na voljo različne pokrajine in opisujejo njihove glavne značilnosti. Učence seznanimo s tem, da zemeljsko površje prikazujemo z zemljevidi in globusi. Pokažemo jim lahko različne zemljevide, na primer turistične zemljevide, avtomobilske in planinske karte. Opozorimo jih na slikovne simbole in razložimo njihov pomen.

Ogledajo si tudi fotografije in ilustracijo v učbeniku ter naštevajo sestavine pokrajin. Učenci že vedo, da tudi človek spreminja naravno okolje. Sami povedo, kako in kaj je za koga pozitivno, kaj pa negativno.

Učenci označijo, katere sestavine pokrajine vidijo na fotografiji, ter zapišejo pomembnejše v svoji okolici.

- **Z glino oblikujejo geografsko okolje.**

Učenci z glino oblikujejo pokrajino. Oblikujejo lahko domačo pokrajino, pokrajino, v kateri bi radi živeli, ali pokrajino, ki jim je všeč.

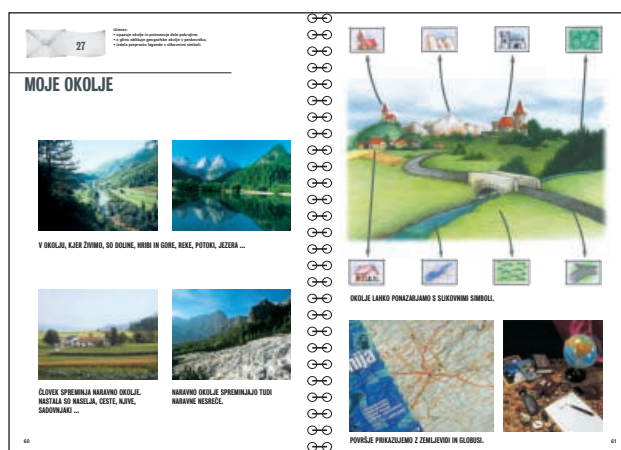
- **Izdelajo preprosto legendo s slikovnimi simboli.**

Učence peljemo na višji hrib ali kraj, kjer imajo dober razgled na domačo pokrajino. Učenci jo narišejo s slikovnimi simboli.

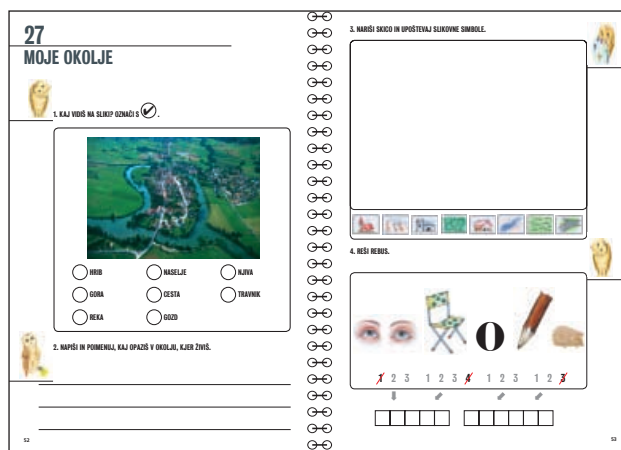

V delovnem zvezku na podlagi legende narišejo preprosto skico in rešijo rebus.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: kraj, okolica, pokrajina, zemljevid, globus, slikovni simboli.

Pripomočki: slikovno gradivo, zemljevidi, globus, glina.

Medtematska povezava: V okolici šole, Živim v Sloveniji, Moje okolje, Tudi jaz skrbim za okolje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Zemlja se vrti okoli svoje namišljene osi, ki poteka skozi severni in južni pol. Vsakih 24 ur se enkrat zavrti okrog svoje osi od zahoda proti vzhodu. Ker se skupaj z Zemljo vrtimo tudi mi, se nam zdi, da se Sonce vrti okoli nas. Gibanje Zemlje okoli svoje osi imenujemo rotacija. Posledica rotacije je menjavanje dneva in noči.

Vrtenje Zemlje in menjavanje dneva in noči najlažje ponazorimo z globusom in svetilko. Globus postavimo v zatemnjen prostor in ga od strani osvetlimo z lučjo, ki ponazarja Sonce. Vidimo, da je osvetljena le ena polovica globusa. Na tisti polovici, ki je obrnjena proti Soncu, je dan, na drugi pa noč. Ko globus počasi vrtimo okoli njegove osi, osvetljeni deli globusa postanejo zatemnjeni in obratno. Enako je tudi na Zemlji. Ko pride na osvetljeni del, se tam začne dan, ko je najbolj obrnjen proti Soncu, je poldan, ko iz osvetljenega prehaja v zatemnjeni del, pa se začne noč.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo zvezo med gibanjem Sonca in dnevnim časom;
- znajo opisati razliko med dnevom in nočjo;
- spoznajo časovni potek dogodkov;
- znajo urediti dogodke po časovnem zaporedju;
- pravilno uporabljajo besede za opisovanje poteka dogodkov.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- doživljajo in opazujejo čas dneva ter ga povezujejo z dejavnostjo;
- pripovedujejo, kje je Sonce ponoči;
- opisujejo razliko med dnevom in nočjo;
- razvrstijo dogodke v časovno zaporedje.

- **Doživljajo in opazujejo čas dneva ter ga povezujejo z dejavnostjo.**

Učenci opazujejo dan in ga opisujejo, s tem povezujejo tudi Sonce: kje na nebu je Sonce, ko pridejo v šolo, kje je ob koncu pouka in kje zvečer. Opisujejo vzhajanje in zahajanje Sonca, barve, ki se pojavijo na nebu, kako se vidi zahajanje Sonca na morju.

Učenci narišejo, kaj so počeli ob različnem času dneva.

- **Pripovedujejo, kje je sonce ponoči.**

Učenci opisujejo noč. Pogovarjamo se o tem, katere živali so dejavne ponoči, katere spijo, in da tudi nekatere rastline ponoči zaprejo svoje cvetove. Pogovorimo se tudi o spanju, o tem, kdaj hodimo spat in zakaj je spanje potrebno.

- **Opisujejo razliko med dnevom in nočjo.**

Ogledajo si fotografiji v učbeniku in opisujejo razliko med dnevom in nočjo. Pripovedujejo tudi, kako sami doživljajo dan in kako noč.

Učencem lahko prikažemo preprost poskus z svetilko in globusom. Namesto globusa lahko uporabimo tudi žogo ali kateri drug okrogel predmet. Ko je del Zemlje oziroma globusa ali žoge obrnjen proti Soncu oziroma svetilki, je tam dan, na drugi strani pa je noč. Dan in noč lahko uprizorimo tudi tako, da zatemnimo učilnico in prižgemo luč. V določeni razdalji od luči se vrtimo. Ko smo z obrazom obrnjeni proti luči, si predstavljamo, da je dan, ko pa smo z obrazom obrnjeni stran od nje, je noč.

V delovnem zvezku povežejo posamezne slike z dnevom ali nočjo.

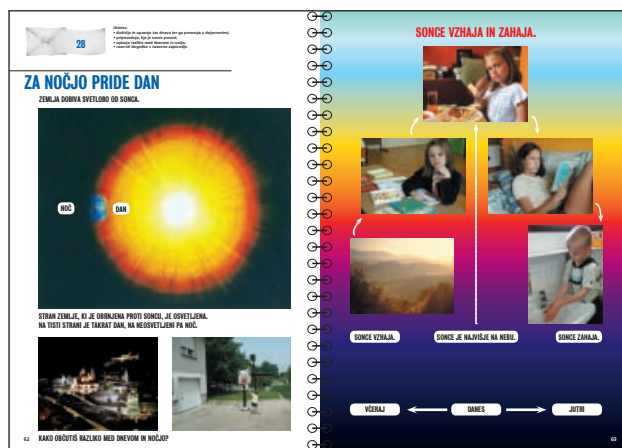
- **Razvrstijo dogodke v časovno zaporedje.**

Učenci pripovedujejo, kaj počno ob različnem času dneva, na primer kaj delajo zvečer, preden gredo spat. Dogodke primerjajo med seboj in jih uredijo v časovno zaporedje. Pri tem uporabljajo izraze: zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne, zvečer, prej, potem, danes, včeraj, jutri.

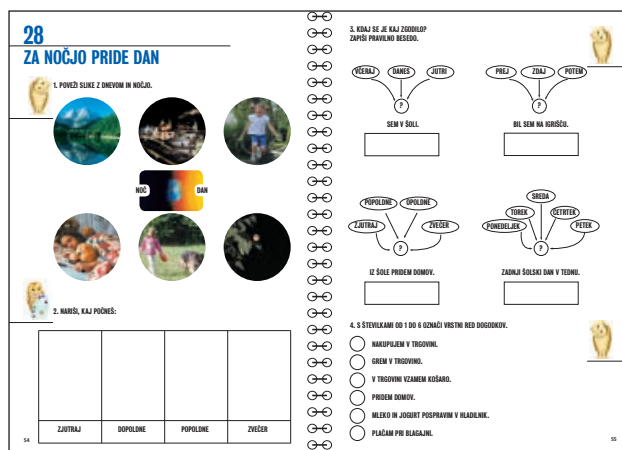

Učenci v delovnem zvezku zapišejo ustrezno besedo k trditvi in s številkami označijo potek dogodka.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: noč, dan, Zemlja, Sonce, zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne, zvečer, ponoči, spanje, včeraj, danes, jutri.

Pripomočki: slikovno gradivo, globus, svetilka.

Medtematska povezava: Tudi doma smo prijatelji, Živim zdravo.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Že prvi trenutki življenja so povezani s prometom na cestah, namreč ko starši z otrokom zapuščajo porodnišnico. Pozneje postanejo udeleženci v prometu z različnimi prevoznimi sredstvi. Potujejo lahko z vozili po kopnem, morju ali zraku. Učenci v tem starostnem obdobju se v prometnih sredstvih pogosto pojavljajo kot potniki in le v spremstvu odraslih kot vozniki koles. Zavedati se moramo tudi, da otroka vzgajamo vsak trenutek, ko smo z njim v prometu. V tem starostnem obdobju poskusimo učenca seznaniti s pravili obnašanja v osebni avtomobilu, avtobusu in na vlaku, pa tudi na različnih rekreacijskih površinah (steza za rolanje, kolesarska steza itd.).

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih;
- utrjujejo védenje o varni poti v šolo;
- spoznavajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah;
- izvedo, da udeleženci v prometu pod vplivom alkohola, drog in zdravil ogrožajo tudi varnost drugih.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- utrdijo znanje o varni poti v šolo;
- spoznajo in poimenujejo prevozna sredstva;
- spoznajo pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih;
- spoznajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah.

• Utrdijo znanje o varni poti v šolo.

Učencem nenehno in ob različnih primerih v šoli (na primer na učnih sprehodih in ekskurzijah) omogočamo, da spoznavajo promet, pravila v prometu in pridobivajo izkušnje.

Učenci v delovnem zvezku označijo, kako poskrbijo za varnost v prometu, in narišejo prometne znake.

Na podlagi fotografij v učbeniku utrdijo znanje o pripenjanju z varnostnim pasom, o učinkovitosti nošenja svetlih oblačil, kresničk in drugih odsevnih teles, o uporabi čelade pri kolesarjenju ter o neprimernih in nevarnih vremenskih razmerah v prometu.

• Spoznajo in poimenujejo prevozna sredstva.

Ob slikovnem gradivu, videoposnetkih in iz lastnih izkušenj učenci poimenujejo in pripovedujejo o doživetjih pri prevažanju z najrazličnejšimi prevoznimi sredstvi. Različna prevozna sredstva lahko prepoznajo tudi prek zvočnih zapisov z avdiokasete ali zgoščenke.

Ogledajo si fotografije v učbeniku in poimenujejo prevozna sredstva. Lahko jih predstavijo na plakatih ali od doma prinesejo najrazličnejše igrače in uredijo razstavo. Najljubša vozila lahko tudi narišejo.

V delovnem zvezku učenci rešijo križanko.

• Spoznajo pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih.

Vlečejo črto od števil 1 do 20 in ugotovijo, s čim se peljejo otroci.

Učenci zaigrajo primerno obnašanje in ravnanje v naslednjih prevoznih sredstvih: osebni avto, avtobus in vlak. Iz učbenika preberejo pravila varnega obnašanja v avtobusu.

• Spoznajo nevarnosti prometa v različnih vremenskih razmerah.

Učitelj usmerja pogovor o tem, katere nevarnosti se pogosto pojavljajo v določenih vremenskih razmerah in kako se zavarujemo pred njimi. Učenci tudi sami opisujejo svoja doživetja v prometu v dežju, snegu ali sončnem vremenu. Zlasti jih opozorimo na vidljivost, na nevarnosti na poledeneli ali spolzki cesti.

Vidljivost lahko ponazorimo z opazovanjem predmetov v različnih vremenskih razmerah, v sončnem vremenu, v deževnem ali kadar je megla. Če ima učitelj na voljo kamero ali fotoaparata, lahko določen objekt posname. Učenci posnetke razstavijo in primerjajo vidljivost predmeta.

Napravijo lahko tudi preprost poskus, kako kaj drsi. Za to potrebujejo leseno ali plastično desko, s katero napravijo klanec. En del klanca namočijo, drugega ne in po njem spuščajo copate. Predvidijo, kaj se bo zgodilo. Kateri copat bo hitreje prišel na cilj? Za to lahko uporabijo različne copate oziroma obuvala, lahko spreminjajo naklon klanca, gladkost oziroma hrapavost površine ipd. Če želijo, lahko ugotovitve narišejo ali izdelajo preprosto preglednico.

Pogled v učbenik:

29

PELJEM SE Z AVTOBUSOM

POGOSTO SEM IZBELEŽEN V PROMETU KOT POTNIK ALI SOPOTNIK. ZA MALO VARNOSTI V PROMETU TAKRAT SREŠIŠ SREŠER. A TUDI SAM LAHKO PRIPOMOČNIK, DA SAM POTUJAL VARNOSTI IN VARNI.

DE STUJAM SE MED VOZILOM DRŽIM. POMOŽAN SE PROTI SODEJNI AVTOBUSI.

ZA IZSTOP SE PRIPOMOČNIK PRIPOMOČNIK. SEJŠI OSTOPIM STANJALO OBER.

VOZILAM V AVTOBUSI IN IZSTOPAM IZ NALJA, NE SE IZSTAVI. NE ZARUČAJEM SE PO VRAČU. MED VOZILOM NE VSTAJAM S SEBEZA.

ZA IZSTOP PRITISNEM GUMI NA DRUGI. NEKAJ NE VSTAJAM S SEBEZA.

V AVTOMOBILU SEŠIM NA ZADNEM SEŠETU, POKRETI Z VARNOSTNIM PASOM. KO KOLEŠAM, IMAM NA GLAVI OČALNO.

VEŠNO, SE POSREJA PA, KAJAR JE ZANJO VREMERENI RAZMERI VODLJIVOSTI ZNAČAJNA, INŠIM KRESIČNO.

TAKO NE LAHKO DRUŠI IZBELEŽENI V PROMETU POKREČANJE VOZILA.

S CIM SE LAHKO POTUJEM?

Pogled v delovni zvezek:

29

PELJEM SE Z AVTOBUSOM

1. KAKO POSREŽIŠ ZA VARNOSTI V PROMETU? S IZBELEŽENI PRAVILNO TROJTEV.

- V AVTOMOBILU SE PROMENI Z VARNOSTNIM PASOM.
- NA AVTOBUSI VSTOPIM PO SPREDEKNIH VRAČIH.
- MED VOZILOM SE SPREJELAM PO AVTOBUSI.
- VEŠNO IZSTOPIM SELE, KO SE AVTOBUSI OŠTAVI.
- ČESTE NIJULI NE PREKAM PRED AVTOBUSI, KI STUJ.

2. NARIŠI PROMETNE ZNAKE.

NEVARNOST NA CESTI   OTROCI NA CESTI

OPREZNA SMER   AVTOBUSNA POSTAJA

3. VLEKI ČRTO OD ŠTEVILKE 1 DO 20 IN POKAZALO SE BA, S CIM SE PELJAMO OTROCI.

4. NEŠI KRČIKANO IN V OZNAČENEM STOLPU DO ZAPISANA NOVA BESELA.

Vodilne besede: potnik, varnost, vozila (avtobus, vlak, letalo, ladja), prevažanje, potovanje, suho, mokro, poledenelo, vidljivost.

Pripomočki: slikovno gradivo, igrače vozila, videokasete, zgoščenke.

Medtematska povezava: Varno v prometu, Zima je tu.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Učenci bodo v tem poglavju spoznali, da lahko določene trdne zmesi brez težav razstavimo na sestavine. Lastnosti sestavin so v tem primeru nespremenjene. Sestavine se med seboj razlikujejo po različnih značilnostih: barvi, velikosti delcev, topnosti ... Ker pa imajo sestavine različne lastnosti, te uporabljamo za ločevanje. Če so posamezne sestavine v zmesi dovolj velike, jih lahko ločimo s prebiranjem. Drugi preprosti postopki za razstavljanje zmesi, pri katerih potrebujemo določene pripomočke, so precejanje, sejanje, ločevanje z magnetom, vejanje, usedanje itd. Pri vejanju zračni tok lažje delce odpihne. Za vejanje potrebujemo pripomočke, ki ustvarjajo veter, na primer sušilnik za lase, ali pa si pomagamo kar s pihanjem. Pri sejanju lahko zmes razstavimo na več sestavin po velikosti delcev. Kriterij za to vrsto ločevanja je velikost luknjic na situ oziroma cedilu.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo postopke za ločevanje trdnih zmesi;
- znajo opraviti in opisati ločevanje s sejanjem;
- razumejo, da je velikost luknjic kriterij za ločevanje pri sejanju.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- spoznajo postopke za ločevanje trdnih zmesi;
- znajo opraviti in opisati ločevanje s sejanjem;
- spoznajo, da je za ločevanje s sejanjem pomembna velikost luknjic.

• Spoznajo postopke za ločevanje trdnih zmesi.

Ob učbeniku se učenci seznanijo s postopki ločevanja trdnih zmesi in z nekaterimi pripomočki, ki jih pri prebiranju uporabljamo.

Ugotavljajo tudi, kje vse uporabljamo postopke ločevanja: pri pripravi hrane, v kmetijstvu, pri pospravljanju pisalne mize, delovne mize v delavnici (na primer ločevanje opilkov od žebeljev z magnetom) in podobno.

Najpreprostejši postopek je prebiranje, če so trdni delci dovolj veliki. Učenci lahko na primer preberejo lego kocke, preden se lotijo gradnje in igranja z njimi.

V učbeniku si ogledajo, kako je deklica s prebiranjem izbrala samo limonine bonbone.

V delovnem zvezku po načelu prebiranja pospravijo barvice in flomastre. Pobarvajo predmete, ki se oprimejo magneta.

• Znajo opraviti in opisati ločevanje s sejanjem.

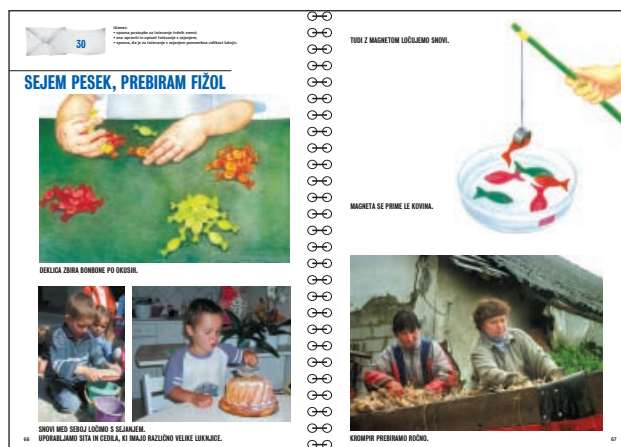

Opravijo poskus in rešijo nalogo v delovnem zvezku. Ugotavljajo lastnosti posameznih sestavin in zmesi. Označijo pesek, ki se usiplje skozi sito.

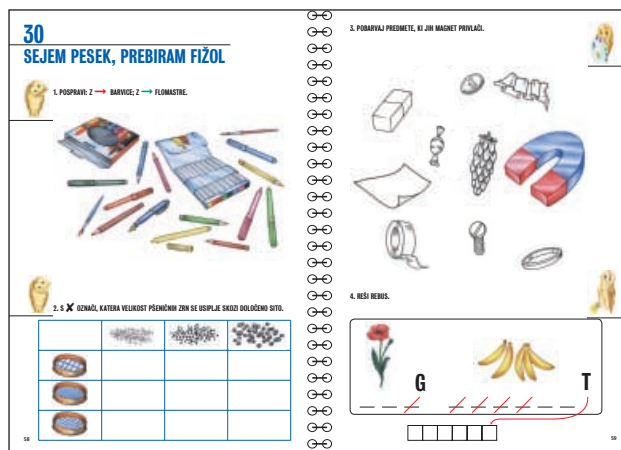
• Spoznajo, da je za ločevanje s sejanjem pomembna velikost luknjic.

Učenci naj sami, s poskušanjem, izberejo pravo velikost sita za ločevanje izbrane zmesi. Tako ugotavljajo povezavo med lastnostmi sestavin (velikostjo delcev) in postopkom ločevanja. Razvrščajo kupčke peska po velikosti delcev in jim prirejajo sita. Ugotavljajo, kje vse uporabljamo postopke sejanja trdnih zmesi: pri pripravi hrane, pri gradnji itd.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: zmes, sestavina, košček, drobec, delec, sestavljanje, mešanje, razstavljanje, ločevanje, prebiranje, sejanje, vejanje, pihanje, ločevanje z magnetom.

Pripomočki: različna sita oziroma cedila, sušilnik za lase, magnet, kovinski opilki, žebliji, lego kocke.

Medtematska povezava: Piha, piha veter, Iz česa je kaj, Mešam snovi.

Diferenciacija: Učenci rešijo rebus.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Travniki so velike površine, poraščene s travami in travniškimi cveticami. Poznamo različne vrste trav, ki lahko rastejo v vodi, močvirjih, puščavah, gorah. Vendar vsaka rastlina uspeva le na določenem rastišču, kjer dobi vse, kar potrebuje za življenje. Nekatere potrebujejo sonce, druge senco, tretje veliko vlage. Vse travniške rastline so prilagojene tudi na sušna obdobja. Prilagojene so tudi na košnjo, kajti brez košnje bi večino travnikov v Sloveniji prerasel gozd. Rastline so prilagojene tudi na vrsto hranilnih snovi, ki jih črpajo iz prsti. Nekatere za rast in razvoj potrebujejo apnenčasta tla, druge več dušika in drugih sestavin prsti. Tako lahko na podlagi vrste rastlin na določenem rastišču sklepamo, kakšna je sestava tal ali prsti.

Žal pa se pisana raznovrstnost naših poletnih cvetic čedalje bolj zmanjšuje. Na poljih ali ob cestah jih uničujejo kot plevel, z izsuševanjem močvirnih travnikov jim uničimo življenjski prostor. Grozi jim izumrtje, s tem pa tudi številnim živalim, ki jih potrebujejo za hrano in zavetje.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo ponavljajoče se spremembe in spremembe, ki jih povzroči človek, vreme ali kateri drug dejavnik v živi in neživi naravi.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- na učnem sprehodu opazujejo travniške rastline in živali;
- prepoznajo in poimenujejo travniške rastline in živali;
- spoznajo značilnosti poletja in spremembe v naravi;
- se seznanijo z delom na travniku.

• Na učnem sprehodu opazujejo travniške rastline in živali.

Na učnem sprehodu naj učenci spoznavajo in doživljajo travnik z vsemi čutili hkrati. Opazujejo oblike in barve cvetov, stebel in listov ter ugotavljajo, katerih rastlin in cvetov je največ. Zaprejo oči in poslušajo oglašanje živali ter jih skušajo prepoznati. Opisujejo živali. Ob pihanju vetra opazujejo, v katero smer se gibljejo rastline, kako se upogibajo. Travniki lahko obiščejo večkrat med letom in tako sledijo spremembam in razlikam.

• Prepoznajo in poimenujejo travniške rastline in živali.

V učbeniku si učenci ogledajo travnik. Nekatere travniške rastline in živali prepoznajo in jih poimenujejo. Ilustracijo v učbeniku lahko primerjajo s travnikom, ki so ga obiskali, in ugotovijo, katere rastline so videli, katerih ne in katere so si podobne. Naberejo lahko tudi najbolj pogoste trave in cvetlice. V razredu lahko po dva učenca skupaj opišeta rastlino. Predstavitve lahko poteka tudi tako, da en učenec postavlja vprašanja, drugi odgovarja. Učenci naj bodo pozorni na to, koliko cvetov ima rastlina, kakšne barve so cvetovi, ali dišijo, opisujejo pa tudi liste in steblo. Travo ali cvetlico lahko narišejo ali posušijo.

Enako prepoznajo tudi živali, jih štejejo in ugotavljajo, katere so najbolj pogoste, kako se oglašajo, kaj jedo, kje živijo, katere živijo v prsti ter kaj delajo žuželke na cvetovih.

Učenci zapišejo imena rastlin na travniku ter na ilustraciji prepoznajo in zapišejo imena tistih živali, ki letajo po zraku. Iz cvetov travniških rastlin lahko naredijo tudi sliko.

• Spoznajo značilnosti poletja in spremembe v naravi.

Učenci pripovedujejo o svojih poletnih doživetjih. Pogovarjamo se o poletnih igrah, športih, oblačilih, počitnicah. Posebej jih opozorimo na nevarnosti pri kopanju na bazenih in v morju, na možnost opeklin in na to, kako se ljudje zavarujemo pred sončno pripeko. V naravi lahko opazujemo, da so dnevi poleti najdaljši, najtoplejši, noči pa kratke. Opazujemo tudi vreme in jih seznanimo s tem, da je poletje čas nenadnih neviht, toče in grmenja. Povemo jim tudi, da nekatere živali začutijo nevihto dosti prej, preden jo slišimo ali vidimo ljudje. Ob tem postanejo nemirne in njihova dlaka se postavi pokonci.

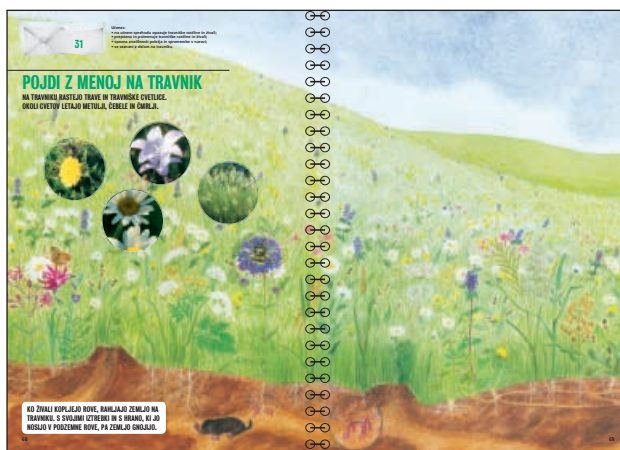

V skrivanki učenci poiščejo dvanajst besed, ki opisujejo značilnosti poletja.

• Seznanijo se z delom na travniku.

Učenci lahko na travniku v bližini šole opazujejo košnjo in spravilo sena. Pogovarjamo se, kolikokrat na leto kosimo travnik, katere stroje uporabljamo, kdo se hrani s senom. Ogledajo si tudi slike v učbeniku.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

31 POJDI Z MENOJ NA TRAVNIK

1. POMEMLJ RASTLINE NA TRAVNIKU.

_____

_____

_____

_____

KOLIKO CVETIC SI POMEMLJVAL?

2. BESEDE JE V POSODIHO NALEVI. TRAVNIŠKE ŽIVALI. NAPIŠI IMENA TISTIH, KI LETAJO PO ZRAKU.

_____

_____

_____

_____

3. V SKRIVANKI JE SKRITIH 12 BESED. POŠEŠI IN POMENJAJ JIH.

K	R	T	E	P	S	K	L
O	S	V	G	R	O	M	A
B	L	I	S	K	T	E	N
I	Ž	E	T	E	V	T	Č
L	T	A	R	B	R	U	E
I	O	S	E	N	O	L	B
G	Č	B	L	A	Č	J	E
A	A	V	A	Z	I	T	L
Z	D	K	O	Š	N	J	A
U	B	F	H	C	A	G	Z

4. IZ CVETOV LARVO NAREŠIŠ SLIKO.

NAREŠI CVETICE.

POŠEŠI JIH.

IZDELAJ SLIKO.

Vodilne besede: travnik, trave, cvetlice, cvet, steblo, list, travniške živali.

Pripomočki: travniške rastline.

Medtematska povezava: Jesen v gozdu, Od pšenice do potice, Kje so doma živali, Zima je tu, Vsi smo del narave, Kuku, pomlad je tu, Iz malega raste veliko, Žrebiček in konj, Ga, ga, ga ... tu sem doma, Opazujem stroje.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Voda v naravi nenehno kroži in se obnavlja. Na kopnem se zliva v reke, potoke, jezera, mlake, močvirja ali se zbira v podtalnici. Bregovi ribnikov, mlak in jezer so pomemben življenjski prostor za veliko rastlin in živali. Nekatere so zakoreninjene na dnu jezera ali mlake in imajo liste nad vodo. Tiste, ki imajo podvodne liste, pa rastejo v plitvinah, kamor prodre dovolj sončne svetlobe. Vse so posebej prilagojene za življenje v vodi. Nekatere rastline rastejo ob vodi, ker jim ustrezajo vlažna tla in potrebujejo veliko vode.

Številne vrste ptičev pa odlagajo jajčeca med rastlinje, kjer si pripravijo vališča. Med rastlinjem si poiščejo tudi hrano. Mnoge se za hrano potaplajo. Perje imajo nepremočljivo, telesno obliko pa vretenasto, kar je dobro tako za plavanje kot za let.

Toda v vodi in ob njej ne živijo le ptiči, ribe, žabe in krastače, ampak tudi številne majhne živali. Živali, ki živijo v vodi, so se za življenje v njej prilagodile. Gibljejo in dihajo drugače kot kopenske živali.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo živa bitja in okolja, v katerih žive;
- spoznajo, da so živa bitja povezana med seboj in z neživo naravo;
- spoznajo, da imajo živali potomce, ki navadno izhajajo iz dveh staršev.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- na učnem sprehodu opazujejo stoječe vode ter živali in rastline ob vodi in v njej;
- prepoznajo in poimenujejo rastline in živali ob vodi in v njej;
- spoznajo razvoj žabe;
- izvedo, da nekatere živali plavajo, druge letajo, drsijo ali skačejo.

• Na učnem sprehodu opazujejo stoječe vode ter živali in rastline ob vodi in v njej.

Učenci na učnem sprehodu obišejo mlako ali ribnik. Opazujejo rastline in živali, ki živijo v vodi in ob njej. Primerjajo jih s kopenskimi rastlinami in živalmi. Opozorimo jih, da rastline, ki rastejo v vodi, ne stojijo pokonci same, ampak jih drži voda. Učenci opisujejo, kje raste posamezna rastlina, ali je cela v vodi, ima liste na vodni gladini ali raste na bregu ribnika.

Pri živalih smo pozorni na to, kako se gibljejo, ali skačejo, plavajo, drsijo, in kako dihajo.

• Prepoznajo in poimenujejo rastline in živali ob vodi in v njej.

Učenci si v učbeniku ogledajo ribnik ter poimenujejo rastline in živali v njem in na bregu. Ilustracijo v učbeniku lahko primerjajo z ribnikom, ki so ga obiskali, in ugotovijo, katere rastline in živali so videli, katere so si podobne, kje rastejo, kako se živali gibljejo.

Učenci lahko v razred prinesejo tudi slikovno gradivo, ki prikazuje rastline in živali v ribniku in ob njem, ter ga opisujejo. Ko imajo dovolj zbranega gradiva, pripravijo razstavo.

Učenci prilepijo nalepke (priloga 4) rastlin in živali na ustrezno mesto.

• Spoznajo razvoj žabe.

Učence seznanimo s tem, da žabe uvrščamo v skupino dvoživk. Večina preživi začetek življenja v vodi kot paglavci, odrasle živali pa živijo večinoma na kopnem. Paglavci imajo škrge, odrasle živali pa pljuča. Žabe dihajo zrak, kisik pa sprejemajo tudi skozi kožo, iz zraka ali vode. Pomagamo si z ilustracijo v učbeniku. V razred lahko prinesemo tudi živali s paglavci.

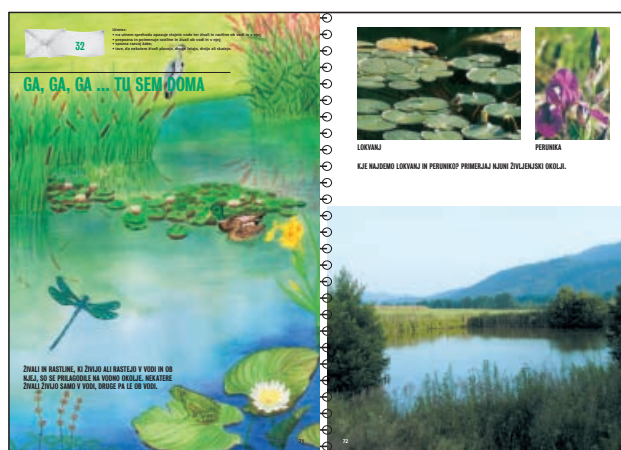
• Izvedo, da nekatere živali plavajo, druge letajo, drsijo ali skačejo.

Že na učnem sprehodu smo učence opozorili na to, kako se živali gibljejo. Učenci nato v razredu naštevajo, katere živali plavajo, katere letajo, drsijo ali skačejo. Izberejo si lahko najljubšo žival, povedo, zakaj so si jo izbrali, in jo opišejo ali narišejo.

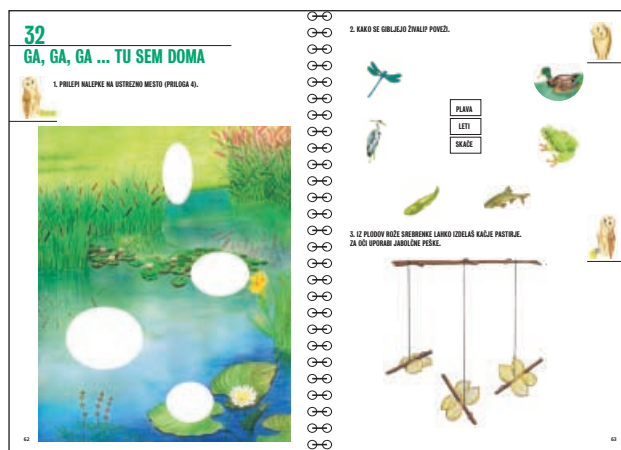

Učenci povežejo ilustracijo živali z izrazom, ki označuje način njenega gibanja.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

Vodilne besede: mlaka, ribnik, jezero, vodne rastline in živali, kopenske rastline in živali.

Pripomočki: slikovno gradivo, plodovi rože srebrenke, suhe vejice, jabolčne peške, lepilo, vrvica.

Diferenciacija: Učenci lahko izdelajo kačje pastirje, če imajo na voljo plodove rože srebrenke. Nalomijo nekaj suhih vejic, dolgih približno deset centimetrov. Na posamezno vejico nalepijo po štiri posušene plodove srebrenke. Za oči uporabijo jabolčne peške.

Medtematska povezava: Rastem in se spreminjam, Jesen v gozdu, Kje so doma živali, Zima je tu, Vsi smo del narave, Kuku, pomlad je tu, Žrebiček in konj.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Okolje je vse, kar nas obdaja, kar vidimo na določenem območju. Okolje posameznega organizma sestavljajo dejavniki, ki vplivajo na njegovo preživetje in razmnoževanje. Pod izrazom človekovo okolje pa pojmuje naravno okolje skupaj z vsemi spremembami in objekti, ki so posledica življenja in delovanja ljudi ter vir dobrin za človeštvo. To je naravno in družbeno okolje hkrati. Človek s svojimi dejavnostmi tudi onesnažuje okolje oziroma naravo. Stopnja onesnaženosti okolja je različna glede na gostoto in vrsto škodljivih snovi ter glede na občutljivost narave in ljudi. Najneprijetnejše in najbolj škodljive oblike onesnaževanja se širijo po zraku in vodi ter z nastajanjem najrazličnejših odpadkov v industrijski proizvodnji, prometu in vsakdanjem življenju. Tako ima onesnaževanje svoj vir, učinek in posledice.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznavajo, kako ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja, v katerem živijo;
- spoznavajo, da so spremembe v okolju včasih za živali in rastline ugodne, včasih pa škodljive.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- si na učnem sprehodu ogledajo smetišče ali kamnolom;
- spoznajo, kako človek vpliva na naravo in jo spreminja;
- spoznajo, da so spremembe v okolju za živa bitja lahko ugodne, včasih pa škodljive;
- izvedo, da odpadke shranjujemo ločeno;
- se naučijo, kako lahko sami pripomorejo k varovanju narave in urejenosti okolja.

• Na učnem sprehodu si ogledajo smetišče ali kamnolom.

Učenci smetišče ali kamnolom opišejo in ubesedijo tudi svoja občutja ob pogledu na odlagališče odpadkov. Opazujejo, ali je prostor za odpadke oziroma kamnolom varovan in nadzorovan tako, da ne ogroža zdravja ljudi, vode in zraka.

• Spoznajo, kako človek vpliva na naravo in jo spreminja.

Z učenci se pogovarjamo o tem, da je tudi človek sestavni del narave. Že z gradnjo hiš, cest in obdelovanjem polj spreminja naravo. Učenci opišejo, kako oni sami ali pa njihovi starši spreminjajo naravo. Opozorimo jih tudi na spremembe v domačem kraju.

• Spoznajo, da so spremembe v okolju za živa bitja lahko ugodne, včasih pa škodljive.

Z učenci se pogovarjamo o tem, da se vse v naravi spreminja. Nekateri posegi v naravo so pozitivni, drugi pa negativni. Naštejemo nekaj primerov, nato jih poskušajo poiskati tudi učenci sami. Pomagamo si z učbenikom, tako da odpremo okenci in fotografije primerjamo.

• Izvedo, da odpadke shranjujemo ločeno.

Ko si učenci ogledajo smetišče, naštevajo, katere odpadke so videli. V pomoč jim je lahko tudi slikovno gradivo iz knjig, revij, zloženek ... Naštete odpadke razvrščajo po skupinah, tako kot jih ločeno shranjujemo v zabojnike odpadkov. Pogovarjamo se o tem, ali v domačem kraju vse odpadke odlagamo v enake ali različne zabojnike, kje ti stojijo, kdo skrbi za odvoz smeti in podobno. Tudi v učbeniku si ogledajo slike različnih zabojnikov za odpadke in ilustracijo, ki prikazuje, kako varujemo naravo.

V delovnem zvezku učenci narišejo, kateri odpadki so v njihovem košu in katerih je največ. Skupaj pa lahko naredimo tudi poskus, tako da zakopljemo tri vrste odpadkov in po desetih dneh pogledamo, kateri so razgradljivi in kateri ne.

• Spoznajo, kako lahko sami prispevajo k varovanju narave in urejenosti okolja.

Pogovarjamo se, da smeti vedno odvržemo v smetnjake, odpadke, ki jih je mogoče reciklirati, pa v posebne zabojnike. Namesto da kupujemo izdelke za enkratno uporabo, se raje odločimo za izdelke, ki jih bomo lahko uporabljali dlje časa. Tudi prijatelje skušamo prepričati, da ravna enako. Organiziramo lahko tudi čistilno akcijo.

Učenci v delovnem zvezku označijo tiste ilustracije, ki prikazujejo pravilno ravnanje in prispevajo k varovanju narave. Napišejo tudi opozorilni tabli, ki bi jih postavili v park.

Informacijska tehnologija močno vpliva na naše vsakdanje življenje. Marsikdaj so spremembe, ki spremljajo informacijsko tehnologijo, tako neopazne in bliskovite, da se jih komaj zavedamo. Pred izumom telefona so ljudje poznali vznemirjenje ob pisanju in prebiranju pisem, danes pa je takih priložnosti vse manj. Preden smo poznali televizijo in računalnik, smo imeli ljudje izrazit občutek za skupnost, značilna je bila navezanost na družino, prijatelje in sosede. Res je, da nam internet, edini svetovni splet računalniških omrežij, omogoča medsebojno sporazumevanje prek računalnikov in ponuja neomejeno bogastvo storitev in dejavnosti. Po drugi strani pa omogoča uporabniku, da obide osebni stik s preostalim svetom. Tako medomrežje ali internet prodira tudi v naše zasebno življenje. Tudi učenci veselo brskajo po svetovnem spletu.

Cilji učne teme:

Učenci:

- spoznajo različne načine širjenja informacij;
- znajo shraniti in uporabiti podatke z uporabo preproste tehnologije.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- spoznajo različne načine prenosa informacij;
- uporabljajo preprosto tehnologijo, ki jim je dostopna;
- prilepijo obrazek k posamezni informaciji.

- **Spoznajo različne načine širjenja informacij.**

Učenci sprejemajo informacije iz različnih virov, čeprav se tega ne zavedajo. Sami naj povedo, od kod so dobili posamezno informacijo in kako. Informacije lahko vidimo, slišimo ali oboje hkrati. Dobimo jih lahko prek plakatov, televizije, radia, časopisov, računalnikov in interneta. Tudi utripajoče luči, semaforji in sirene nam posredujejo informacije. Učenci si ogledajo tudi slike v učbeniku.

V delovni zvezek učenci zapišejo informacijo, ki so jo slišali doma in v šoli.

- **Uporabljajo preprosto tehnologijo, ki jim je dostopna.**

Učenci vse šolsko leto uporabljajo preprosto tehnologijo, prek katere poslušajo glasbo, različne oddaje ali dobivajo kratke informacije. Uporabljajo lahko tudi video- in avdioposnetke, računalnik in internet.

- **Prilepijo obrazek k posamezni informaciji.**

Posamezna informacija nas lahko razveseli, nam koristi ali nas celo zabava, lahko pa tudi razžalosti. Tudi kretnje in izrazi na obrazu sodijo k načinom sporazumevanja med ljudmi.

V delovnem zvezku učenci prilepijo nalepko (priloga 5 – obrazek, ki je lahko vesel, žalosten, jezen ...) k posameznemu opisu in s tem izrazijo razpoloženje.

Pogled v učbenik:

Pogled v delovni zvezek:

34 MOJ RAČUNALNIK

1. NAPIŠI ENO OD INFORMACIJ, KI SI JIH DANES SLEŠAL:

DOMA: _____

V ŠOLI: _____

2. NEKATERE INFORMACIJE NAS RAZVESELUJAJ, DRUGE RAZČLAVIJO. POGLEPI OBRABEK K POSAMEZNI INFORMACIJI (PRISLOVA SI):

JUTRO BO ŠPORTNI DAN.	MAMA MI JE KUPILA NOVO ZIGEL.
ČEŠURIL SEM DEKANANDOL.	NA OBEK JE PRISLA BARBA.
NA PLOŠTICE ČREŠ NA MOJLE.	SOSOLEJ SI JE ZLONKI NOVO.

Vodilne besede: informacija, sporočilo, novica, mediji, računalnik, medomrežje, Internet.

Pripomočki: računalnik, predvajalnik zgoščenk, radio, kasetofon, televizija, zgoščenka, videokaseta, avdiokaseta, časopis, plakat.

Medtematska povezava: Obiskujem likovni krožek, Varno v prometu, Tok, tok tok ... dežuje.

Učenci lahko poslušajo glasbo in s tem izražajo razpoloženje. So veseli, žalostni, jezni, razmišljajoči.

UČITELJEVE BELEŽKE:

Podatke in pojave lahko prikazujemo s tabelami, trakovi, grafi, simboli ali pa opišemo z besedami. Tako lahko podatke delimo v številčne ali opisne. Urejamo jih na primer po velikosti ali abecedi, razvrščamo v skupine glede na eno ali več lastnosti ali pa klasificiramo v določene splošno znane skupine (kategorije). Skupino lahko izberemo tako, da vsak podatek razvrstimo samo v eno skupino. V tabelah ali razpredelnicah nazorno prikazujemo podatke o določenem stanju, razdelitvi predmetov, stvari ali določene rezultate. Podatke iz tabel lahko spreminjamo v grafe, diagrame (histograme). To so geometrijske sheme, sistem črt, povezanih v dane točke.

Pri učencih razvijamo tudi sposobnost za uporabo simbolov (znamenja, slikovni simboli, prispodobne).

Cilji učne teme:

Učenci:

- razvijajo sposobnosti urejanja podatkov (uporaba simbolov);
- znajo oblikovati preproste preglednice za vpisovanje podatkov;
- razvijajo sposobnosti za grafično sporočanje v naravoslovju in tehniki.

Primeri dejavnosti za uresničevanje učnih ciljev:

Učenci:

- opazujejo sliko, dopolnijo tabelo in narišejo histogram;
- berejo histogram;
- izdelajo preprosto tabelo;
- izvedo, kaj pomenijo posamezni simboli.

• Opazujejo sliko, dopolnijo tabelo in narišejo histogram.

V delovnem zvezku si učenci ogledajo ilustracijo peščene plaže in na njej številne predmete. Predmete preštejejo, dopolnijo tabelo in izdelajo histogram.

• Berejo histogram.

Učenci si v učbeniku ogledajo ilustracijo otrok, ki se pogovarjajo o počitnicah. Na podlagi podatkov v tabeli in histogramu razberejo, koliko učencev bo preživel počitnice doma, v planinah, na morju. Kje bo preživel počitnice največ učencev?

• Izdelajo preprosto tabelo.

Učenci po svoji želji izdelajo preprosto tabelo. Kriterije si izberejo sami. Učitelj lahko napravi tudi histogram, na podlagi katerega učenci narišejo tabelo.

• Izvedo, kaj pomenijo posamezni simboli.

Učenci opazujejo simbole v učbeniku. Razložijo njihov pomen in se pogovorijo o tem, kje so posamezne simbole videli. Še sami opišejo nekaj simbolov in jih narišejo.

Pogled v učbenik:

35

PRISHEL JE ČAS POČITNIC
KAM GREDO SOŠOLO NA POČITNICE?

POČITNICE BOM PREZVELE DOMA!
TAKOJE BOM ŠLA V STUNJANJ!
S STANJEI GREN V UGRARSKO DOULINO!
JAZ GREN V BARICI IN DEKLI.

SOŠOLO BODO POČITNICE PREZVELE NA MORJAJ, V PLANINAR, PRI BABICI IN DEKLI, NEKATERI PA DOMA.

KJE	ŠTEVLO OŠOLEV
MORJAJ	8
DOMA	3
PLANINE	4
BABICA IN DEKLI	5

ŠTEVLO OŠOLEV

KJE

KOLIKO OŠOLEV BO POČITNICE PREZVELE DOMA?
KJE BO PREZVELE POČITNICE PET OŠOLEV?

MEJ POČITNICAM DO VELIKO PRIHRETEV IN DEJAVNOSTI.

PROGRAM PRIREDITEV
JULIJ
AVGUST

IZ PROGRAMA SEM IZBRAL NASLEDNJE:

	PONEDJELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
RODOLJNE			IGRA POKALJAC	KOŠARKA	IZLET
POŠOLJNE		TENIS		LOŠTEVNA PREDSTAVA	

SIMBOLI ME OPOZARJAJO

NE SKAŽI V VIDEO!   NE REPLANJALEI!   NE VSTOPAJ S SLABOZDORNI!

Pogled v delovni zvezek:

35

PRISHEL JE ČAS POČITNIC
1. OPAZUJ SLIKO, PREŠTEJ PREDMETE IN PORAVNAJ KVADRATE.

PREDMET	ŠTEVLO

ŠTEVLO

PREDMETI

Vodilne besede: podatek, tabela, histogram, simbol.

Pripomočki: slikovno gradivo.

Medtematska povezava: Moje okolje, Živim zdravo.

UČITELJEVE BELEŽKE:

7. LITERATURA

- Allaby, M., 1996: Šolska enciklopedija - spoznavajmo okolje. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- Balkovec, B., 1996: Zgodovinski časovni trak (računalniška datoteka): pogled v zgodovino z novim medijem. DZS, Ljubljana.
- Bezenšek, J., 1996: Vloga družine v razvijanju (ne)strpnosti v (pri)vzgajanju ekološke zavesti predšolskega otroka. V: Zbornik radova Mednarodni znanstveni skup, Pedagoški fakultet u Rijeci.
- Chinery, M., 1989: 1000 (tisoč) idej za naravoslovce: opazujte, zbirajte, shranjujte, spoznavajte okolje s privlačnimi raziskavami in poskusi. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- Fošnarič, S., 2000: Nekatera korelacijska izhodišča za poučevanje predmeta spoznavanje okolja. V: Didaktični in metodični vidiki nadaljnega razvoja izobraževanja, Pedagoška fakulteta Maribor.
- Furlan, M., Muck, D.: Prvi koraki v ekologijo. Delovni zvezek za spoznavanje narave in družbe v 3. in 4. razredu OŠ, Založba Rokus, Ljubljana.
- Geister, I., 1999: Izbrana življenjska okolja rastlin in živali v Sloveniji. Založba Modrijan.
- Harlow, R., 1992: Letni časi. Pomurska založba.
- Hasič, E., 2000: Aktivnost učencev pri pouku spoznavanja okolja v prvem razredu devetletne osnovne šole. Diplomsko delo. Pedagoška fakulteta Maribor.
- Ivanšek, D., Spoznavanje domače pokrajine. Delovni zvezek za terensko delo pri spoznavanju družbe v 4. in 5. razredu ter zemljepis v 7. in 8. razredu OŠ ter priročnik za učitelje. Založba Rokus, Ljubljana.
- Janice Van Cleave, 1997: Geografija za vsakega otroka. Učila Tržič.
- Jugovec, M., 1988: Uporaba miselnih vzorcev za urejanje in utrjevanje spoznaj o okolju v pripravi na šolo. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta Maribor.
- Kolenc Kolnik, Karmen, 1996: Umske značilnosti mladostnikov in prostorske predstave, pojmovanje ter razumevanje geografskega prostora. V: Pedagoška obzorja, let. 11, št. 3-4, str. 146-152.
- Kramer, M., 1999: Jaz in ti, mi in vi: vodnik za obravnavo tematskih sklopov: Jaz in ti, mi in vi - Kdo smo in kako živimo. Zavod RS za šolstvo in šport, Ljubljana.
- Lapajne, S., 1997: Za okolje: priročnik za vključevanje varstva okolja v vzgojno-izobraževalne programe šol. Zavod RS za šolstvo in šport, Ljubljana.
- Marentič - Požarnik, B., 1993: Okolje in šolske iniciative. Zavod RS za šolstvo in šport, Ljubljana.
- Narava - družinska enciklopedija, 1996. Mladinska knjiga.
- Perš, J., 2000: Opazujem, raziskujem, razmišljam o okolju, kjer sem doma: temeljni spoznavni postopki naravoslovnih dejavnosti. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta Maribor.
- Petauer, M., Prevolšek, V., Šalej, D., Vovk Korže, A., 2000: Odkrivam svoje okolje 1. Delovni učbenik. Založba Rokus, Ljubljana.
- Petauer, M., Prevolšek, V., Šalej, D., Vovk Korže, A., 2000: Odkrivam svoje okolje 1. Priročnik za učitelje. Založba Rokus, Ljubljana.
- Pino, M., 1997: Poskusi v naravi: moja prva knjiga o okolju. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- Pristovšek, S., 2000: Učinkovito poučevanje vsebin Kdo smo in kaj delamo pri predmetu spoznavanje okolja. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta Maribor.
- Poskusi v naravi. Moja knjiga o okolju, 1997. Založba Mladinska knjiga.

Ropič, M., 1999: Danes rišem, jutri pišem. Delovni učbenik za opismenjevanje v 1. razredu devetletne OŠ. Založba Rokus, Ljubljana.

Tarman, D., 1999: Živali hodijo. DZS, Ljubljana.

Tisu, N., 1997: Moje prvo čudovito raziskovanje sveta (računalniška datoteka). DZS, Ljubljana.

Udir, V., 1999: Vreme. DZS, Ljubljana.

Udir, V., 1999: Gibanje. DZS, Ljubljana.

Udir, V., 1999: Tekočine. DZS, Ljubljana.

Urbančič Jelovšek M., Potovanje - didaktična igra. Založba Rokus, Ljubljana.

Verbančič, B., 1999: Oblikovanje okolju prijaznih gradiv in aplikacija na spoznavanje okolja. Diplomsko naloga, Pedagoška fakulteta Maribor.

Žunko, A., 2000: Didaktične igre pri predmetu spoznavanje okolja v prvem razredu devetletne osnovne šole. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta Maribor.

